

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Obchod a služby

**Pre skupiny odborov:
62 ekonomické vedy,
63, 64 ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II**

6352 M obchod a podnikanie

Stupeň vzdelania: úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A

Prievidza, platné od 01.09.2013

**PaedDr. Štefan Gaman
riaditeľ školy**

**www.kalina.sk
info@kalina.tsk.sk
tel: 046-54221 10
tel./fax 046-54246 19**

**Mgr. Darina Krčíková
zástupkyňa riaditeľa
tel: 046- 54221 10
046- 54202 39**

1 Úvodné identifikačné údaje	4
2 Ciele výchovy a vzdelávania	4
3 Základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6352 M obchod a podnikanie	6
3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	6
3.2 Formy praktického vyučovania	9
3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania, vydávanie dokladu	10
3.3 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov	12
3.3.1 Pravidlá hodnotenia žiakov	13
3.4 Povinné materiálne-technické a priestorové zabezpečenie	15
3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	17
4. Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	17
5. Charakteristika študijného odboru 6352 M obchod a podnikanie	20
5.1 Popis vzdelávacieho programu	20
5.2. Základné údaje	23
5.2.2 Zdravotné požiadavky na uchádzača	23
6 Profil absolventa	23
6.1 Celková charakteristika absolventa	23
6.2 Kľúčové kompetencie	24
6.3 Odborné kompetencie	30
7 Rámcový učebný plán študijného odboru 6352 M obchod a podnikanie	33
8. Vzdelávacie oblasti	36
	40
Prílohová časť	
Učebné osnovy študijného odboru 6352 M obchod a podnikanie	41

2.CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6352 M obchod a podnikanie vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon), zákona č. 61/2015 o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky č. 65/2015 o stredných školách a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu štvorročných učebných odborov 63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše **ciele v systéme výchovy a vzdelávania** spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania

- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka vytvorením jazykového laboratória, získania kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí
- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softvérového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií
- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore manažment regionálneho cestovného ruchu
- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby
- rozvíjať špecifické záujmy žiakov
- vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní
- zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky
- zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní

*b) **posilnene úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:*

- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov

*c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:*

- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom
- rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov
- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd
- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru
- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí
- presadzovať zdravý životný štýl
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít
- vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania

*d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:*

- zapojiť rodičov do procesu školy
- podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Prievidzi
- spolupracovať so salónmi poskytujúcimi kozmetické služby

- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky
- nadviazať spoluprácu s cestovnými kancelárkami, s Regionálnym združením Hornej Nitry v Prievidzi poskytovať služby žiakov pri rôznych príležitostiach
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov

e) zlepšenie estetického prostredia budovy školy s cieľom:

- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy
- zrekonštruovať hygienické priestory školy
- využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty

3. Základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6352 M obchod a podnikanie

3.1. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Príprava v školskom vzdelávacom programe Obchod a služby v študijnom odbore 6352 M obchod a podnikanie **zahŕňa teoretické vyučovanie a praktickú prípravu.**

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium
- Teoretické vyučovanie začína o 7:55 hod, odborná prax o 7:00 hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon)
- Odborná prax sa vyučuje v rozsahu stanovenom v učebnom pláne a vykonáva sa v školských zariadeniach: salóny a inštruktážna učebňa, ako aj v kmeňových a zmluvných pracoviskách. Výučba prebieha pod vedením odborných učiteľov, MOV. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidlá správania sa žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave ako aj v školskom internáte. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy a Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách

- Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvých ročníkov so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu veľmi priaznivej atmosféry na škole a k ľahšiemu zaradovaniu sa žiakov do kolektívu. Tiež stretnutia s rodičmi prvákov sú plánované v prvom týždni na začiatku školského roka, kde sa zoznamujú s učiteľmi, kolektívom v triede, získavajú informácie o škole, jej štýle práce, organizácii vyučovania a odborného výcviku, metódach a prostriedkoch hodnotenia, plánovanými aktivitami na škole a osobitnými predpismi odborného výcviku na kmeňových a zmluvných pracoviskách. Sú oboznámení s ich povinnosťami, právami a postupmi. Zároveň majú možnosť prezrieť si celú školu, školský internát, školské dielne a salón
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania komisionálnych a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní
- Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Maturitná skúška sa skladá z písomnej, praktickej a ústnej časti. Úspešní absolventi získajú maturitné vysvedčenie
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci 7 týždňovej časovej rezervy školského roka podľa podmienok a možností školy. Kurz Ochrana života a zdravia sa organizuje v školskom roku počas troch dní v treťom ročníku skupinovou formou v 6 – 7 hodinových celkoch. Účelové cvičenia sa organizujú dva dni v priebehu školského roka a to v 1. a 2. ročníku. Telovýchovný výcvikový kurz sa bude organizovať podľa podmienok v regióne školy, s náplňou lyžiarsky a plavecký kurz skupinovú formou, v 1. a 2. ročníku
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovného poradcu, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rodičovskej rady a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkov školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou
- Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou jednoduchých ročníkových prác ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať aj na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni. Výrobky a služby žiakov sa môžu predstaviť verejnosti na výstavách a prezentáciách na miestnej, regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni

Teoretické vyučovanie

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Nábřeží J. Kalinčiaka 1, Prievidza. Praktická príprava prebieha v zmluvných podnikoch v meste Prievidza.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná

zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, ekológie, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. Odborné vzdelávanie je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusie alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medzilidských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaradovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne.

Školský vzdelávací program je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom a dobrou funkciou pohybového systému. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Študijný odbor 6352 M obchod a podnikanie nie je vhodný pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu, majstrov OV a zamestnancov pedagogicko - psychologických poradní,

rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

3.2 Formy praktického vyučovania

Praktická príprava je uskutočňovaná ako praktické cvičenia, sú súčasťou vyučovacieho procesu v odbore obchod a podnikanie. Žiaci si na pracovisku zamestnávateľa prakticky overujú vedomosti získané na teoretickom vyučovaní, získavajú nové zručnosti a taktiež pracovné návyky. Praktické cvičenia sú realizované v 3. a 4. ročníku v troch týždňových celkoch v zmluvných podnikoch v 1. a 2. polroku.

Zameraním je rozšírenie teoretických vedomostí z predmetov:

Technika cestovného ruchu, Služby cestovného ruchu, Ekonomika, Ekonomické cvičenia. Zdokonaľiť praktické zručnosti a návyky v prostredí a podmienkach reálnej prevádzky v oblasti cestovného ruchu. Z uvedených dôvodov je nutné, aby dodržiavali nasledovné pokyny:

- na praktické cvičenia odchádzajú s vytlačeným denným záznamom (je k dispozícii na internetovej stránke). Žiaci ho vedú počas praxe a po skončení praxe si dávajú podpísať zodpovednej osobe na pracovisku. Po príchode do školy okamžite tento formulár odovzdajú príslušnému vyučujúcemu.

- odchádza sa podľa vopred určeného termínu. Súvislé praktické cvičenia budú 3 týždne (5 dní v týždni, denne 6 hodín, hodina je 60 minút).

Absolvovanie praktických cvičení je povinné. V prípade, že v danom termíne nemôže žiak na praktické cvičenia nastúpiť (PN, vážene rodinné dôvody), musí ich absolvovať počas letných prázdnin a ohlásiť skutočnosť zodpovednému vyučujúcemu. Žiaci, ktorí sa nachádzajú v daných termínoch na zahraničnej praxi, bude im táto prax započítaná.

- na pracoviskách žiak dodržiava pokyny nadriadených a platia pre neho pokyny z teoretického vyučovania – (BOZP, protipožiarna ochrana)

- žiak má na praxi vhodné oblečenie, nefajčí, nepije alkoholické nápoje a nepožíva omamné a psychotropné látky

- denne zapisovať činnosti, ktoré vykonávali a dať si to potvrdiť v organizácii

- po ukončení SOP žiak odovzdáva všetky tlačivá, správy z praxe, ospravedlnenky – sú podmienkou na postup do vyššieho ročníka.

- SOP sa bude konať na základe podpísanej dohody **v cestovných kanceláriách alebo cestovných agentúrach na území SR**. Pred nástupom na prax v organizácii je potrebné potvrdiť dohodu 2x – jedenkrát pre organizáciu (CK, CA) a 1x do SOŠ O a S – doručiť triednemu učiteľovi. Žiaci si miesto praxe zabezpečujú samostatne. V prípade zmeny je potrebné zmenu konzultovať a vyhotoviť nové dohody.

- Na praktické cvičenia si vezmú so sebou aj občiansky a zdravotný preukaz. Prípadný úraz treba ihneď nahlásiť aj škole.

Kontrolu priebehu súvislých praktických cvičení vykonávajú pracovníci poverení riaditeľom školy. Tí sa zamerajú hlavne na rešpektovanie obsahu dohody, pracovnú morálku, zručnosti a odbornosť žiakov. Informácie získavajú pozorovaním a rozhovorom s kompetentnými zamestnancami organizácie a so žiakmi. Z každej kontroly vypracujú stručný a konkrétny zápis. V rámci možnosti zjednávajú nápravu na mieste. O závažných nedostatkoch neodkladne informujú ZRŠ alebo riaditeľa školy. O výsledku budú žiaci:

- viesť denný záznam,

- spracujú správu zo SPČ- za I. aj II. termín (písmo 12, TNR,riad.1,5),

- vypracujú zvolenú tému podľa zadania – za II. termín,
- spracujú prezentáciu cestovného ruchu v Powerpoint – podľa zadania – za II. termín.

3.3. Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania, vydávanie dokladu

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu **formou maturitnej skúšky**. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolania a odborných činností, na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov. Maturitná skúška sa skladá z internej a externej časti. Externá časť sa koná cez písomný test. Interná časť MS sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedením komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej súťažnej práce, realizácie a obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Odborná zložka MS sa člení na teoretickú a praktickú časť. Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitnú skúšku žiak koná pred predmetovou maturitnou komisiou. Získané maturitné vysvedčenie potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu

Jednotlivé časti maturitnej skúšky vychádzajú z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah je koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

Témy maturitnej skúšky

Témy MS pripravujú predmetové komisie. Ich príprava sa riadi platnými predpismi o maturitnej skúške. Pri MS sledujeme nielen schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na **základe kritérií hodnotenia výkonov**.

Jednotlivé témy sú formulované v podobe konkrétnej úlohy/činnosti. Má svoju profilovú a aplikačnú časť. Profilová časť témy MS sa orientuje na stanovenie prioritných výkonov, ktoré sú určené v rámci profilových predmetov. Aplikačná časť MS uvádza všetky dôležité väzby a súvislosti, ktoré dopĺňajú profilovú časť. Každá profilová a aplikačná časť MS má svoje podtémy, ktoré sú koncipované tak, aby absolvent mal možnosť v plnom rozsahu pochopiť komplexnosť témy a preukázať naplnenie všetkých výkonov v rámci danej témy. Naša škola uplatňuje pri tvorbe tém nasledujúce pravidlá:

Každá téma :

- vychádza z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa študijného odboru 6352 M obchod a podnikanie,
- uplatňuje hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných,
- vychádza z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania),
- umožňuje a podporiť využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy,

- umožňuje preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme MS,
- dodržiava pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém bol pre žiaka optimálny, primeraný a zvládnuteľný na danom stupni vzdelania,
- podtémy a ich formulácia musí byť jasná, jednoznačná, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme MS riešiť. Podtémy sú aplikačného charakteru a dopĺňajú informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov je založené na kritériách hodnotenia. Vymedzenie prostriedkov a postupov hodnotenia je spracované ku každej téme. Konkretizácia tém vrátane špecifických kritérií hodnotenia, prostriedkov a postupov hodnotenia ako aj organizačné a metodické pokyny sú spracované v priebehu posledného ročníka štúdia a sú osobitným dokumentom školy, ktorý dopĺňa náš školský vzdelávací program.

Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktoval sa s poslucháčmi • Rečníkovi bolo dobre rozumieť • Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná • Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené • Slovná zásoba bola výrazovo bohatá • Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety • Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád • Prejav bol výzvou k diskusii
Chváľitebný	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktoval sa s poslucháčmi • Rečníkovi bolo dobre rozumieť • Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná • Príklady boli presvedčivé a s malou pomocou dobre zvolené • Slovná zásoba bola výrazovo bohatá • Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety • Dĺžka prejavu bola primeraná • Prejav mohol byť výzvou k diskusii
Dobrý	<ul style="list-style-type: none"> • Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi • Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť • Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku • Príklady boli uplatnené iba niekedy • Slovná zásoba bola postačujúca • Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety • Dĺžka prejavu bola primeraná • Prejav nebol výzvou k diskusii
Dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> • Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi • Rečníkovi bolo zle rozumieť

	<ul style="list-style-type: none"> • Prejav nebol presvedčivý • Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná • Príklady boli nefunkčné • Slovná zásoba bola malá • Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety • Dĺžka prejavu nezodpovedala téme
Nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> • Chýbal kontakt s poslucháčmi • Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť • Prejav nebol presvedčivý a zaujímavý • Chýbala hlavná myšlienka • Chýbali príklady • Slovná zásoba bola veľmi malá • Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna • Dĺžka prejavu bola veľmi krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný

3.3.1 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zistíme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom **hodnotenie žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri

odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, seba dôvery a sebaúcty žiaka.

3.3.2 Pravidlá hodnotenia žiakov

Počas štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy, metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby so psychologickými a sociálnymi pracovníkmi
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou

Pri hodnotení žiakov počas jeho štúdia jednotlivých predmetov sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Osvojil si účinné metódy a formy štúdia
- **Hodnotenie vo vyučovanom predmete s prevahou praktického zamerania.**
Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládanie účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručnosti a návyky a ich využitie
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci
- Zvládol obsluhu a údržbu zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci

Hodnotenie vo vyučovanom predmete s prevahou výchovného zamerania.

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu
- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti
- Preukázal kvalitu prejavu
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti

- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti

Hodnotíme nasledovne:

- **Prácu v škole:** pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomosti, zručnosti a kompetencii
- **Vzdelávacie výstupy:** podľa kritérií hodnotenia
- **Domácu prípravu:** formálne a podľa kritérií hodnotenia
- **Práce žiakov:** didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdie, výrobky, činnosti, a pod
- **Správanie:** v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, odbornom výcviku, súťažiach, výstavách a pod

Obdobie hodnotenia:

- *Denne*
- *Mesačne*
- *Štvrťročne*
- *Polročne*
- *Ročne*

3.4. Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Nábreží J. Kalinčiaka 1, Prievidza a v budovách na Ul. energetikov 1, Prievidza.

Praktické vyučovanie sa vykonáva v nasledovných pracoviskách praktického vyučovania

(ďalej PPV):

- PPV Dom služieb KALINA, Nábrežie J. Kalinčiaka 3, Prievidza
- PPV cukrárska výrobná, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
- PPV školská jedáleň, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
- PPV školský bufet, Nábrežie J. Kalinčiaka 1, Prievidza
- PPV A klub, Svätoplukova 31, Prievidza
- Stredisko služieb Ul. energetikov 1, Prievidza

Normatív vybavenosti dielní, odborných učební, tried a stredísk praktického vyučovania je v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre naše učebné a študijné odbory.

Základné priestorové podmienky

a) Zabezpečenie prevádzky školy

1. Školský manažment

Kancelária riaditeľa školy

Kancelária pre zástupcov riaditeľ školy TV

Kancelária pre zástupcov riaditeľa školy PV

Kancelária pre personalistu školy
Kancelária pre ekonomický úsek
Kancelária zástupcu riaditeľa pre TEČ
2 miestnosti na odkladanie pedagogickej dokumentácie
Sociálne zariadenie

2. Pedagogickí zamestnanci

kabinety pre učiteľov, kabinet výchovných poradcov

3. Nepedagogickí zamestnanci školy

Kancelária pre sekretariát
Príručný sklad s odkladacím priestorom na čistiace potreby, kancelárske potreby
Archív – školský, ekonomický
Kancelária pre hospodárky školy
Kabinet správcu VT
Kancelária mzdovej účtovníčky
Kancelária všeobecnej účtárne
Kancelária vedúcej účtovníčky
Kancelária vedúcej školskej jedálne
Kancelária pre zamestnancov školskej jedálne
Miestnosť pre upratovačky
Miestnosť pre údržbárov, kotolňa, práčovňa, sklad prádla
Kancelária pre vedúcu vychovávateľiek, kancelária vychovávateľiek, miestnosť pre službu, miestnosť pre mimoriadne udalosti, spoločenská miestnosť

4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne
5. Sklad učebných pomôcok, didaktickej techniky
6. Knižnica, 3 študovne na školskom internáte

b) Makrointeriéry

1. Školská budova
2. Školský dvor
3. Školská jedáleň, skladové priestory, výdajňa, stolovňa
4. Internát – 36 izieb pre žiakov

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – 32 tried pre teoretické vyučovanie
2. Odborné triedy – 2 odborné jazykové učebne, odborné učebne pre odbory spoločného stravovania, 5 odborných učební pre VT a ADK, učebňa pre náboženskú výchovu, cvičné kuchyne.
3. Telocvične - 2, posilňovňa

d) Vyučovacie exteriéry

1. školské ihrisko

Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.

- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odborného výcviku, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovného poradcu vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, školský poriadok, vnútorný mzdový predpis a pod.)

3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Podmienky bezpečnej práce pri vyučovacom procese sú zabezpečované v súlade s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP, zásadami bezpečnej práce a bezpečnými pracovnými postupmi. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie neohrozujú bezpečnosť a zdravie žiakov. Škola zabezpečuje odstraňovanie nebezpečenstiev a ohrození, ak to nie je možné, plánuje a vykonáva opatrenia na ich odstránenie alebo obmedzenie. Problematika BOZP je bližšie riešená v Smernici na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorá stanovuje základné podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov podmieňujúcich vznik pracovných a školských

úrazov, poškodení zdravia a všeobecné zásady prevencie. Smernica stanovuje a bližšie konkretizuje práva a povinnosti pedagogických zamestnancov, ďalších zamestnancov školy, práva a povinnosti žiakov vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov. Škola má vypracovanú Smernicu, ktorá stanovuje zásady odbornej prípravy zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Žiaci sú pri nástupe do školy zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovaní s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku, s bezpečnými pracovnými postupmi, s vyskytujúcimi sa a predvídateľnými nebezpečenstvami, ich účinkami na zdravie a s ochranou pred nimi, so zákazom vstupu do priestorov, zdržiavaním sa v priestore a vykonávaním činností, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť ich život alebo zdravie, o opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, so všeobecnými požiadavkami ochrany pred požiarom v objekte a priestoroch školy, s rozmiestením hasiacich zariadení, hasiacich prístrojov a so spôsobom ich použitia, so spôsobom vyhlasovania požiarneho poplachu, povinnosťami pri vzniku požiaru vyplývajúce z požiarneho poplachových smerníc a z požiarneho evakuačného plánu a overované sú ich znalosti. Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiena práce a ochrane pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa platných predpisov podmienky na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať. V priestoroch určených na praktickú prípravu je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a preukázateľne oboznámiť žiakov s predpismi o BOZP, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

4. OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácii so špecializovanými zamestnancami VUDPAP, pedagogicko – psychologických poradní a dorastového lekára. Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní. Štúdium v študijnom odbore 6352 M obchod a podnikanie vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ako aj žiakom s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky), prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrčtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier), prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy), psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby), prognosticky závažnými ochoreniami oka a sluchu, endokrinnými ochoreniami a imunodeficitnými stavmi, chronickými chorobami pečene

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený aj pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne aj v našom odbore manažment regionálneho cestovného ruchu je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania. Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment),
- ak si to žiaci budú vyžadovať, budú umiestnení do domova mládeže so súhlasom zákonného zástupca,
- umožní sa im štúdium väčšieho počtu voliteľných predmetov, ako aj ďalších cudzích jazykov,
- podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní),
- vo výučbe nadaných žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line,
- v plánoch sa môžu zaviesť aj špeciálne predmety štúdia, prípadne kombinácia viacerých obsahov predmetov,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať mesačné stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov

- a (prípadne) zamestnávateľov, počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,
- škola môže umožniť žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami. Pre týchto žiakov bude s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracovať,
 - škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
 - všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský a internátny poriadok.

5. CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 6352 M OBCHOD A PODNIKANIE

5.1 Popis vzdelávacieho programu

Teoretické vyučovanie

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Nábreží J. Kalinčiaka 1, Prievidza. Praktická príprava prebieha v zmluvných podnikoch v meste Prievidza. Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, ekológie, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. Odborné vzdelávanie je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusie alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaradovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa

potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov. Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne. Školský vzdelávací program je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom a dobrou funkciou pohybového systému. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špeciálnych pedagógov a psychologov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Študijný odbor 6352 M obchod a podnikanie nie je vhodný pre žiakov s mentálnym postihnutím. Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu, majstrov OV a zamestnancov pedagogicko - psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

5.2 Základné údaje

Kód a názov študijného odboru: 6352 M obchod a podnikanie

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	Denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	a. podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy b. zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium.
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	maturitné vysvedčenie
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Organizovanie kultúrnych, športových a obchodných podujatí, zabezpečovanie finančných zdrojov na plnenie rozvoja CR v regióne, vypracovávanie programu CR z hľadiska verejného záujmu a záujmu súkromného sektoru, zabezpečovanie publicity a vytvárania

	pozitívneho imidžu regiónu.
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	možnosti ďalšieho vzdelávania v pomaturitnom štúdiu a na vysokej škole

Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Obchod a služby v študijnom odbore 6352 M obchod a podnikanie zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie. Organizácia školského roka sa riadi pedagogicko-organizačnými pokynmi vydanými pre príslušný školský rok. Prijímanie žiakov na štúdium je v súlade s vypracovanými kritériami pre prijímanie uchádzačov o štúdium. Kritéria schvaľuje vedenie školy.

Delenie žiakov do skupín na teoretickom vyučovaní v predmetoch (náboženstvo, etická výchova, telesná výchova, informatika, cudzie jazyky), je v súlade s platnou legislatívou. Teoretické vyučovanie je uskutočňované podľa platného vnútorného poriadku školy. Formy a metódy na teoretickom a praktickom vyučovaní si volí vyučujúci sám podľa tematických celkov a sú uvedené vo vzdelávacích programoch jednotlivých predmetoch. Teoretické vzdelávanie zahŕňa osem spoločných vzdelávacích štandardov, ktoré sú záväzné pre všetky študijné odbory tohto stupňa vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Sú to nasledovné vzdelávacie štandardy: svet práce, pravidlá riadenia osobných financií, spotrebiteľská výchova, ekonomika a právo, manažment, marketing, účtovníctvo a dane, komunikácia. Ďalej je obsah teoretického vzdelávania rozdelený do piatich špecifických vzdelávacích štandardov podľa špecifikácie študijných odborov. Cieľom teoretického vzdelávania je poskytnúť žiakovi odborné poznatky o ekonomických pojmoch a vzťahoch, základoch makroekonómie a mikroekonómie, efektívnom a hospodárnom správaní sa, získanie kompetencií v oblasti riadenia súboru činností organizácie a činností pracovníkov podniku zaoberajúcich sa touto činnosťou, kompetencií v oblasti práce s trhom s dôrazom na uspokojovania potrieb zákazníka podmienených jeho kúpnu silou. Žiak získa vedomosti súvisiace s používaním správnych výpočtových postupov pri riešení jednoduchých aj zložitejších ekonomických úloh a s ekonomickou podstatou vypočítaných ukazovateľov, vedomosti a zručnosti na úspešné vykonávanie odborných administratívnych prác. Naučí sa komunikovať s ľuďmi a zodpovednému prístupu k zákazníkovi. Žiak si prehĺbuje dobrú vyjadrovaciu schopnosť, získava vedomosti z umenia rokovať so zákazníkmi, nadviazanie kontaktu a správnej komunikácie so zákazníkmi. Je vybavený kompetenciami, ktoré ho vedú k utváraniu právneho vedomia na úrovni potrebnej pre výkon povolania. Získava základné poznatky o právnych predpisoch a o ich praktickom uplatnení. Vzdelávanie mu poskytuje teoretickú prípravu na výkon kvalitných odborných, hygienicky bezchybných a bezpečných služieb vo svojom odbore. Zoznamuje ho s používaním správnych administratívnych, marketingových, manažérskych, technologických a podnikateľských postupov, nových pracovných techník, materiálov, surovín, tovarov a strojných zariadení. Žiak je vybavený vedomosťami a kompetenciami, ktoré mu pomôžu optimálne využiť svoje osobnostné a odborné predpoklady pre úspešné uplatnenie na trhu práce a pre budovanie profesijnej kariéry. Poznáva pravidlá riadenia osobných financií vo vzťahu k fungovaniu jednotlivca a rodiny vo svete financií. Stále sa vyvíjajúca legislatíva a vzťahy na ekonomickom trhu i na trhu práce vyžadujú, aby absolvent dokázal teoretické vedomosti aplikovať v praxi. Preto kladie táto vzdelávacia oblasť veľký dôraz na praktickú aplikáciu získaných zručností, ktoré

žiak získa riešením modelových situácií a prácou s autentickými materiálmi, s ktorými sa bežne stretne v médiách. To predpokladá schopnosť používať moderné informačné technológie, bez ktorých sa v súčasnom svete práce nezaobíde.

Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Cieľom vzdelávacej oblasti je poskytnúť žiakovi schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Vzdelávacia oblasť rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pracovné činnosti vo výrobných, obchodných, odbytových podnikoch, v strediskách cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie. Rozvíja podnikateľské myslenie v oblastiach spojených s výrobou, odbytom, skladovaním a ošetrovaním tovaru a v oblasti služieb. Žiak sa učí používať základné technické a technologické postupy dôležité pri vykonávaní a riadení zvoleného povolania. Je pripravovaný samostatne manipulovať so surovinami a materiálom potrebným na vytvorenie finálneho produktu a služieb, vykonávať výpočty a kalkuláciu surovín a materiálov. Učí sa prakticky uplatniť základné spôsoby skúšok akosti surovín, materiálov a tovaru. Používať pracovné stroje, zariadenia a ostatný inventár potrebný k pracovnej činnosti a efektívne riadiť tímovú prácu. Vzdelávacie štandardy sú zvolené tak, aby umožnili žiakovi prakticky používať zásady správnej výrobnéj a prevádzkovej praxe, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Žiak si prehľbuje svoje vedomosti a zručnosti v cvičnej firme alebo v rámci praktických ekonomických cvičení, ktoré mu slúžia ako náhrada reálnej hospodárskej praxe. Simulácia ako metóda poskytuje žiakovi možnosti rozvíjať a uskutočňovať alternatívy, dokázať predpovedať následky rôznych rozhodnutí, vedieť bez následkov riešiť rôzne situácie a naučiť sa spoznávať reakcie systémov pri zmene určitých situácií bez toho, aby pri chybách vznikla škoda. Učí sa riešiť komplexné hospodárske, obchodné a iné prípady. Osvojuje si elementárne zásady práce s jednotlivcami i menším kolektívom, zoznamuje sa s činiteľmi ovplyvňujúcimi úspešnosť manažérskej práce a samostatného podnikania.

5.2.2 Zdravotné požiadavky na žiaka

Všetky požiadavky na prijatie uchádzačov do študijného odboru 6352 M obchod a podnikanie vychádzajú zo všeobecne platných predpisov (nariadení, vyhlášok, noriem a pod.). Do študijného odboru môžu byť prijatí len uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť posúdil a potvrdil odborný lekár.

6. PROFIL ABSOLVENTA

6.1 Celková charakteristika absolventa

Cieľom školského vzdelávacieho programu študijného odboru obchod a podnikanie je pripraviť absolventov, ktorí budú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecnovzdelávacím základom a odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi s prirodzenou profesionálnou hrdosťou.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v dvoch cudzích jazykoch, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú

zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Odborné vzdelávanie je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia.

Absolvent študijného odboru 635 M obchod a podnikanie je stredoškolsky kvalifikovaný pracovník so všeobecným vzdelaním a širokým odborným profilom, schopný samostatne vykonávať manažérske činnosti strednej úrovne a ekonomicko-technologické činnosti v rôznych oblastiach cestovného ruchu doma i v zahraničí. Má schopnosť správne vytýčiť ciele, stanoviť strategické aj taktické prostriedky na ich dosiahnutie, organizovať činnosti smerujúce k cieľu a vyhodnotiť úspešnosť činností v cestovnom ruchu.

Absolvent má:

- popísať princípy písania na PC hmatovou metódou a ich používania pri vybavovaní agendy pomocou štandardnej kancelárskej techniky,
- popísať druhy obchodných písomností,
- poznať odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy a korešpondencie,
- charakterizovať hlavné sortimentné skupiny tovarov a služieb.
- poznať druhy tovarov ako predmetu obchodno-podnikateľských aktivít; ich charakteristické vlastnosti, šírku a hĺbku sortimentu,
- vysvetliť výpočtové postupy pri riešení jednoduchých i zložitejších ekonomických úloh,
- charakterizovať problematiku tovaru a služieb v cestovnom ruchu,
- vyhľadávať efektívne informácie v obchode a cestovnom ruchu,
- popísať základné pojmy, postupy a techniky používaných pri práci s údajmi v počítačových systémoch,
- poznať techniku spracovania ekonomických informácií s využitím informačných technológií.

6.2 Kľúčové kompetencie

Absolvent študijného odboru 6352 M obchod a podnikanie po absolvovaní programu disponuje týmito kompetenciami:

a) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Ide o schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, zvyšovanie výkonnosti, sebzdokonaľovanie sa. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre pracovný a spoločenský život, ktoré v konkrétnych situáciách umožnia žiakom primerane ústne a písomne sa vyjadrovať, spracovávať a využívať písomné materiály, znázorňovať, vysvetľovať a riešiť problémové úlohy a situácie komplexného charakteru, čítať, rozumieť a využívať text. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania, vyhľadávania, uchovávanía, využívania a vytvárania informácií, s rozvojom schopnosti komunikovať v dvoch cudzích jazykoch. Žiaci získaním týchto spôsobilostí sa naučia akým spôsobom sa vymieňajú informácie, ako generovať produktívne samoriadené učenie, zapamätajú si, že učenie je v konečnom dôsledku sociálny proces prispôsobovania učebného prostredia pre integráciu aj zo znevýhodnených sociálnych skupín.

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- aktívne komunikovať v dvoch cudzích jazykoch,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- štylizovať listy (formálne, neformálne), informačné útvary (inzerát, oznam), vyplňovať formuláre (životopis, žiadosť),
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, získať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávania, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

b) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Sú to schopnosti, ktoré sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti. Od žiaka sa vyžaduje regulovať správanie, prehodnocovať základné zručnosti, zapájať sa do medziľudských vzťahov, pracovať v tíme, preberať zodpovednosť sám za seba a za prácu iných, schopnosť starať sa o svoje zdravie a životné prostredie, rešpektovať všeludské etické hodnoty, uznávať ľudské práva a slobody.

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti, vedieť samostatne predkladať jednoduché návrhy a projekty, formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje, rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reprodukčné myslenie,

- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a niesť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, niesť zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c) Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Tieto schopnosti sa využívajú na identifikovanie problémov, na ich analýzu a stanovenie efektívnych postupov, perspektívnych stratégií a vyhodnocovanie javov. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní vyhodnocovať základné dopady, napr. dopad na životné prostredie, dopad nerozvážnych rozhodnutí alebo príkazov, pracovný a osobný dopad v širšom slova zmysle ako je ekonomický blahobyt, telesné a duševné zdravie a pod. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehovárание, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d) Podnikateľské spôsobilosti

Tieto spôsobilosti umožňujú orientáciu na vlastné podnikanie, možnosť riadiť vlastné „životné portfóliá“ a pomáhajú vytvárať nové pracovné príležitosti. Sú to schopnosti prispôbiť sa zmenám na základe analýzy celospoločenských požiadaviek a budovať vlastnú profesijnú budúcnosť. Žiaci musia byť schopní využívať informačné toky, preberať zodpovednosť za prijaté rozhodnutia, rešpektovať podnikateľskú etiku.

Absolvent má:

pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania, orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie, samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania, viesť systém jednoduchého a podvojného účtovníctva a stratégiu odpisov,

- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia
- ovládať právne predpisy v oblasti obchodných a pracovnoprávnych vzťahoch
- pracovať so základnými informáciami v dvoch cudzích jazykoch
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov a motivovať ich
- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku, využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- operatívne sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôsobovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolání,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedomé a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
 - mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
 - dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e) Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to schopnosti, ktoré umožňujú žiakom žiť plnohodnotným sociálnym životom a tak prispievať k zvyšovaniu spoločenskej úrovne. Sú základom pre ďalšie získavanie

vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Cestou získaných schopností žiaci zdokonaľujú svoj osobnostný rast, vlastné učenie, využívajú seba poznávanie, sebakontrolu a sebareguláciu pre prácu v kolektíve, prijímajú zodpovednosť za vlastnú prácu a prácu ostatných. Svojim podielom prispievajú k životu a práci k spoločnosti založených na vedomostiach, prispievajú k rozvíjaniu demokratického systému spoločnosti, k trvalo udržateľnému hospodárskemu a sociálnemu rozvoju štátu so zodpovednosťou voči životnému prostrediu, zachovaniu života na zemi, rozvíjaniu vzájomného porozumeniu si medzi osobami a skupinami, rozvíjajú svoje schopnosti ako je empatia, súciti, tolerancia, rešpektovanie práv a slobôd.

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- logicky a reálne zdôrazňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa prijímu a činy, ktoré vykonajú jednotlivci alebo členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenia,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznašanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte

- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať i nim vytvorený pozitívny vzťah.

Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,

- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu a chemickú realitu, fyzikálny a chemický model,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitú súčasť života človeka, vedome vyhľadávať a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatí, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vyjadriť vlastný názor a obhájiť ho,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovaní telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
 - uvedomovať si význam telesného a pohybové zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
 - ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

6.3. Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- základné ekonomické pojmy a princípy, orientáciu v makroekonomických javoch, v podmienkach trhovej ekonomiky;

- pohyb kapitálu a majetku v činnostiach podnikateľských subjektov cestovného ruchu;
- ekonomické, organizačné a právne formy a legislatívne podmienky podnikania v cestovnom ruchu;
- prehľad o kategóriách podnikovej ekonomiky, o zdaňovaní, financovaní, analýze, platobnom styku a poistení majetku;
- schopnosť prijímať rozhodnutia a odhadnúť ich prínos pre úspech podnikania;
- základné princípy a osobitosti manažmentu podniku a možnosti ich využitia v podnikateľskej činnosti;
- podstatu práce s verejnosťou ako nástroja kooperatívneho manažmentu;
- organizačnú štruktúru služieb v cestovnom ruchu vrátane stravovacích, ubytovacích a dopravných služieb;
- zameranie a úlohy cestovných kancelárií, agentúr, turistických informačných centier, kúpeľných prevádzok, zmenární;
- prehľad o poistení v cestovnom ruchu a o pasových, vízových a colných službách;
- význam a metódy marketingu a public relations;
- účelné využívanie informačno-komunikačných technológií a internetu;
- poznatky z umeleckých slohov, z etnológie a súčasnej kultúry na Slovensku;
- poznatky z geografie cestovného ruchu, charakteristiky hlavných centier a oblastí cestovného ruchu u nás i vo svete;
- zásady spoločenského správania, spoločenský protokol, diplomatický protokol;
- metódy a formy komunikácie s klientmi v rôznych oblastiach činnosti výkonu práce;
- základné právne normy potrebné pre výkon svojho budúceho povolania;
- postupy jednoduchého a podvojného účtovania, kalkulácií a štatistiky v oblasti služieb cestovného ruchu;
- základnú terminológiu z oblasti administratívy a korešpondencie;
- aktuálne potreby rozvoja cestovného ruchu;
- podstatu a princípy organizovania podujatí v regióne, vrátane ich finančného zabezpečenia a hodnotenia ich efektívnosti;
- aktuálne spoločensko-politické dianie na Slovensku a vo svete;
- zásady organizovania animačných aktivít a poskytovania kongresových služieb;
- zásady hotelového manažmentu súvisiace s prevádzkou hotela;
- podstatu a osobitosti podnikania vo vidieckom cestovnom ruchu a agroturistike;
- zásady vykonávania sprievodcovskej činnosti;
- základné vedomosti o dodržiavaní zásad bezpečnosti práce, hygieny a protipožiarnej ochrany;

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie :

- získavať, spracúvať, vyhodnocovať a využívať ekonomické a technologické informácie;
- posúdiť ekonomické javy, určovať ciele, prostriedky a postupy práce;
- posúdiť finančné, právne a ďalšie dôsledky podnikania;
- riadiť a vykonávať komplex ekonomicko - technologických činností v malom a stredne veľkom podnikateľskom subjekte;
- zostaviť podnikateľský plán v oblasti cestovného ruchu a manažovať jeho realizáciu;
- analyzovať trh cestovného ruchu a určovať marketingovú stratégiu v rámci podnikateľských plánov;
- aplikovať marketingové zručnosti pri tvorbe systému kvality a meraní spokojnosti zákazníkov v cestovnom ruchu;
- vypracovať programy zájazdov a pobytov u nás i do zahraničia vrátane ich kalkulácií;

- uplatňovať marketingové nástroje, orientované na cestovný ruch v podnikaní;
- obstarávať a poskytovať služby cestovného ruchu, kombinovať ich do súborov a kalkulovať ich ceny;
- organizačne, personálne a finančne zabezpečiť organizovanie podujatí v regióne, vrátane vyhodnotenia ich efektívnosti;
- spracovať a realizovať program práce s vnútornou a vonkajšou verejnosťou v cieľovom mieste, vrátane prezentácie na internete;
- prezentovať jednotlivé druhy služieb cestovného ruchu rôznymi prostriedkami;
- rozoznať umelecké slohy, historické pamiatky;
- pracovať s kartografickým materiálom;
- analyzovať ponuku územia z hľadiska regionálnej geografie a kultúry a posúdiť jej vhodnosť pre rozvoj cestovného ruchu;
- aplikovať pravidlá spoločenského správania v styku so zákazníkmi a obchodnými partnermi, orgánmi samosprávy a štátnej správy a verejnosťou;
- orientovať sa v základných právnych normách a uplatňovať ich v praxi;
- aktívne využívať v riadiacej a organizačnej práci a pri vedení agendy informačno-komunikačné technológie;
- vykonávať účtovné operácie cestovného ruchu a spracovať účtovnú agendu za pomoci IKT;
- uplatňovať znalosť bankovej sústavy, bankových a zmenárenských operácií;
- písať desaťprstovou hmatovou metódou a dodržiavať platnú normu pri vyhotovovaní písomností;
- vypracovať obchodné a úradné písomnosti v slovenskom aj v cudzom jazyku;
- uplatňovať zásady racionalizácie administratívy v podnikoch služieb cestovného ruchu;
- pracovať s originálmi tlačív, formulárov, právnych noriem a odbornou literatúrou;
- vnímať a hodnotiť spoločensko-politické dianie vo svete;
- pripraviť a realizovať animačný program;
- vytvoriť scenár zabezpečenia kongresu;
- komunikovať so zákazníkom a vykonávať základy sprievodcovskej činnosti;
- dodržiavať hygienické predpisy, zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- schopnosťou prijímať nové poznatky vzhľadom na vývojové trendy a záujmom o celoživotné vzdelávanie;
- kreatívnosťou, flexibilitou a logickým myslením;
- schopnosťou pracovať samostatne aj v tíme s osobnou zodpovednosťou za výsledok práce,
- schopnosťou pracovať v multikultúrnom prostredí;
- sebadôverou, sociabilitou, integritou, sebareflexiou;
- cieľavedomým, rozvážnym a kultivovaným vystupovaním;
- schopnosťou zvládať záťažové situácie;
- schopnosťou podriaďovať osobné záujmy vyšším spoločenským a morálnym hodnotám;
- zodpovedným prístupom k informáciám a k ich využívaniu;
- zodpovedným prístupom k ochrane životného prostredia.

7. Rámcový učebný plán študijného odboru 6352 M obchod a podnikanie

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábr. J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza				
Názov ŠkVP	Obchod a služby				
Kód a názov ŠVP	62 ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II				
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie				
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	Denná				
Druh školy	Štátna				
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk				
Katégorie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety c)	20	16	14	11	61
Jazyk a komunikácia					
slovenský jazyk a literatúra a)	3	3	3	3	12
prvý cudzí jazyk a), b)	3/3	3/3	3/3	4/4	13
druhý cudzí jazyk a), b)	3/3	3/3	2/2	2/2	10
Človek a hodnoty					
etická výchova/náboženská výchova a), e)	1/1	1/1	-	-	2/2
Človek a spoločnosť					
Dejepis	2	-	-	-	2
občianska náuka	1	1	1	-	3
Človek a príroda					
chémia	3		-	-	3
Matematika a práca s informáciami					
matematika	2	2	2	-	6
informatika a), d)	-	1	1	-	2
Zdravie a pohyb					
telesná a športová výchova a), f)	2	2	2	2	8
Odborné predmety	9	12	12	16	49
Teoretické vzdelávanie					
Ekonomika a) e) EKO	3	3	-	-	6
Ekonomika a riadenie podniku EPB	-	-	3	3	6
Účtovníctvo UCT	-	4	3	3	10
Administratíva a korešpondencia ADK	3	2	2	2	9
Hospodárske výpočty HVY	2	0	0	0	2
Tovaroznalectvo TVZ	1	3	0	0	4
Právna náuka PRN	0	0	0	2	2

Služby cestovného ruchu SLC	0	0	2	2	4
Technika cestovného ruchu TCR	0	0	2	2	4
Geografia cestovného ruchu GOR	-	-	-	2	2
Praktická príprava					
Voliteľné predmety g), l), m)	5	5	7	7	24
Spolu	34	33	33	34	134
Účelové cvičenia					
Kurz na ochranu života a zdravia j)	+	+	+		
Kurz pohybových aktivít v prírode	+	+			
Maturitná skúška					
Prax g)	-	-	3	3	6

Kategorie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Voliteľné predmety	5	5	7	7	24
Sociálna komunikácia SLK	2	2			4
Geografia GEG	2	1			3
Cvičenia z matematiky CVM	1	1			2
Ekonomické cvičenia EKK			2	2	4
Aplikovaná ekonómia APE			1	2	3
Aplikovaná informatika API				1	1
Dejiny kultúry DEK			2		2
Propagácia a reklama PGK		1	2	2	5

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	1
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie ai.)	7	6	6	6
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu:

- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasnej platnej legislatívy
- Žiaci si volia dva z cudzích jazykov : anglický, nemecký, francúzsky, ruský a španielsky. Riaditeľ školy môže na základe odporúčania predmetovej komisie povoliť aj vyučovanie iného cudzieho jazyka.
- Pri vyučovaní všeobecno-vzdelávacích predmetov sa používajú učebné osnovy platné pre študijné odbory stredných odborných škôl
- Predmet má charakter cvičení

- e) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov minimálne v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. ročníku. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“
- f) Predmet telesná výchova možno vyučovať 1 hodinu týždenne aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov
- g) Žiaci si môžu podľa záujmu a potrieb vybrať voliteľné predmety v rozsahu vymedzenom učebným plánom. Štúdium voliteľného predmetu možno po ukončení každého ročníka prerušiť. Na štúdium voliteľných predmetov možno vytvárať skupiny žiakov z rôznych tried alebo ročníkov pri dodržaní smerníc. Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré voliteľné predmety sa klasifikujú a ktoré sa neklasifikujú. Rozhodnutie urobí každoročne a zverejní ho do konca augusta kalendárneho roka.
- h) Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v laboratóriách, dielnach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený platnou legislatívou
- i) Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie (1 až 2 dni v školskom roku) na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie
- j) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov učebných odborov stredných odborných škôl v SR je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu človeka a prírody. Cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku priamo v teréne. Samostatný kurz je organizovaný v 3. ročníku a je súčasťou plánu práce školy
- k) V 1. a 2. ročníku je súčasťou vyučovania týždenný telovýchovno-výcvikový kurz. Účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtýždňovej časovej rezervy v školskom roku. Plavecký výcvik sa realizuje 5 dní (7 hodín denne) v 1. ročníku. Lyžiarsko-výcvikový kurz sa organizuje v rozsahu 5 dní (7 hodín denne) v 2. ročníku
- l) Škola môže na základe požiadaviek praxe s prihliadnutím na možnosti uplatnenia absolventov zaviesť aj ďalšie voliteľné predmety po predchádzajúcom schválení MŠ SR. Za kvalitu vyučovania takto zavedených predmetov zodpovedá riaditeľ školy.
- m) Voliteľný predmet sa môže vyučovať len v prípade minimálneho počtu osem prihlásených žiakov
- n) Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy

7a. Rámcový učebný plán študijného odboru 6352 M obchod a podnikanie

Platný od 1. ročníka šk. roka 2014/15

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Nábr. J. Kalinčiaka 1, 971 01 Prievidza				
Názov ŠkVP	Obchod a služby				
Kód a názov ŠVP	62 ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II				
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie				
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	Denná				
Druh školy	Štátna				
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk				
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety c)	20	16	14	11	61
Jazyk a komunikácia					
slovenský jazyk a literatúra a)	3	3	3	3	12
prvý cudzí jazyk a), b)	3/3	3/3	3/3	4/4	13
druhý cudzí jazyk a), b)	3/3	3/3	2/2	2/2	10
Človek a hodnoty					
etická výchova/náboženská výchova a), e)	1/1	1/1	-	-	2/2
Človek a spoločnosť					
Dejepis	2	-	-	-	2
občianska náuka	1	1	1	-	3
Človek a príroda					
chémia	3		-	-	3
Matematika a práca s informáciami					
matematika	2	2	2	-	6
informatika a), d)	-	1	1	-	2
Zdravie a pohyb					
telesná a športová výchova a), f)	2	2	2	2	8
Odborné predmety	9	12	13	16	50
Teoretické vzdelávanie					
Ekonomika a) e) EKO	3	3	-	-	6
Ekonomika a riadenie podniku EPB	-	-	3	3	6
Účtovníctvo UCT	-	4	3	3	10
Administratíva a korešpondencia ADK	3	2	2	2	9
Tovaroznalectvo TVZ	2	2	3	3	10
Obchodná prevádzka OCH	1	1	2	3	7
Právna náuka PRN	0	0	0	2	2

Voliteľné predmety g), l), m)	5	5	6	6	22
Spolu	34	33	33	33	133
Účelové cvičenia					
Kurz na ochranu života a zdravia j)	+	+	+		
Kurz pohybových aktivít v prírode	+	+			
Maturitná skúška					
Praktická príprava					
Praktické cvičenia g)	-	-	3	3	6

Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Voliteľné predmety	5	5	6	6	22
Sociálna komunikácia SLK	2	2			4
Geografia GEG	2	1			3
Cvičenia z matematiky CVM	1	1			2
Ekonomické cvičenia EKK			2	2	4
Aplikovaná ekonómia APE			0	2	2
Dejiny kultúry DEK			2		2
Propagácia a reklama PGK		1	2	2	5

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	1
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie ai.)	7	6	6	6
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

8. VZDELÁVACIE OBLASTI

Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupiny odborov 63 a 64

Spoločné vzdelávacie štandardy (svet práce, pravidlá riadenia osobných financií, spotrebiteľská výchova, výchova k podnikaniu) vymedzujú učivo pre všetky študijné odbory v danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôžu žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv. Jedným zo základných cieľov tohto vzdelávania je príprava takého absolventa, ktorý má nielen určitý odborný profil, ale ktorý sa vďaka nemu dokáže tiež úspešne presadiť na trhu práce i v živote.

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba,
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru,
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- vysvetliť podstatu efektívneho využívania finančných informácií a finančných služieb,
- stanoviť si reálne finančné ciele a plán na ich dosiahnutie,
- popísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- charakterizovať spotrebiteľa a predávajúceho,
- popísať postup pri vybavovaní reklamácie,
- vymenovať, ktoré štátne orgány a organizácie sa venujú ochrane spotrebiteľa,
- popísať práva a povinnosti spotrebiteľa a vymedziť čo zahŕňa ochrana spotrebiteľa,
- aplikovať poznatky z ekonomiky a riadenia podnikovej činnosti a základné spôsoby dosiahnutia podnikateľských cieľov,
- popísať spôsob zostavenia podnikateľského plánu a plánu rozvoja podnikateľskej činnosti v podmienkach trhovej ekonomiky,
- vysvetliť, ako môže využiť ekonomické poznatky vo svojom súkromnom živote,
- charakterizovať základné črty právnych foriem podnikania,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore.

Obsahové štandardy

Svet práce

Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu základných pojmov pracovného práva a k porozumeniu

pracovnoprávných vzťahov. Vzdelávanie pripravuje žiaka pre svet práce z hľadiska domácich, európskych i mimoeurópskych možností. Učivo sa zameriava na rozvoj schopností žiaka v oblasti osobného manažmentu. Vo vzdelávacom procese sa súčasne formujú a rozvíjajú schopnosti racionálneho a efektívneho správania a zodpovednosti za vlastnú prácu.

Žiak sa učí porozumieť základným atribútom trhu práce, získa vedomosti o ponuke a dopyte po pracovných miestach, naučí sa, ako sa uchádzať o zamestnanie a osvojí si náležitosti súvisiace s pracovným pomerom.

Získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na vysvetlenie významu trvalých životných hodnôt, dôležitosti zabezpečenia životných potrieb a vplyvu peňazí na ich zachovanie. Žiak sa naučí nájsť, vyhodnocovať a použiť finančné informácie pre riadenie vlastných financií s cieľom zaistenia celoživotného finančného zabezpečenia. Osvojí si dôležitosť osobného zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Naučí sa rozoznávať možné riziká, stanoviť si reálne finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie.

Spotrebiteľská výchova

Žiak sa oboznámi s cieľom zákona o ochrane spotrebiteľa a jeho právach, vzdelávaním si osvojí základné pojmy spotrebiteľskej výchovy. Učí sa o štátnych orgánoch a organizáciách, ktoré sa venujú ochrane spotrebiteľa. Získa poznatky súvisiace s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s problematikou a pravidlami reklamy, s informatívnou povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovacej povinnosti a sankciách.

Výchova k podnikaniu

Veľmi úzko nadväzuje na obsahový štandard ekonomika avšak svojím charakterom je odlišný. Kým ekonomika vysvetľuje teoretické základy výrobnej, obchodnej, odbytovej a spotrebiteľskej aktivity na trhu, obsahový štandard podnikanie je praktického zamerania. Zaoberá sa praktickými otázkami založenia a úspešného prevádzkovania súkromného podniku v podmienkach trhovej ekonomiky. Žiak sa oboznámi s formami súkromného podnikania, najefektívnejšou metódou vypracovania a oživovania strategického plánu pre úspešnú podnikateľskú činnosť, otázkami finančného zabezpečenia, metódami odhadnutia miery rizika, ako aj so základmi podnikateľskej etiky. Učivo je ďalej zamerané na uvedomenie si podstaty vytvorenia podnikateľského plánu. Žiak získa informácie o podstatných náležitostiach podnikateľského plánu. Žiak sa oboznámi s teoretickými základmi a obsahom úpravy obchodného práva v slovenskom právnom poriadku. Osvojí si podstatné metódy, postupy a legislatívne podmienky pri príprave, vzniku a rozvoji súkromného podnikania. Veľký dôraz sa kladie na systémovosť prístupu podnikateľa. Do popredia sa dostávajú všetky zákonom povinné náležitosti, ktoré je nutné pri zakladaní a uskutočňovaní podnikateľskej činnosti dodržiavať. Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre odborné činnosti súvisiace s vykonávaním manažérskej činnosti strednej úrovne a ekonomicko-technologickými činnosťami v rôznych oblastiach cestovného ruchu doma i v zahraničí. Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

Ďalšie organizačné podrobnosti týkajúce sa účelových kurzov a cvičení sú súčasťou učebného plánu.

Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijný odbor Obchod a podnikanie

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- popísať princípy písania na PC hmatovou metódou a ich používania pri vybavovaní agendy pomocou štandardnej kancelárskej techniky,
- popísať druhy obchodných písomností,
- poznať odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy a korešpondencie,
- charakterizovať hlavné sortimentné skupiny tovarov a služieb.
- poznať druhy tovarov ako predmetu obchodno-podnikateľských aktivít; ich charakteristické vlastnosti, šírku a hĺbku sortimentu
- vysvetliť výpočtové postupy pri riešení jednoduchých i zložitejších ekonomických úloh,
- charakterizovať problematiku tovaru a služieb v cestovnom ruchu,
- vyhľadávať efektívne informácie v obchode a cestovnom ruchu,
- popísať základné pojmy, postupy a techniky používaných pri práci s údajmi v počítačových systémoch,
- poznať techniku spracovania ekonomických informácií s využitím informačných technológií.

Obsahové štandardy

Administratíva a korešpondencia

Úlohou učiva je umožniť žiakovi osvojiť si základnú odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy a hospodárskej korešpondencie, písomného styku organizácií, získať zručnosti v obsluhu písacích strojov, prostriedkov reprografickej, reprodukčnej techniky a ďalších moderných prostriedkov pre spracovanie textov, zručnosti v písaní na písacích strojoch, ako aj vo vypracovávaní hospodárskych písomností. Žiak sa naučí ovládať desaťprstovú hmatovú metódu, dodržiavať platné normy pri vyhotovovaní písomností a formálnej úprave textu a vypracovávať vecne, štylisticky a gramaticky správne písomnosti z hospodárskej praxe.

Tovaroznalectvo

Úlohou obsahového štandardu tovaroznalectvo je umožniť žiakovi získať základné poznatky o výrobkoch - tovaroch. Žiak spozná úžitkové vlastnosti jednotlivých druhov výrobkov, spôsoby ich používania, ošetrovania, skladovania a hodnotenia. Obsahom učiva sú základné odborné pojmy tovaroznalectva, náuka o výrobkoch, spôsoby ich výroby, vlastnosti a možnosti ich použitia. Ťažiskom je výučba, ktorá oboznamuje žiaka o tovarových skupinách rozličných druhov výrobkov. Dôraz sa kladie na vzájomnú prepojenosť jednotlivých tematických celkov, čo umožňuje chápať problém v syntéze integrovaných poznatkov. Neoddeliteľnou súčasťou obsahu učiva sú otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pri manipulácii, skladovaní a preprave tovaru a hygienické požiadavky na prácu s výrobkami, najmä potravinami.

Hospodárske výpočty

Cieľom obsahového štandardu hospodárske výpočty je aktualizovať potrebné matematické zručnosti v obchode a podnikaní (základné počtové úkony, operácie s veľkým počtom položiek). Žiak si osvojí hospodárske výpočty potrebné pre riadenie podniku a naučí sa získať čísla (informácie) matematicky spracovať do tabuliek, graficky do priemerov, pomerov, percent apod. Súčasťou hospodárskych výpočtov je aj finančníctvo. Základným cieľom je prognóza, plánovanie, presnejšie vysvetlenie a predikcia činnosti podniku (výrobného procesu, profilácie). Preto medzi hlavné úlohy

učiva patrí naučiť žiaka riešiť jednoduché úlohy hospodárskeho charakteru z ekonomickej praxe.

Informatika

Podstatou obsahového štandardu je viesť žiaka k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi v počítačových systémoch. Naučí sa pracovať s informáciami, ich zbieraním, spracovaním, prezentovaním a uchovávaním. Keďže žiak sa bude vo svojej profesii čoraz viac stretávať s počítačom, musí si osvojiť aktívne používanie základných programov Microsoft Office Word, Excel a PowerPoint. Musí sa neustále zdokonaľovať, aby dokázal vyhľadávať a pracovať s informáciami, vytvárať tabuľky, grafy a poskytovať následne ich interpretáciu.

Cestovný ruch

Cieľom obsahového štandardu je priblížiť žiakovi štruktúru, formy a druhy cestovného ruchu. Oboznámi sa s faktormi ovplyvňujúcimi cestovný ruch, zoznámi sa so samotnou prácou a organizáciou cestovných kancelárií v tuzemsku a v zahraničí. So samotným cestovným ruchom sa neodmysliteľne spájajú ich služby, príslušná dokumentácia a v neposlednom rade využívanie informačných technológií pri sprostredkovaní informácií v cestovnom ruchu. Dôležitou a nenahraditeľnou súčasťou cestovného ruchu je komunikácia, ktorá slúži predovšetkým na komunikáciu so zákazníkmi a dodávateľmi služieb doma i v zahraničí.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- získavať, spracúvať a využívať ekonomické informácie,
- vypočítať a interpretovať základné ekonomické ukazovatele,
- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- vykonávať základné úkony rozboru finančného hospodárenia,
- vykonávať a riadiť základné pracovné činnosti vo výrobných, obchodných, odbytových
- podnikoch, podnikoch služieb a na pracoviskách verejnej správy,
- aplikovať princípy marketingu v riadiacom procese,
- využívať dosiahnuté výsledky v riadení a kontrole,
- vykonávať prieskum trhu, využívať marketingové nástroje k prezentácii podniku a jeho produktov,
- orientovať sa v kúpnej zmluve a dokladoch obchodného prípadu,
- účtovať v sústave podvojného účtovníctva a jednoduchého účtovníctva,
- spracúvať ekonomickú agendu vybranými ekonomickými softvérmi,
- vykonávať základné výpočty spojené s nákupom a skladovaním zásob,
- vykonávať základné výpočty odpisov, využiť kapacitu dlhodobého majetku,
- efektívnosti investícií,
- vykonávať základné mzdové výpočty (výpočet hrubej a čistej mzdy, výpočty zákonného poistenia, zdanenia príjmov zo závislej činnosti),
- spracovávať doklady súvisiace s evidenciou zásob, dlhodobého majetku, zamestnancov, predaja a hlavnej činnosti,
- vyhodnotiť informácie z účtovníctva z hľadiska možnosti ich využitia pri finančnom riadení podniku,
- orientovať sa v právnej úprave pracovnoprávných vzťahov a záväzkových vzťahov,
- pracovať s právnymi normami a záväznými predpismi a vedieť ich uplatňovať v praxi,
- používať pri vybavovaní agendy prostriedky štandardnej kancelárskej techniky,
- písať hmatovou metódou a dodržiavať normalizovanú úpravu písomností,
- spracúvať a vhodnými metódami hodnotiť s využitím komunikačných a informačných technológií

získané informácie,

- spracúvať vecne, jazykovo a formálne správne doklady a písomnosti s využitím výpočtovej techniky,
- uplatňovať v práci komunikačné zručnosti,
- uplatniť poznatky psychológie predaja pri rokovaní s klientmi a obchodnými partnermi pri nákupe i predaji,
- komunikovať so zahraničnými partnermi ústne a písomne najmenej v jednom cudzom jazyku,
- reprezentovať vhodným spôsobom firmu a spoluvytvárať imidž firmy na verejnosti,
- určovať ciele, prostriedky a postupy vlastnej práce,
- organizovať prácu, riadiť menší kolektív a koordinovať prácu v tíme,

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiakovi sú sprostredkované základné povinnosti pracovníkov vo výrobných, obchodných, odbytových podnikoch, podnikoch služieb a na pracoviskách verejnej správy. Učí sa spôsobom ochrany zdravia pri práci a oboznamujú sa s najčastejšími zdrojmi a príčinami pracovných úrazov. Žiak sa učí základom prvej pomoci pri úrazoch. Obsah učiva ďalej zahŕňa hygienické normy osobnej hygieny, hygieny na pracovisku.

Organizácia práce a nadväznosť pracovných činností vo výrobných, obchodných, odbytových

podnikoch, podnikoch služieb a na pracoviskách verejnej správy

Obsah učiva sa zameriava na oboznámenie sa s podnikom a jeho činnosťou, na organizáciu práce v podniku, na organizačnú štruktúru a organizačnú kultúru, na pracovníkov a ich pracovnú náplň. Zameriava sa na prípravné práce pred začatím činnosti podniku, na práce počas činnosti podniku a na práce po ukončení činnosti podniku.

Precvičovanie jednotlivých pracovných činností vo výrobných, obchodných, odbytových podnikoch, podnikoch služieb a na pracoviskách verejnej správy

Obsah učiva sa zameriava na precvičovanie hlavných postupov pracovných a ekonomických činností. Žiak si precvičuje činnosti súvisiace s výrobou, manažmentom a marketingom, činnosti súvisiace s uplatnením legislatívy. Precvičuje si prácu s písomnosťami a vybavovaním bežnej korešpondencie, s dokladmi, obehom dokladov, účtovaním, ručným a počítačovým spracovaním dokladov, ich evidenciou, uskladňovaním a archiváciou. Precvičuje si výpočet a interpretáciu ekonomických ukazovateľov a ich použitie v praxi.

Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania

Obsah učiva sa zameriava na spoločenské pravidlá, na správanie sa v spoločnosti, na psychologický rozhovor so zákazníkom, na správanie sa k zákazníkom, na uplatňovanie zásad kultúrnosti a odbornosti pri styku so zákazníkom.

Cvičná firma

Obsah učiva pripravuje žiaka na získanie poznatkov a zručností z fungovania cvičnej firmy. Vedie žiaka k samostatnosti, učí ho skupinovej práci. Žiak získava kompetencie pre riešenie komplexných firemných prípadov. Učí ich znášať zodpovednosť, amestnanie, ďalšie vzdelávanie. Žiak si osvojuje odborné vedomosti a zručnosť

Prax

Žiak si overuje získané teoretické vedomosti, praktické zručnosti a návyky priamo vo výrobných, obchodných, odbytových podnikoch, podnikoch služieb a na pracoviskách verejnej správy. Vykonáva administratívne práce, aktivity v oblasti účtovníctva, s výpočtovou technikou, ekonomické výpočty, obchodné aktivity.

Predmet	Ekonomika
Časový rozsah výučby	prvý - 3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín druhý - 3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
	Ekonomika a riadenie podniku
Časový rozsah výučby	tretí - 3 hodiny týždenne, spolu 90 hodín štvrtý -3 hodiny týždenne, spolu 81 hodín
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ekonomika patrí k ťažiskovým odborným vyučovacím predmetom. Spolu s ostatnými odbornými predmetmi vytvára základ ekonomického vzdelania a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov. Cieľom vyučovacieho predmetu je poskytnúť žiakom základné poznatky z makroekonomiky, podnikovej ekonomiky ako aj odborné ekonomické vedomosti z oblasti terciárnej sféry národného hospodárstva. V 1. ročníku žiaci získajú prehľad o základných ekonomických pojmoch, trhu a trhovom mechanizme, hospodárskom cykle, inflácii a nezamestnanosti. V 2. ročníku si žiaci osvoja problematiku národného hospodárstva a medzinárodných ekonomických vzťahov. V ďalších tematických celkoch žiaci nadobudnú vedomosti o podniku a právnych formách podnikania, vecnej a ekonomickej stránke činnosti podniku. V 3. ročníku si žiaci osvoja personálnu, odbytovú, riadiacu a kontrolnú činnosť a zároveň vzťahy podniku okoliu – k bankám, poisťovniam a rozpočtovej sústave. Do obsahu predmetu 4. ročníku je zahrnutá tvorba podnikateľského zámeru. Podnikateľský zámer vychádza zo zvláštností príslušného odboru – obchod, spoločné stravovanie, cestovný ruch a ostatné služby. Učivo zohľadňuje aj požiadavky podnikateľskej sféry, príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizáciu právnych predpisov. Ťažiskom vyučovania nebude len opis ekonomických javov a procesov, ale aj uvádzanie žiakov do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení. Vyučovanie predmetu ekonomika kladie na vyučujúceho zvýšené požiadavky, dôraz je položený na jeho sústavný styk s praxou, osvojovanie si nových právnych predpisov a progresívnych foriem výučby ekonomiky v závislosti na jej vývoji. Pri výklade učiva uvádza vyučujúci konkrétne príklady, využíva grafy, schémy, odbornú tlač a časopisy, ktoré znázorňujú a vysvetľujú určité hospodárske javy a procesy v podnikoch.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu ekonomika je sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní ekonomického systému spoločnosti. Zároveň budú schopní narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmami procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote. Ekonomika má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie ekonomických poznatkov, ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem. Predmet umožňuje žiakom:

- pochopiť fungovanie reálnej ekonomiky na mikroekonomickej úrovni, na makroekonomickej úrovni i na svetovej úrovni,
- osvojiť si rôzne typy ekonomiky a výrobné faktory,
- získať vedomosti o základných formách podnikania a základných princípoch fungovania trhovej ekonomiky,
- ovládať ekonomické funkcie štátu,
- oboznámiť sa s úlohami peňazí v zmiešanej ekonomike a so vzťahmi národného hospodárstva a svetovej ekonomiky,
- dáva možnosti aplikovať poznatky na prax,
- využívať ich v každodennom živote
- hľadať ekonomické súvislosti v predmetoch navzájom
- oboznámiť sa s možnosťami podnikania, s jednotlivými formami podnikania
- s možnosťami vzniku obchodných spoločností
- vedieť otvoriť účet v banke, vyplniť doklady, ktoré sa používajú
- ovládať poznatky z bankovej sústavy v SR, vedieť úlohy Národnej banky Slovenska,
- využívať aktívne a pasívne bankové operácie komerčných bánk
- vedieť charakterizovať majetok podniku a vedieť ho aplikovať v praxi
- rozlíšiť možnosti poistenia v spoločnostiach, druhy poistenia

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie.

Vyučuje sa v tematickom celku: Vývoj ekonomického myslenia, Základné ekonomické pojmy, Národné hospodárstvo, Hospodárska politika štátu, Ekonomická stránka

Osobnostný a sociálny rozvoj v základoch vzdelávania kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje

osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Trh a trhový mechanizmus, Hospodársky cyklus, Daňová sústava.

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Vývoj ekonomického myslenia, Hospodársky cyklus, Zásobovanie, Výroba, Odbyt, Medzinárodná ekonomická integrácia, Hospodárska politika, Medzinárodný obchod.

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Finančné riadenie, Podnikateľský zámer, Platobný styk.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Obchodné banky, Banková sústava, Poisťovníctvo, Podnikanie, Podnikateľský zámer, Platobný styk, Cena a cenová politika

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách,

návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Majetok podniku, Zásobovanie.

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Trh, Hospodárska politika, Platobný styk, Podnikateľský zámer

Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. V tematických celkoch: Základné ekonomické pojmy – dodržiavanie a oznanie ochranných prvkov na bankovkách, pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky. Hospodársky cyklus – určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy, zohľadniť vplyv finančných kríz. Podnik a právne formy podnikania – človek vo sfére peňazí – životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia, vypracovanie komunikačnej stratégie. Vecná stránka činnosti podniku – ochrana majetku, dodržiavanie zásad správneho zaradenia majetku, správnosť vyplňania dokladov, vysvetlenej rozdielov medzi verejným a súkromným poistením, charakterizovať zdravotné a sociálne poistenie. Ekonomická stránka činnosti podnikateľa – plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zvážiť darcovstvo a filantropiu, vysvetliť vplyv daní na hospodárenie, vyhnúť sa problémom pri zadĺžení. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Odbytová činnosť podniku - dodržiavanie cenového zákona, vysvetliť účel informácií o úverovej politike, identifikovať náklady a prínosy úverov. Riadenie podnikov – riadenie rizika, vysvetliť základné metódy riadenia, vypracovať komunikačné stratégie pre riadenie, zhodnotenie tlačových informácií o firme. Kontrola – oprávnenosť daňových sankcií za porušenie zákona, analyzovať hospodárske výsledky, zhodnotiť investičné alternatívy. Banková sústava – nájsť a vyhodnotiť finančné informácie bánk, posúdiť úverovú schopnosť žiadateľov o úver, mať informácie o jednotlivých druhov úverov, ovládať bankové pojmy. Podnikateľský zámer – príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Daňová sústava – človek so sfére peňazí, posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chválitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy

Ekonomika

1. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Vývoj ekonom. myslenia 6 h História ekonomického myslenia	Vývoj - starovek, stredovek Vývoj - klasická ekonómia Vývoj - marxizmus Vývoj - keynesovstvo Vývoj - monetarizmus	Vysvetliť vývoj ekonomického Myslenia
2. Základné ekonom. pojmy 19 h	Základné ekonomické otázky	Definovať pojmy ekonómia a ekonomika
Potreby, spotreba	Základné a luxusné potreby Statky, druhy	Vysvetliť vzťahy medzi základnými a vyššími potrebami
Výroba, faktory	Výroba, druhy výroby Výrobné faktory	Pomenovať triádu ekonomických problémov Poznať základné typy ek.
3. Trhový mechanizmus a jeho fungovanie 16 h Trh, subjekty trhu	Subjekty a objekty trhu Vzájomné vzťahy	Definovať pojem trh Vysvetliť základné subjekty trhu
Ponuka, dopyt, konkurencia	Úloha ponuky Význam dopytu Dôležitosť konkurencie Cena	Vysvetliť pojmy ponuka a dopyt Pomenovať krivky ponuky a Dopytu Vysvetliť rovnovážnu cenu
4. Národné hospodárstvo 11 h Štruktúra národného hospodárstva	Zložky národného hospodárstva Porovnanie susediacich krajín	Pochopiť podstatu národného Hospodárstva
Štátny rozpočet	Štátny rozpočet, tvorba a schválenie Príjmy, zdroje príjmov Výdavky zo štátneho rozpočtu Banková sústava Poistovníctvo, význam a úlohy	Ovládať položky štátneho rozpočtu, príjmy a výdavky Pochopiť aktívne a pasívne bankové operácie Definovať poistenie, životné
5. Hospodársky cyklus, inflácia nezamestnanosť		

20 h Reprodukčný proces	Fázy reprodukčného procesu Druhy reprodukcie Fázy ekonomického cyklu	Vysvetliť jednotlivé fázy procesu
Inflácia	Inflácia Miera inflácie Druhy inflácie Príčiny inflácie	Vedieť vysvetliť infláciu, príčiny a mieru inflácie
Nezamestnanosť	Nezamestnanosť Miera nezamestnanosti Druhy nezamestnanosti	Charakterizovať nezamestnanosť Porovnať nezamestnanosť v SR
6. Ekonomický rast 3 h	Ekonomický rast Tendencie ekonomického rastu Zdroje ekonomického rastu	Vysvetliť význam ekonomického rastu Rastu
7. Hospodárska politika štátu 26 h Subjekty hospodárskej politiky	Ciele hospodárskej politiky Monetárna politika Nástroje monetárnej politiky	Vysvetliť význam hospodárskej politiky
Fiškálna politika	Štátny rozpočet, tvorba Štátny rozpočet, príjmy Štátny rozpočet, výdavky	Vysvetliť zdroje príjmov Poznať možnosti výdavkov

Učebné osnovy Ekonomika

2. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Majetok podniku 30 h Majetok podniku	Majetok, jeho úloha v podniku Zdroje získania majetku Obstarávanie majetku	Definovať pojem majetok Podniku Uviest' zložky majetku Pomenovať možnosti obstarania majetku
Dlhodobý, krátkodobý majetok	Finančná hodnota majetku Spotreba majetku Opatrebnie majetku	Vedieť začleniť majetok Vysvetliť spôsoby odpisovania Majetku Vedieť vypočítať odpisový plán
Inventarizácia	Hodnota majetku a šetrenie s majetkom	Uviest' rozdiely medzi inventúrou a inventarizáciou

	Viazanie finančných prostriedkov	Vyčísliť inventarizačné rozdiely Vedieť vyplniť zoznamy
2. Platobný styk 7 h Platobný styk	Formy platobného styku Hotovostný platobný styk Bezhotovostný platobný styk	Ovládať prácu s peniazmi, s bankovým účtom Vedieť vyplňať tlačivá
3. Obchodné podniky 20 h Význam obchodu	Maloobchod a jeho úlohy Predajňa, zariadenie Formy predaja Distribučné kanály	Pochopiť význam spotrebiteľov Vedieť význam ochrany Spotrebiteľov
Služby	Služby v maloobchode Kúpna zmluva Veľkoobchod	Uviesť faktory vplývajúce na služby a činnosť
4. Banková sústava 14 h Centrálna banka Obchodné banky	Úlohy centrálnej banky Obchodné banky Bankové operácie Vkladové operácie Úverové operácie Bankové riziká	Poznať systém bankových Operácií Ovládať aktívne a pasívne bankové operácie
5. Poisťovníctvo 7 h Význam a úloha poisťovníctva	Druhy poistenia Poistenie a zaistenie Životné poistenie Neživotné poistenie	Pochopiť význam životného a neživotného poistenia
6. Daňová sústava 22 h Štátny rozpočet	Príjmy štátneho rozpočtu Výdavky štátneho rozpočtu Priame dane Nepriame dane	Vedieť význam a prínos ŠR Ovládať zdroje jednotlivých daní Posúdiť vplyv daní na ŠR

Učebné osnovy Ekonomika a riadenie podniku

3. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 90 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podnikanie 30 h Podnikanie	Právne formy podľa živnosten. zákona Podnik jednotlivca a osvedčenie Osobné spoločnosti Obchodné spoločnosti Družstvá	Vysvetliť pojem podnik Uviesť spôsob založenia Podniku Vedieť definovať druhy Živností
2. Podnik - majetok podniku 10 h Majetok podniku	Majetok, jeho úloha v podniku Obstarávanie majetku Oceňovanie majetku Opotrebovanie majetku Odpisovanie majetku	Uviesť zložky majetku Pomenovať možnosti obstarania majetku
3. Zásobovanie 15 h Zásoby	Nákupná politika Obstarávanie zásob Normy zásob Skladovanie zásob	Vymenovať členenie zásob Vedieť spôsoby obstarávania Zásob
Druhy skladov	Druhy skladov Doklady Inventarizácia majetku	Charakterizovať základnú funkciu skladov
4. Výroba 10 h Výrobná činnosť	Výrobok Výrobný program Výrobná kapacita	Uviesť druhy výrobných Faktorov
5. Odbyt 6 h Odbytová činnosť	Marketing, pojem, význam Marketingový mix - nástroje Výrobok, životný cyklus Ceny, tvorba cien Distribúcia, distribučné kanály Výpočet cien výrobkov	Definovať pojem marketing Vysvetliť životný cyklus Výrobku Vedieť pomenovať marketingový Mix Vysvetliť rozdiel medzi reklamou a propagáciou

6. Podnikateľský zámer 19 h		
Podnikateľský zámer	Účel a funkcia podnik. zámeru Štruktúra podnikateľského zámeru Opis firmy Opis výrobku Analýza trhu Konkurencia Marketing Manažment Finančný plán	Zhmotniť tovirvé myslenie do súbornej práce Správne analyzovať firmu Popísať časový harmonogram Realizácie Uviest' možnosti konkurencie Správne analyzovať trh Popísať organizačnú štruktúru Uviest' správnosť financií
SÚVISLÁ ODBORNÁ PRAX 3 týždne		

Učebné osnovy **Ekonomika a riadenie podniku**

4. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 81 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Ekonomická stránka, náklady, výnosy 21 h Náklady, kalkulačný vzorec	Zdroje financovania podniku Náklady, členenie nákladov Možnosti znižovania nákladov Tvorba kalkulačného vzorca	Definovať pojem náklady Vysvetliť rozdiel medzi variabilnými a fixnými nákladmi Ovládať položky kalkulačného Vzorca
Výnosy, hospodársky výsledok	Výnosy, členenie výnosov Možnosti zvyšovania výnosov Zisťovanie hospodárskeho výsledku Tvorba cien	Vedieť vysvetliť výnosy Uviest' členenie výnosov Vedieť zistiť hospodársky Výsledok Vedieť tvorbu cien, zloženie Ceny
2. Finančné riadenie, analýza 36 h Finančná analýza	Finančná analýza Finančné zdroje Finančný plán Metódy finančnej analýza Kontrola plnenia plánu	Vedieť určiť zdroje finančnej Analýzy Vedieť vyhotoviť a okomentovať finančný plán
3. Cena, cenová politika 15 h Cena	Cena, tvorba cien Cenová politika Cenové úpravy	Vedieť použiť cenotvorbu Uviest' význam regulácie cien

4. Medzinárodný obchod 5 h Medzinárodný obchod	Medzinárodné organizácie Medzinárodná prepravy	Uviest' možnosti spolupráce
5. Európska únia, medzinárodná ek. integrácia 4 h	Európska únia	Popísať význam EÚ
SÚVISLÁ ODBORNÁ PRAX 3 týždne		

Názov predmetu	Aplikovaná ekonómia
Časový rozsah výučby	tretí – 1 hodina týždenne, spolu 30 hodín štvrtý – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Aplikovaná ekonómia patrí k ťažiskovým odborným vyučovacím predmetom. Spolu s ostatnými odbornými predmetmi, hlavne ekonomikou vytvára základ ekonomického vzdelania a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov. Cieľom vyučovacieho predmetu je poskytnúť žiakom aplikovať základné poznatky z makroekonomiky, podnikovej ekonomiky ako aj odborné ekonomické vedomosti z oblasti terciárnej sféry národného hospodárstva. V 3. ročníku žiaci už prehľad o základných ekonomických pojmoch, trhu a trhovom mechanizme, hospodárskom cykle, inflácii a nezamestnanosti. Majú osvojenú problematiku národného hospodárstva a medzinárodných ekonomických vzťahov. V ďalších tematických celkoch žiaci nadobudli vedomosti o podniku a právnych formách podnikania, vecnej a ekonomickej stránke činnosti podniku. V 4. ročníku si žiaci osvojili personálnu, odbytovú, riadiacu a kontrolnú činnosť a zároveň vzťahy podniku okoliu – k bankám, poisťovniam a rozpočtovej sústave. Do obsahu predmetu 4. ročníku je zahrnutá tvorba podnikateľského plánu. Podnikateľský plán vychádza zo zvláštností príslušného odboru – obchod, spoločné stravovanie, cestovný ruch a ostatné služby. Učivo zohľadňuje aj požiadavky podnikateľskej sféry, príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizáciu právnych predpisov. Ťažiskom vyučovania nebude len opis ekonomických javov a procesov, ale aj uvádzanie žiakov do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení. Vyučovanie predmetu ekonomika kladie na vyučujúceho zvýšené požiadavky, dôraz je položený na jeho sústavný styk s praxou, osvojovanie si nových právnych predpisov a progresívnych foriem výučby ekonomiky v závislosti na jej vývoji. Hlavne je zamerané na aplikáciu poznatkov na prax a zhotovovanie protokolov k maturitnej skúške. Pri výklade učiva uvádza vyučujúci konkrétne príklady, využíva grafy, schémy, odbornú tlač a časopisy, ktoré znázorňujú a vysvetľujú určité hospodárske javy a procesy v podnikoch, nadväzuje na skúsenosti žiakov z odborného výcviku.

Vyučujúci dôsledne uplatňuje medzipredmetové vzťahy, čo je podmienkou na pochopenie nielen ekonomických javov a procesov, ale aj praktickej použiteľnosti ekonomických vedomostí ako základného motivačného faktoru učenia žiakov.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu je sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní ekonomického systému spoločnosti. Zároveň budú schopní narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmami procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote. Ekonomika má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen

na získanie ekonomických poznatkov, ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem. Predmet umožňuje žiakom:

- pochopiť fungovanie reálnej ekonomiky na mikroekonomickej úrovni, na makroekonomickej úrovni i na svetovej úrovni,
- osvojiť si rôzne typy ekonomiky a výrobné faktory,
- získať vedomosti o základných formách podnikania a základných princípoch fungovania trhovej ekonomiky,
- ovládať ekonomické funkcie štátu,
- oboznámiť sa s úlohami peňazí v zmiešanej ekonomike a so vzťahmi národného hospodárstva a svetovej ekonomiky,
- dáva možnosti aplikovať poznatky na prax,
- využívať ich v každodennom živote
- hľadať ekonomické súvislosti v predmetoch navzájom
- oboznámiť sa s možnosťami podnikania, s jednotlivými formami podnikania
- s možnosťami vzniku obchodných spoločností
- vedieť otvoriť účet v banke, vyplniť doklady, ktoré sa používajú
- ovládať poznatky z bankovej sústavy v SR, vedieť úlohy Národnej banky Slovenska,
- využívať aktívne a pasívne bankové operácie komerčných bánk
- vedieť charakterizovať majetok podniku a vedieť ho aplikovať v praxi
- rozlíšiť možnosti poistenia v spoločnostiach, druhy poistenia
- využívať oblasť zásobovania v podniku, druhy zásob, členenie zásob, doklady s tým súvisiace
- rozlíšiť výrobné faktory a ich použitie
- vedieť uplatnenie a použitie nákladov, výnosov, príjmov, výdavkoch v praxi
- aplikovať všetky vedomosti získané z iných predmetov

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy:**

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Zamestnanosť a nezamestnanosť

Osobnostný a sociálny rozvoj v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať

každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku: Zamestnanosť a nezamestnanosť, Spotrebiteľ v trhovej ekonomike.

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Zamestnanosť a nezamestnanosť, Súvislý príklad.

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Zamestnanosť a nezamestnanosť, Spotrebiteľ v trhovej ekonomike, Súvislý príklad

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetickému mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Zamestnanosť a nezamestnanosť, Súvislý príklad, Mzdová evidencia

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyť a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách,

návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Súvislý príklad, Spotrebiteľ v trhovej ekonomike.

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikať, právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia.

Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Zamestnanosť a nezamestnanosť., Spotrebiteľ v trhovej ekonomike

Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť.

Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväziť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Mzdová evidencia, Súvislý príklad, Spotrebiteľ v trhovej ekonomike, Zamestnanosť a nezamestnanosť

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme

- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chváľitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Aplikovaná ekonómia

3. ročník – 1 hodina týždenne, spolu 30 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Zamestnanosť a nezamestnanosť 17 h Politika zamestnanosti	Strategické plánovanie Miera rizika Metódy odhadnutia rizika Následky nezamestnanosti	Vysvetliť základné pojmy politiky zamestnanosti a prípravy na povolanie Poznať spôsoby uchádzania sa o zamestnanie
Rekvalifikácia	Podnikateľské riziko Predpoklady pre výkon povolania Postup pri rekvalifikácii	Poznať možnosti rekvalifikácie získavanie zdrojom informácií Vedieť aplikovať na príklade

	Spôsoby uchádzania sa o prácu Profesijná ponuka v EU	Zostaviť vlastný profil
Pracovný pomer	Vznik pracovného pomeru Pracovná zmluva Skončenie pracovného pomeru	Poznať náležitosti pracovnej zmluvy Poznať svoje nároky
2. Spotrebiteľ v trhovej ekonomike 13 h Spotrebiteľ	Práva ochrany spotrebiteľa Rôzne oblasti spotreby Prieskum trhu Spotrebiteľské centrá	Poznať práva ochrany spotrebiteľa
Súvislá prax 3 týždne		

Učebné osnovy Aplikovaná ekonómia

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Mzdová evidencia 36 h Druhy miezd	Druhy a formy miezd Základné formy mzdy Princípy odmeňovania	Poznať náplň pracovného času, času odpočinku, nároky na odmenu a mzdy Vedieť vypočítať mzdu spôsobmi odmeňovania
2. Súvislý príklad na výpočet miezd 18 h Súvislý príklad	Zadanie príkladu Evidencia dochádzky Evidencia zamestnancov Spracovanie údajov Výplatné pásy Odvody a dane	Vedieť samostatne vypočítať mzdu zamestnanca
Súvislá prax 3 týždne		

Názov predmetu	Ekonomické cvičenia
Časový rozsah výučby	tretí - 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín štvrtý –2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Charakteristika predmetu:

Ekonomické cvičenia patria k ťažiskovým odborným vyučovacím predmetom. Spolu s ostatnými odbornými predmetmi, hlavne ekonomikou vytvára základ ekonomického vzdelania a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov.

Cieľom vyučovacieho predmetu je poskytnúť žiakom aplikovať základné poznatky z makroekonomiky, podnikovej ekonomiky ako aj odborné ekonomické vedomosti z oblasti terciárnej sféry národného hospodárstva. V 3. ročníku žiaci už prehľad o základných ekonomických pojmoch, trhu a trhovom mechanizme, hospodárskom cykle, inflácii a nezamestnanosti. Majú osvojenú problematiku národného hospodárstva a medzinárodných ekonomických vzťahov. V ďalších tematických celkoch žiaci nadobudli vedomosti o podniku a právnych formách podnikania, vecnej a ekonomickej stránke činnosti podniku. V 4. ročníku si žiaci osvojili personálnu, odbytovú, riadiacu a kontrolnú činnosť a zároveň vzťahy podniku okoliu – k bankám, poisťovniam a rozpočtovej sústave. Do obsahu predmetu 4. ročníku je zahrnutá tvorba podnikateľského plánu. Podnikateľský plán vychádza zo zvláštností príslušného odboru – obchod, spoločné stravovanie, cestovný ruch a ostatné služby. Učivo zohľadňuje aj požiadavky podnikateľskej sféry, príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizáciu právnych predpisov. Ťažiskom vyučovania nebude len opis ekonomických javov a procesov, ale aj uvádzanie žiakov do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení. Vyučovanie predmetu ekonomika kladie na vyučujúceho zvýšené požiadavky, dôraz je položený na jeho sústavný styk s praxou, osvojovanie si nových právnych predpisov a progresívnych foriem výučby ekonomiky v závislosti na jej vývoji. Hlavne je zamerané na aplikáciu poznatkov na prax a zhotovovanie protokolov k maturitnej skúške. Pri výklade učiva uvádza vyučujúci konkrétne príklady, využíva grafy, schémy, odbornú tlač a časopisy, ktoré znázorňujú a vysvetľujú určité hospodárske javy a procesy v podnikoch, nadväzuje na skúsenosti žiakov z odborného výcviku. Vyučujúci dôsledne uplatňuje medzipredmetové vzťahy, čo je podmienkou na pochopenie nielen ekonomických javov a procesov, ale aj praktickej použiteľnosti ekonomických vedomostí ako základného motivačného faktoru učenia žiakov.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu je sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní ekonomického systému spoločnosti. Zároveň budú schopní narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmami procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote. Ekonomické cvičenia majú významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie ekonomických poznatkov, ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti každodenného života občana v nej,

aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem.

Predmet umožňuje žiakom:

- pochopiť fungovanie reálnej ekonomiky na mikroekonomickej úrovni, na makroekonomickej úrovni i na svetovej úrovni,
- osvojiť si rôzne typy ekonomiky a výrobné faktory,
- získať vedomosti o základných formách podnikania a základných princípoch fungovania trhovej ekonomiky,
- ovládať ekonomické funkcie štátu,
- oboznámiť sa s úlohami peňazi v zmiešanej ekonomike a so vzťahmi národného hospodárstva a svetovej ekonomiky,
- dáva možnosti aplikovať poznatky na prax,
- využívať ich v každodennom živote
- hľadať ekonomické súvislosti v predmetoch navzájom
- oboznámiť sa s možnosťami podnikania, s jednotlivými formami podnikania s možnosťami vzniku obchodných spoločností
- vedieť otvoriť účet v banke, vyplniť doklady, ktoré sa používajú
- ovládať poznatky z bankovej sústavy v SR, vedieť úlohy Národnej banky Slovenska,
- využívať aktívne a pasívne bankové operácie komerčných bánk
- vedieť charakterizovať majetok podniku a vedieť ho aplikovať v praxi
- rozlíšiť možnosti poistenia v spoločnostiach, druhy poistenia
- využívať oblasť zásobovania v podniku, druhy zásob, členenie zásob, doklady s tým súvisiace
- rozlíšiť výrobné faktory a ich použitie
- vedieť uplatnenie a použitie nákladov, výnosov, príjmov, výdavkoch v praxi
- aplikovať všetky vedomosti získané z iných predmetov

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Podnikateľský plán, Kontrola v podniku, Podnikateľská hra.

Osobnostný a sociálny rozvoj v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať

každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Etika podnikania, Podnikateľský plán, Kontrola v podniku, Podnikateľská hra

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Etika podnikania, Podnikateľský plán, Kontrola v podniku, Podnikateľská hra.

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Etika podnikania, Podnikateľský plán, Kontrola v podniku, Podnikateľská hra.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Etika podnikania, Podnikateľský plán, Kontrola v podniku, Podnikateľská hra.

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení,

samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Etika podnikania, Podnikateľský plán, Kontrola v podniku, Podnikateľská hra.

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikať, právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia.

Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Etika podnikania, Podnikateľská hra.

Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť.

Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zvážiť darčovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Podnikateľský plán, Kontrola v podniku, Etika podnikania, Podnikateľská hra.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

Stupeň

hodnotenia Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chválitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme

- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Ekonomické cvičenia

3. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podnikateľský zámer 50 h Podnikateľský zámer	Účel a funkcia podnik. zámeru Štruktúra podnikateľského zámeru Opis firmy Opis výrobku Analýza trhu Konkurencia Marketing Manažment Finančný plán	Zhmotniť tvorivé myslenie do súbornej práce Správne analyzovať firmu Popísať časový harmonogram realizácie Uviesť možnosti konkurencie Správne analyzovať trh Popísať organizačnú štruktúru Uviesť správnosť financií
2. Kontrola v podniku 10 h Kontrola	Fázy kontroly Kontrolné orgány	Popísať jednotlivé fázy kontroly a určiť závery

	Výsledky kontroly	
Súvislá prax 3 týždne		

Učebné osnovy Ekonomické cvičenia

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Etika podnikania 20 h Etika podnikania	Etika podnikania Správanie podnikateľov Správanie zákazníkov Asertívne správanie Tréningové kurzy	Dodržiavať etické zásady pri podnikaní Vedieť sa správať podľa pravidiel
2. Podnikateľská hra 34 h Podnikateľská hra	Námet Materiálne podmienky Hracie plány Pravidlá Programovanie oddelení Súťaživosť, výsledky hry	Vedieť sa prezentovať v ekonomickej hre Dokázať využiť svoje vedomosti Odprezentovať klady a zápory hry
<u>Súvislá prax 3 týždne</u>		

Názov predmetu	Účtovníctvo
Časový rozsah výučby	druhý - 4 hodiny týždenne, spolu 132 hodín tretí – 3 hodiny týždenne, spolu 90 hodín štvrtý – 3 hodiny týždenne, spolu 81 hodín
Ročník	druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet účtovníctvo patrí k základným odborným predmetom. Spolu s ekonomikou tvorí základ, na ktorý nadväzujú ostatné povinné i voliteľné odborné predmety. Je základom ekonomického povedomia a rozvíja intelektuálne schopnosti a logické myslenie žiakov číselným zobrazením ekonomických javov.

Prispieva ku upevneniu etických vlastností žiaka, z hľadiska podpory zmyslu pre presnosť, pravidelnosť a zodpovednosť. Obsahuje základné teoretické a praktické poznatky, pojmy a vzťahy, ktoré si majú žiaci osvojiť. Umožňuje získať vedomosti a schopnosti praktickej aplikácie pri vykonávaní účtovných prác v drobnom podnikaní a pri riešení úloh v procese získavania a spracovania ekonomických informácií v rámci účtovnej dokumentácie. Poskytuje základnú orientáciu pre získavanie a spracovanie podkladov pre výpočty a kontrolu v rámci daňového systému. Pozostáva z najdôležitejších tematických celkov z predmetu, vyučovaných na stredných školách, prispôbených konkrétnemu študijnému zameraniu, pričom koncepcia zostáva zachovaná. Samotný obsah učiva je potrebné priebežne aktualizovať v súlade s platnými všeobecnými právnymi predpismi (zákon o účtovníctve, daňové zákony, opatrenia Ministerstva financií SR ohľadom rámcovej účtovnej osnovy a postupov účtovania, účtovných závierok).

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu účtovníctvo je objasniť žiakom podstatu sústavy podvojného účtovníctva, funkciu účtovníctva pri podnikaní, metodiku a postupy účtovania, vysvetliť základné pojmy, čo je podstatou jednoduchého účtovníctva, naučiť ich viesť jednoduché účtovníctvo a oboznámiť ich s vedením podvojného účtovníctva. Výstupnými špecifickými cieľmi sú základy podvojného účtovníctva, účtovanie rozličných účtovných prípadov v podnikateľských účtovných jednotkách, logické zdôvodnenie zvoleného postupu. Naučiť podstatu, vzájomné vzťahy a súvislosti medzi jednotlivými zložkami účtovného informačného systému. Dôraz klásť pri výučbe na problematiku účtovnej dokumentácie, účtovných záznamov, účtovných zápisov v účtovných knihách. Dôležitým cieľom je analýza finančnej situácie podniku na základe podkladov z bežného účtovníctva a účtovnej závierky. Riešenie čiastkových a súvislých príkladov pomôže žiakovi otestovať si platnosť teoretického učiva a súčasne získať zručnosti v oblasti vedenia účtovnej evidencie, výpočtov a tvorby podkladov pre ďalšie spracovanie účtovných informácií. Pri výučbe predmetu je potrebné rešpektovať všetky didaktické zásady. Z vyučovacích metód sa odporúča uplatňovať aj aktivizujúce vyučovacie metódy, najmä však problémové a skupinové vyučovanie. Vedenie účtovníctva realizovať na personálnych počítačoch.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov,

ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Základné ekonomické pojmy, Dokumentácia účtovných prípadov, Zúčtovacie vzťahy

Osobnostný a sociálny rozvoj v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Zúčtovacie vzťahy, Majetok podniku.

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Majetok podniku, Súvislý príklad, Jednoduché účtovníctvo, Podvojný účtovníctvo, Finančné účty.

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku- Podvojný účtovníctvo, Jednoduché účtovníctvo, Súvislý príklad, Finančné účty, Zúčtovacie vzťahy

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete

vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Súvislý príklad.

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Súvislý príklad.

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Dokumentácia účtovných prípadov, Zúčtovacie vzťahy.

Národný program finančnej gramotnosti- finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Majetok a zdroje krytia majetku, Základy

jednoduchého účtovníctva, Finančné účty, Dlhodobý majetok, Zásoby, Náklady, Výnosy, Výsledok hospodárenia.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

STUPEŇ KRITÉRIÁ

výborný

- žiak porozumel danej téme
- žiak zvládol učivo v plnom rozsahu
- používal odbornú terminológiu
- odborne diskutoval k danej téme
- ústny prejav mal plynulý, bolo mu rozumieť
- spolupracoval pri riešení problémov
- vyjadroval sa celými vetami , aplikoval učivo na prax

chválitebný

- žiak porozumel téme
- žiak zvládol učivo s drobnými nedostatkami
- používal odbornú terminológiu
- odborne diskutoval k danej téme
- ústny prejav bol plynulý, bolo mu rozumieť
- vyjadroval sa celými vetami, niekedy ťažšie hľadal slová

dobrý

- žiak porozumel danej téme
- žiak zvládol učivo s menšími nedostatkami
- málo používal odbornú terminológiu
- jeho ústny prejav bol málo presvedčivý
- vyskytli sa chyby v skladbe viet, prejav nebol plynulý
- nie vždy mu bolo dobre rozumieť
- málo sa zapájal do diskusií
- vedel aplikovať na prax na základe pomocných otázok

dostatočný

- žiak sa odklonil od témy
- žiak zvládol učivo s veľkými nedostatkami
- nepoužíval odbornú terminológiu
- mal slabú slovnú zásobu
- nevyjadroval sa celými vetami
- nezapájal sa do diskusií
- ústny prejav nebol presvedčivý
- nevedel použiť učebné pomôcky
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky

nedostatočný

- žiak sa odklonil od témy
- žiak nezvládol predpísané učivo
- nevedel reagovať ani na pomocné otázky
- nepoužíval odbornú terminológiu
- neodpovedal celými vetami
- nevedel použiť učebné pomôcky
- nevedel aplikovať poznatky na prax

Učebné osnovy Účtovníctvo

2. ročník – 4 hodiny týždenne, spolu 132 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Základné pojmy a vzťahy 4 h Základné pojmy	Základné pojmy Ekonomické informácie	Pochopiť základné pojmy
2. Postavenie, funkcie, základná štruktúra účtovníctva 5 h Vznik účtovníctva	Vznik účtovníctva Funkcie účtovníctva Rozvoj účtovníctva	Vysvetliť význam a úlohy účtovníctva
3. Dokumentácia účtovných prípadov 15 h Účtovné doklady	Funkcie účtovných dokladov Náležitosti účtovných dokladov Spracovanie účtovných dokladov	Uviesť formy spracovania účtovných dokladov
Hlavná kniha	Časové zápisy Syntetická a analytická evidencia	Vedieť zásady evidovania účt. zápisov
4. Majetok a jeho zdroje 15 h Formy a zloženie majetku	Dlhodobý majetok Krátkodobý majetok Aktíva a pasíva Kolobeh majetku	Charakterizovať majetok a jeho zdroje Vysvetliť základné pojmy
5. Jednoduché účtovníctvo 19 h Jednoduché účtovníctvo	Podstata jednoduchého účtovníctva	Posúdiť význam jednoduchého účtovníctva
Peňažný denník	Obsah peňažného denníka Zápis do peňažného denníka	Opísať spôsob evidencie v peňažnom denníku
Výpočet miezd	Výpočet miezd	Vedieť vypočítať mzdu
6. Súvislý príklad z jednoduchého účtovníctva 41 h Súvislý príklad	Príprava a triedenie podkladov Evidencia pokladničných dokladov Evidencia záväzkov Evidencia pohľadávok Evidencia výpisov z účtov Výpočet miezd Výpočet dane z príjmu Evidencia DPH Účtovná závierka	Vedieť samostatne spracovať súvislý príklad Vysvetliť spôsob evidencie záväzkov a pohľadávok Opísať spôsob výpočtu miezd Vedieť uskutočniť kontrolu dokladov a evidencie Vyhotoviť doklady k účtovnej závierke

	Tlač a archivácia dokladov	
7. Základy podvojného účtovníctva 33 h		
Súvaha	Súvaha, obsah, forma Súvaha v pohybe	Pochopiť význam súvahy
Účet	Účet a jeho podstata Vznik účtovníctva Účty aktív a pasív Účty nákladov a výnosov	Pochopiť význam a vznik účtov Vedieť zásady účtovania na účtoch
Hospodársky výsledok	Hospodársky výsledok Zistenie hospodárskeho výsledku	Poznať nákladové druhy

Učebné osnovy Účtovníctvo

3. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 90 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podvojný účtovníctvo - príklad 22 h		
Súvaha	Súvaha, obsah a forma Druhy súvah	Vedieť správne zaradiť majetok
Praktický príklad	Zadanie príkladu Vznik účtov Obraty a zostatky na účtoch Účtovanie nákladov a výnosov Zisťovanie hospodárskeho výsledku	Vedieť otvoriť hlavnú knihu Ovládať zaúčtovať jednotlivé účtovné operácie Zistiť hospodársky výsledok Zaevidovať do počítača
2. Finančné účty 10 h		
Finančné účty	Peňažné prostriedky v hotovosti Peňažné prostriedky na účte Finančné výpomoci	Vedieť používať účtovú osnovu Poznať čísla a položky na účtoch
3. Zúčtovacie vzťahy 11 h		
Zúčtovacie vzťahy	Zúčtovacie vzťahy Zmenky na inkaso, úhradu	Pochopiť zúčtovacie vzťahy Pochopiť význam zmeniek
Mzdy	Výpočet miezd Zdravotné poistenie Sociálne poistenie Priame a nepriame dane	Vedieť vypočítať mzdy a s tým súvisiace odvody
4. Zásoby 12 h		
Zásoby	Charakteristika zásob Obstarávanie zásob	Definovať zásoby Vysvetliť spôsoby obstarávania

	Oceňovanie zásob Skladovanie zásob Materiál a tovar na ceste Inventarizácia zásob	zásob Pochopiť spôsob skladovania zásob Vyčísliť inventarizačné rozdiely
5. Kapitálové účty 4 h Základné imanie	Základné imanie Ostatné kapitálové účty Sociálny fond Ostatné fondy	Oboznámiť sa tvorbou základného imania, vlastnými zdrojmi krytia
6. Náklady, výnosy, hospodársky výsledok 8 h Náklady	Náklady, pojem Osobné náklady Finančné náklady Mimoriadne náklady	Charakterizovať náklady Poznať jednotlivé druhy nákladov
Výnosy	Výnosy, pojem Prevádzkové výnosy Finančné výnosy Mimoriadne výnosy	Charakterizovať výnosy Pochopiť členenie výnosov
Hospodársky výsledok	Hospodársky výsledok Výpočet hospodárskeho výsledku Rozdelenie hospodárskeho výsledku	Ovládať výpočet hospodárskeho výsledku
7. Vnútroorganizačné účtovníctvo 9 h Vnútroorganizačné účtovníctvo	Evidencia nákladov stredísk Evidencia výnosov stredísk Zisťovanie hospodárskeho výsledku	Pochopiť evidenciu nákladov a výnosov stredísk
8. Súvislý príklad 41 h Súvislý príklad	Pokladničné doklady Výpisy z účtov Pohľadávky Závazky Mzdy Skladové karty Majetok podniku Hospodársky výsledok Účtovná závierka	Pochopiť podstatu účtovania Zaevidovať správne jednotlivé druhy dokladov Vypočítať mzdy a odvody Uskutočniť evidenciu majetku Zistiť hospodársky výsledok

Učebné osnovy Účtovníctvo**4. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 81 hodín**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Mzdová evidencia 39 h Mzdy	Základné pojmy Evidencia zamestnancov Mzdový list Výpočet miezd	Definovať základné pojmy Vedieť zaevidovať údaje o zamestnancov Vypočítať mzdy
2. Súvislý príklad 39 h Súvislý príklad	Pokladničné doklady Výpisy z účtov Pohľadávky Závazky Mzdy Skladové karty Majetok podniku Hospodársky výsledok Účtovná závierka	Pochopiť podstatu účtovania Zaevidovať správne jednotlivé druhy dokladov Vypočítať mzdy a odvody Uskutočniť evidenciu majetku Zistiť hospodársky výsledok
3. Daňové priznania 3 h Daňové priznania	Daňové priznania	Vedieť vyhotoviť a skontrolovať daňové priznania
PRAX 3 týždne		

Názov predmetu	Právna náuka
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín
Ročník	štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu je oboznámiť žiakov so základnými pojmami súvisiacimi s podnikateľskou činnosťou, jednotlivými právnymi úkonmi a typmi právnych obchodných spoločností. Odborný predmet rozširuje a dopĺňa učivo ekonomiky o ďalšie poznatky z oblasti právnych vzťahov jednotlivých typov podnikania v rámci Slovenskej republiky. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Predmet žiaka vedie k tomu, aby si rozšíril prehľad pojmov z oblasti práva a právnych vzťahov a celkovej problematiky organizácie podnikania. Jednotlivé tematické celky postupne nadväzujú na celú šírku problematiky právnych vzťahov, v úrovniach jednotlivých typov podnikania. Úlohou predmetu je oboznámiť žiakov s organizáciou podnikania, jednotlivými typmi a formami spoločností v rámci SR, osvojiť si pojem živnosť a druhy živností, obchodný zákonník a obchodno-právne vzťahy. Nasledujúce učivo začlenené do tematického celku prevod vlastníctva a práva hospodárenia žiaka upevní v oblasti pojmov kúpna zmluva, reklamačné konanie, zmluva o prevode majetku, leasingová zmluva. Nadväzujúce učivo začlenené do tematického celku pracovného práva žiaka bližšie oboznámi so vznikom, zmenou i skončením pracovného pomeru. Pojmy súvisiace s témou v oblasti pracovného práva žiaka zorientujú v jednotlivých náležitostiach tejto problematiky.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu právna náuka majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich samostatnosť, cieľavedomosť a zdravý úsudok. Žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má mať možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ má viesť žiaka k čo najlepším výkonom a správne ho motivovať, podporovať jeho aktivity všeobecne. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami, doplnené o odborné časopisy a články. Učivo predmetu právna náuka začleňuje aj oblasť nových právnych noriem v oblasti obchodného, živnostenského, rodinného a pracovného práva. Žiak si na jednotlivých príkladoch osvojí špecifiká jednotlivých typov obchodného a pracovného práva. Učiteľ vedie žiaka problematikou právnych vzťahov postupne od typov spoločností až po oblasť pracovného práva zamestnanca.. Žiak by mal byť vedený k uvedomenému chápaniu právnych vzťahov i právnej politiky. Predmet právnej náuky je medzipredmetovo previazaný s predmetmi ekonomika, účtovníctvo, občianska náuka, administratíva a korešpondencia..

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, poznatkov a informácií z oblasti práva, právnych vzťahov podnikania, živnostenského zákona obchodného zákonníka. Žiaci nadobudnú vedomosti z okruhu práv hospodárenia, prevodu vlastníctva, pracovného práva, platobných, úverových a vkladových vzťahov. Nadväzujúce učivo z oblasti ochrany spotrebiteľa poskytne žiakom ucelený obraz podmienok a pravidiel predaja a ochrany spotrebiteľa. Záverečné hodiny predmetu

obsahujú špecifické učivo zahrňujúce nové právne normy v oblasti obchodného a pracovného práva.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie.

Vyučuje sa v tematickom celku: Základné pojmy teórie práva, Ústavné právo

Osobnostný a sociálny rozvoj v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku: Občianske právo

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku: Občianske právo, Obchodné právo, Ústavné právo, Pracovné právo

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť

a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Pracovné právo, Ústavné právo, Obchodné právo,

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Občianske právo, Obchodné právo, Rodinné právo,

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Občianske právo, Pracovné právo

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií.

Vyučuje sa v tematickom celku – Základné pojmy teórie práva, Ústavné právo, Pracovné právo, Občianske právo, Obchodné právo, Rodinné právo.

Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť

peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväziť darcovstvo a filantropiu.

Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika.

Vyučuje sa v tematickom celku – Základné pojmy teórie práva, Ústavné právo, Pracovné právo, Občianske právo, Obchodné právo, Rodinné právo

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň hodnotenia Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chválitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Právna náuka

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Základné pojmy teórie práva 5 h Pramene práva	Právny štát Pramene práva Funkcie práva Formy práva	Poznať základnú charakteristiku práva Vedieť základné funkcie práva Určiť právne vzťahy
2. Ústavné právo 5 h Ústava Slovenskej republiky	Ústava Slovenskej republiky História a štruktúra Ústavy SR Štátna moc Súdnictvo SR	Poznať základné princípy a ustanovenia Oboznámiť sa s históriou a štruktúrou Ústavy SR
3. Pracovné právo 12 h Zákonník práce	Zákonník práce Účastníci pracovných vzťahov Pracovný pomer	Oboznámiť sa s ustanoveniami Zákonníka práce
Pracovná zmluva	Náležitosti Pracovný čas Mzdové náležitosti Dovolenka na zotavenie Skončenie pracovného pomeru	Poznať náležitosti pracovnej zmluvy Ovládať svoje práva Vedieť uplatniť svoje práva
4. Občianske právo 10 h Predmet, pramene	Občiansky zákonník Zastúpenie Vlastnícke právo	Poznať svoje práva a povinnosti Informovať o možnostiach zastúpenia
Dedičské právo	Dedenie zo zákona Dedenie zo záveru	Poznať možnosti dedenia
Záväzkové právo	Zmluvy Zodpovednosť za vady	Poznať ustanovenia zmlúv
5. Obchodné právo 13 h Obchodný zákonník	Podnikateľská činnosť Podnikateľské subjekty Živnosti Koncesná listina	Ovládať základné formy podnikania Poznať náležitosti povolení
Zmluvy v obchodnom práve	Kúpna zmluva Zmluva o diele	Ovládať základné ustanovenia jednotlivých zmlúv

		Mandátna zmluva Nájomná zmluva Poistná zmluva	Vedieť vyhotoviť zmluvu
6. Rodinné právo	9 h		
Manželstvo		Manželstvo, vznik Manželstvo, vzťahy v rodine Manželstvo, zánik	Oboznámiť sa s pojmami v rodinnom práve
Rodičovstvo		Rodičovstvo Vzťahy rodičov a detí Určenie otcovstva Náhradné rodinné vzťahy	Vedieť o vzájomných vzťahoch Pomôcť pri náhradných rodinných vzťahoch
Súvislá odborná prax	3 týždne		

Názov predmetu	Služby cestovného ruchu
Časový rozsah výučby	
Ročník	tretí – 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín štvrtý- 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovaci jazyk	Slovenský i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cestovný ruch predstavuje najväčší pohyb populácie a u moderného človeka stelesňuje hľadanie zmyslu, stáva sa symbolom sveta, v ktorom žijeme. Preto treba venovať primeranú pozornosť jeho významu v živote každého národa a spoločnosti. Patrí medzi prosperujúce odvetvia s vysokou dynamickou rozvoja a prínosmi v hospodárskej a sociálnej sfére. Cestovný ruch má interdisciplinárny charakter a vystupuje ako sociálny, hospodársky, geografický, zdravotnícky a pedagogický jav. K jeho štúdiu pristupuje veľa disciplín vrátane ekonómie, podnikovej ekonomiky, histórie, geografie, sociológie, sociálnej psychológie, medicíny, andragogiky a iných. Každá z disciplín používa pri jeho skúmaní svoj metodologický aparát. Predmetom skúmania je činnosť človeka ako účastníka cestovného ruchu. Poznatky jednej vednej disciplíny využívajú iné disciplíny a obohacujú tým svoje poznanie. Učebný predmet služby cestovného ruchu poskytuje žiakom v ucelenej podobe výklad zameraný na vývoj cestovného ruchu, jeho súčasné postavenie v našom národnom hospodárstve a tiež na jeho právnu, organizačnú a riadiacu štruktúru. Súčasťou výkladu je tiež stručná charakteristika jednotlivých druhov a foriem cestovného ruchu. Jeho integrujúcou súčasťou môže byť predmet technika cestovného ruchu. Predmet služby cestovného ruchu patrí medzi povinné odborné predmety. Jeho úlohou je umožniť žiakom získať vedomosti a zručnosti v oblasti poskytovania služieb cestovného ruchu s dôrazom na ich komplexnosť. Úlohou predmetu je viesť žiakov k samostatnosti, zodpovednosti, tvorivosti a logickému mysleniu, osvojeniu si kultivovaného a príjemného vystupovania, aby si dôkladne osvojili jednotlivé techniky cestovného ruchu a vytvorili potrebné zručnosti. Preto by mal učiteľ na hodinách pri voľbe postupov výučby využívať najmä formu cvičení a riešenia praktických príkladov. Súčasťou výučby je práca s konkrétnymi dokladmi, práca s web stránkami, návštevy výstav, veľtrhov, prednášok s odborným zameraním, práca s tlačou a odbornou literatúrou. Základom výučby je oboznámenie žiakov s jednotlivými službami cestovného ruchu. Cieľom je, aby si žiaci dôkladne osvojili teóriu služieb v cestovnom ruchu, ako základ pre ich praktické precvičovanie na výučbe v predmete technológia služieb cestovného ruchu, ktorý je jeho integrujúcou súčasťou. Učivo predmetu je zamerané tak, aby študenti pochopili vzájomnú náväznosť poskytovaných služieb. Oboznámili sa do základnou terminológiou. Súčasťou výučby sú aj kritériá kvality poskytovaných služieb. Táto časť dáva študentom priestor na vyjadrenie samostatného názoru.

Cestovný ruch je jeden z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odborov ľudskej činnosti a je sprevádzaný neustálymi technologickými, organizačnými a právnymi zmenami, a preto je nutné, aby učiteľ sledoval aktuálny vývoj a bol v priebežnom kontakte s praxou. S ohľadom na to je tiež vhodné, aby učiteľ pre svoju potrebu, ale ja pre potreby edukácie na hodinách služieb cestovného ruchu využíval aktuálne informačné zdroje vrátane zahraničných. Poradie tematických celkov, ako ja počty hodín nie sú pre vyučujúceho záväzné, sú len orientačné. Môžu sa presúvať v rámci ročníkov, ale tak, aby sa nenaručila nadväznosť obsahu. Po absolvovaní je možnosť urobiť si kurz sprievodcov v cestovnom ruchu.

CIELE PREDMETU

- Cieľ predmetu je možné všeobecne charakterizovať ako snahu o to, aby žiaci:
- vedeli rozvinúť organizačné schopnosti manažéra, hlavne schopnosť operatívneho riešenia nepredvídaných situácií,
 - získať poznatky o širokej palete služieb, ktoré sú súčasťou produktu cestovného ruchu,
 - osvojiť si terminológiu z oblasti cestovného ruchu,
 - naučiť sa rozlišovať základné druhy a formy cestovného ruchu,
 - osvojiť si základné poznatky o jednotlivých druhoch služieb cestovného ruchu vo vzťahu
 - k uspokojovaniu potrieb návštevníkov cestovného ruchu,
 - osvojiť si technológiu poskytovania, obstarávania, resp. sprostredkovania a organizovania služieb cestovného ruchu s možnosťou ich využitia v praxi podnikov cestovného ruchu,
 - získať zručnosti pri tvorbe komplexného produktu cestovného ruchu,
 - dokázať vytvoriť projekt pobytu v regióne,
 - osvojili si znalosť vývoja a členenie cestovného ruchu, jeho základných druhov a foriem,
 - vedeli aplikovať marketingové zručnosti na problematiku služieb cestovného ruchu,
 - poznali jednotlivé služby cestovného ruchu a spôsoby ich zabezpečovania,
 - poznali zásady ubytovacích a stravovacích činností, podmienky ich realizácie,
 - ovládali zásady zabezpečovania služieb poskytovaných cestovnou kanceláriou,
 - vedeli využívať informačné technológie v cestovnom ruchu,
 - charakterizovať podniky cestovného ruchu a inštitúcie,
 - posúdiť ich výkony – služby z hľadiska druhej štruktúry, kvality a tvorby produktu,
 - určiť vplyvy globalizácie na rozvoj cestovného ruchu
 - venovať pozornosť hotelierstvu na Slovensku a vo svete, trendy ich vývoja,
 - zvládnuť zásobu odborných termínov
 - získať schopnosť aplikovať teoretické poznatky v praxi
 - mať možnosť spolupracovať s cestovnými kancelárkami a cestovnými agentúrami
 - aplikovať pomocou cvičení teoretické poznatky,
 - v tímovej práci rozvíjať tvorivé myslenie, zdôvodňovanie riešenia problémov,
 - využívať možnosti internetu v prístupe informácií,
 - prehĺbovať poznatky o vybraných službách cestovného ruchu,
 - využívať odborné exkurzie, trasovanie zájazdov,
 - oboznámiť sa so zákonmi v oblasti cestovného ruchu,
 - poznať stravovacie zvyklosti domácich a zahraničných účastníkov cestovného ruchu,
 - vedieť propagovať cestovný ruch, využívať k tomu oficiálny portál www.slovakiatravel.sk
 - vedieť uzatvoriť poisťovnú zmluvu
 - vybaviť reklamáciu v rámci cestovného ruchu,
 - vedieť rozlíšiť potrebné platné doklady, víza, pre cestovanie,
 - charakterizovať spôsoby platenia v cestovnom ruchu
 - vyznať sa v mapách
 - orientovať sa v cestovných poriadkoch
 - vedieť vybaviť objednávky,
 - poznať rezervačné systémy, vedieť sa v nich orientovať.

HODNOTENIE VZDELAVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia

Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chváľitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobry

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy:**

Environmentálna výchova (ENV) umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Charakteristika cestovného ruchu,

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR) v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Trh cestovného ruchu, Služby cestovného ruchu,

Multikultúrna výchova (MKV) sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Charakteristika cestovného ruchu, Ubytovacie služby, Stravovacie služby,

Mediálna výchova (MEV) ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku - Informačné služby, Stravovacie služby.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPZ) rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kritiky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Ubytovacie služby, Stravovacie služby,

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Trh cestovného ruchu.

Ľudské práva a ich dodržiavanie ĽUP Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikať, právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Služby cestovného ruchu, Ubytovacie služby, Dopravné služby, Informačné služby.

Národný program finančnej gramotnosti (FIG)

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna

činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Služby cestovného ruchu, Ubytovacie služby, Stravovacie služby, Dopravné služby, Trh cestovného ruchu, Informačné služby,

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia

Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chválitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému

- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy **Služby cestovného ruchu**

3. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Charakteristika cestovného ruchu 19 h Systém cestovného ruchu	Systém cestovného ruchu Podstata cestovného ruchu	Osvojiť podstatu cestovného ruchu Porozumieť systému CR
Subjekt cestovného ruchu	Objekt - stály obyvateľ, návštevník Turista ako objekt	Charakterizovať štruktúru cestujúcich
Objekt cestovného ruchu	Cieľové miesto Mestské strediská cest.ruchu Kúpeľné miesta Rekreačné strediská Rekreačné obce Chatoviská	Posúdiť štruktúru objektov CR
Prostredie cestovného ruchu	Ekonomické prostredie Politické prostredie Kultúrne prostredie Sociálne prostredie Technické prostredie Ekologické prostredie	Vedieť jednotlivé vplyvy prostredí, vzájomné pôsobenie Porovnávať vonkajšie prostredie
Druhy cestovného ruchu	Rekreačný cestovný ruch Kultúrny cestovný ruch Náboženský cestovný ruch Kúpeľný cestovný ruch Kongresový cestovný ruch	Vedieť správne rozlišovať druhy cestovného ruchu Uviesť podstatu druhov CR Uviesť príklady z okolia
Formy cestovného ruchu	Geografické hľadisko Počet návštevníkov, vek Spôsob organizovania Dĺžka účasti na cestov. ruchu Miesto pobytu	Charakterizovať jednotlivé formy cestovného ruchu, z rôznych hľadísk Vedieť uviesť príklady na formy

	<p>Ročné obdobie</p> <p>Dopravný prostriedok</p> <p>Dynamika</p> <p>Sociologické hľadisko</p>	
Účinky cestovného ruchu	<p>Hospodárske účinky cest.ruchu</p> <p>Sociálne účinky cest. ruchu</p> <p>Kultúrne účinky cest. ruchu</p>	<p>Osvojiť si hospodárske, sociálne a kultúrne účinky cestovného ruchu</p> <p>Vypočítať funkcie a ich účinky</p>
<p>2. Trh cestovného ruchu</p> <p>16 h</p> <p>Dopyt po cestovnom ruchu</p>	<p>Charakteristické znaky dopytu</p> <p>Činitele ovplyvňujúce dopyt</p>	<p>Osvojiť si poznatky o trhu CR</p> <p>Porozumieť dopytu po CR a činiteľoch, ktoré ho ovplyvňujú</p>
Pyramída potrieb cest. ruchu	<p>Potreba</p> <p>Sen, zážitok, deficit</p> <p>Potreba stravovania</p> <p>Potreba ubytovania</p> <p>Potreba zmeniť miesto pobytu</p>	<p>Vedieť charakterizovať potreby</p> <p>Uviesť motívy, ktoré vedú k uspokojovaniu potrieb</p>
Ponuka cestovného ruchu	<p>Charakteristické znaky ponuky</p> <p>Primárna ponuka</p> <p>Sekundárna ponuka</p>	<p>Uviesť faktory, ktoré ovplyvňujú ponuku v cestovnom ruchu</p> <p>Vedieť prírodné podmienky</p> <p>Určiť kultúrno-historické podmienky primárnej ponuky</p> <p>Určiť prostriedok na dosiahnutie cieľa</p> <p>Ovládať infra a supraštruktúru</p>
Podniky cestovného ruchu	<p>Producenti služieb</p> <p>Sprostredkovatelia služieb</p> <p>Vlastné podniky</p> <p>Ostatné podniky</p>	<p>Určiť znaky a právomoci jednotlivých podnikov CR</p> <p>Posúdiť pôsobenie odvetvových zväzov</p>
<p>3. Služby cestovného ruchu</p> <p>16 h</p> <p>Služby cestovného ruchu</p>	<p>Podstata služieb cestovného ruchu</p> <p>Znaky služieb</p> <p>Všeobecné a špeciálne znaky služieb</p>	<p>Charakterizovať služby CR</p> <p>Porozumieť službám CR</p> <p>Charakterizovať znaky služieb</p>
Produkt cestovného ruchu	<p>Produkt ako súčasť cest.ruchu</p> <p>Štruktúra produktu cest.ruchu</p>	<p>Charakterizovať produkt CR</p>

	<p>Voľné statky</p> <p>Verejné statky</p> <p>Tovar</p> <p>Služby</p>	<p>Charakterizovať, uviesť príklady</p>
<p>Kvalita služieb cestovného ruchu</p>	<p>Kvalita služieb</p> <p>Znaky kvality služieb</p> <p>Znaky z hľadiska dopytu</p> <p>Znaky z hľadiska ponuky</p>	<p>Charakterizovať kvalitu</p> <p>Uviesť merateľnosť kvality služieb</p> <p>Vyhodnotiť znaky kvality</p>
<p>Právna úprava služieb</p>	<p>Právna úprava služieb</p> <p>Zákon o živnostenskom podnikaní</p> <p>Obchodný zákonník</p> <p>Občiansky zákonník</p> <p>Zákon o ochrane spotrebiteľa</p> <p>Zákon o zájazdoch, CK a CA</p>	<p>Ovládať jednotlivé ustanovenia zo zákonov týkajúce sa služieb a cestovného ruchu</p>
<p>4. Informačné služby</p> <p>9 h</p> <p>Zdroje informácií v cest. ruchu</p>	<p>Zdroje informácií</p> <p>Informačné služby</p>	<p>Zdôvodniť význam poskytovania informačných služieb</p>
<p>Turistické informačné centrá</p>	<p>Turistické informačné centrá</p> <p>Plány miest</p> <p>Mapy - turistické, cyklistické, auto</p> <p>Poradenská činnosť</p>	<p>Osvojiť si náplň turistických informačných centier</p> <p>Získať základné poznatky o činnosti informačných centier</p>
<p>Informačné systémy</p>	<p>Informačné systémy</p> <p>Rezervovacie systémy</p>	<p>Získať poznatky o rezervačných systémoch</p> <p>Vedieť charakterizovať distribučné systémy na svete</p>
<p>Internet v cestovnom ruchu</p>	<p>Internet, komunikačný systém</p> <p>WWW</p> <p>Elektronická pošta</p>	<p>Osvojiť si význam internetu ako zdroja informácií o cestovnom ruchu a pre návštevníkov v cestovnom ruchu</p>
<p>SÚVISLÁ ODBORNÁ PRAX 3 týždne</p>		

Učebné osnovy **Služby cestovného ruchu**

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Dopravné služby 16 h Dopravné služby	Význam dopravných služieb Materiálne podmienky dopravy Osobná doprava Železničná doprava Letecká doprava Vodná doprava Lanová doprava, vleky	Uviesť význam dopravy v CR Určiť potrebu materiálnych predpokladov pre dopravu Uviesť služby jednotlivkej dopravy Klasifikovať použitie prepravy
Komplexné cestovné poistenie	Komplexné cestovné poistenie Poistná udalosť	Uviesť možnosti poistenie v CR Určiť možnosti poistných udalosti
Cestovné poriadky	Cestovné poriadky Dopravné ceniny Tarify Zľavy	Vedieť sa orientovať Vedieť vyhľadať trasu a spojenie Vedieť vystaviť lístok elektronicke
Reklamácie	Reklamácie Reklamačné konanie	Uviesť nárok na vrátenie cestovného
2. Ubytovacie služby 22 h Ubytovacie služby	Klasifikácia ubytovacích zariadení Materiálne podmienky ubytovania	Špecifikovať materiálne podmienky poskytovania ubytovacích služieb
Ubytovacia jednotka	Izba, druh, vybavenie	Uviesť charakteristické znaky
Klasifikácia ubytovacích zariadení	Kategorizácia ubytovacích zariadení Triedy ubytovacích zariadení Hotel, druhy Botel Penzión Apartmánový dom Turistická ubytovňa Chatová osada Kemping Táborisko Ubytovanie v súkromí	Uviesť a charakterizovať znaky ubytovacích zariadení Určiť príklady z okolia
Starostlivosť o hosťa	Rezervačné systémy Príchod hosťa	Zistiť status hosťa Zistiť požiadavky na

	<p>Pobyt hosťa</p> <p>Odchod hosťa</p> <p>Zvýšená starostlivosť o hostí</p> <p>Ubytovací poriadok</p>	<p>ubytovanie</p> <p>Pomôcť hosťovi registrovať sa</p> <p>Ovládať ustanovenia poriadku</p>
Recepcia	<p>Práca vrátnika</p> <p>Práca recepcie</p> <p>Zamestnanci ubytovacieho zariadenia</p>	Ovládať pracovnú náplň
Služby ubytovacieho zariadenia	<p>Služby prechodného ubytovania</p> <p>Služby stravovacie</p> <p>Doplňkové služby</p> <p>Platené služby</p> <p>Neplatené služby</p>	<p>Prehliadť poznatky o ubytovacích službách</p> <p>Vedieť identifikovať jednotlivé služby</p>
Hotelové spoločnosti	<p>Hotelové spoločnosti, reťazce</p> <p>Kooperácia ubytovacích zariadení</p>	<p>Ovládať základné princípy hotelový spoločností</p> <p>Vedieť uviesť jednotlivé siete</p>
<p>3. Stravovacie služby 16 h</p> <p>Stravovacie služby</p>	<p>Stravovacie služby</p> <p>Materiálne podmienky</p> <p>Klasifikácia pohostinských stredísk</p>	<p>Špecifikovať materiálne podmienky poskytovania stravovacích služieb</p> <p>Oboznámiť sa s klasifikáciou</p>
Pohostinské zariadenia	<p>Zariadenia základného stravovania</p> <p>Reštaurácia</p> <p>Motorest</p> <p>Pohostinstvo</p>	<p>Vedieť základné znaky zariadení</p> <p>Uviesť poskytované služby</p> <p>Uviesť jedlá a nápoje</p>
Pohostinské zariadenia	<p>Zariadenia doplnkového stravovania</p> <p>Denný bar</p> <p>Pizzéria</p> <p>Hostinec</p> <p>Bistro</p> <p>Bufet</p> <p>Občerstvenie, kiosk</p>	<p>Vedieť základné znaky zariadení</p> <p>Uviesť poskytované služby</p> <p>Uviesť jedlá a nápoje</p>
Pohostinské zariadenia	<p>Zariadenia zábavných služieb</p> <p>Kaviareň, Espresso, Libresso</p> <p>Vináreň, Viecha, Pivnica</p> <p>Piváreň</p>	<p>Vedieť základné znaky zariadení</p> <p>Uviesť poskytované služby</p> <p>Uviesť jedlá a nápoje</p>

	Nočný bar Variété, Diskoklub	
Ponuka produktu pohost.stredísk	Jedálny lístok Gastronomické poradie jedál Jedálny lístok stredísk Druhy jedálnych lístkov Nápojový lístok Poradie nápojov v nápojovom lístku Druhy nápojových lístkov	Osvojiť si poznatky o ponuke a odbyte produktu pohostinských zariadeniach Ohodnotiť jedálne lístky Osvojiť si poznatky o ponuke v nápojových lístkoch
Odbyt produktu pohost.stredísk	Individuálna obsluha Systémy obsluhy Samoobsluha Kombinované systémy Predaj pomocou automatov Obsluha pri spoločnom stolovaní	Oboznámiť sa s jednotlivými formami obsluhy v pohostinských odbytových strediskách Uviesť výhody a nevýhody systémov obsluhy
Formy rýchleho občerstvenia	Fast food Gril Kebab, gyros Barbecue	Uviesť výhody a nevýhody rýchleho občerstvenia Posúdiť jedálny a nápojový lístok
Slovenská gastronómia	Národné jedlá, suroviny	Uviesť národné jedlá a nápoje
Medzinárodná gastronómia	Európa Ázia Amerika	Charakterizovať jednotlivé kuchyne Uviesť vplyv na našu kuchyňu
SÚVISLÁ PRAX 3 týždne		

Názov predmetu	Technika cestovného ruchu
Časový rozsah výučby	tretí – 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín štvrtý- 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín
Ročník	Tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk i

E

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cestovný ruch predstavuje najväčší pohyb populácie a u moderného človeka stelesňuje hľadanie zmyslu, stáva sa symbolom sveta, v ktorom žijeme. Preto treba venovať primeranú pozornosť jeho významu v živote každého národa a spoločnosti. Patrí medzi prosperujúce odvetvia s vysokou dynamickou rozvoja a prínosmi v hospodárskej a sociálnej sfére. Cestovný ruch má interdisciplinárny charakter a vystupuje ako sociálny, hospodársky, geografický, zdravotnícky a pedagogický jav. K jeho štúdiu pristupuje veľa disciplín vrátane ekonómie, podnikovej ekonomiky, histórie, geografie, sociológie, sociálnej psychológie, medicíny, andragogiky a iných. Každá z disciplín používa pri jeho skúmaní svoj metodologický aparát. Predmetom skúmania je činnosť človeka ako účastníka cestovného ruchu. Poznatky jednej vednej disciplíny využívajú iné disciplíny a obohacujú tým svoje poznanie. Učebný predmet služby cestovného ruchu poskytuje žiakom v ucelenej podobe výklad zameraný na vývoj cestovného ruchu, jeho súčasné postavenie v našom národnom hospodárstve a tiež na jeho právnu, organizačnú a riadiacu štruktúru. Súčasťou výkladu je tiež stručná charakteristika jednotlivých druhov a foriem cestovného ruchu. Jeho integrujúcou súčasťou môže byť predmet technika cestovného ruchu. Úlohou predmetu je viesť žiakov k samostatnosti, zodpovednosti, tvorivosti a logickému mysleniu, osvojeniu si kultivovaného a príjemného vystupovania, aby si dôkladne osvojili jednotlivé techniky cestovného ruchu a vytvorili potrebné zručnosti. Preto by mal učiteľ na hodinách pri voľbe postupov výučby využívať najmä formu cvičení a riešenia praktických príkladov. Súčasťou výučby je práca s konkrétnymi dokladmi, práca s www stránkami, návštevy výstav, veľtrhov, prednášok s odborným zameraním, práca s tlačou a odbornou literatúrou. Základom výučby je oboznámenie žiakov s jednotlivými službami cestovného ruchu. Cieľom je, aby si žiaci dôkladne osvojili teóriu služieb v cestovnom ruchu, ako základ pre ich praktické precvičovanie na výučbe v predmete technika cestovného ruchu, ktorý je jeho integrujúcou súčasťou.

CIELE PREDMETU

Cieľ predmetu je možné všeobecne charakterizovať ako snahu o to, aby žiaci:

- osvojili si znalosť vývoja a členenie cestovného ruchu, jeho základných druhov a foriem,
- vedeli aplikovať marketingové zručnosti na problematiku služieb cestovného ruchu,
- poznali jednotlivé služby cestovného ruchu a spôsoby ich zabezpečovania,
- poznali zásady ubytovacích a stravovacích činností, podmienky ich realizácie,
- ovládali zásady zabezpečovania služieb poskytovaných cestovnou kanceláriou,
- vedeli využívať informačné technológie v cestovnom ruchu,

- charakterizovať podniky cestovného ruchu a inštitúcie,
- posúdiť ich výkony – služby z hľadiska druhej štruktúry, kvality a tvorby produktu,
- určiť vplyvy globalizácie na rozvoj cestovného ruchu
- venovať pozornosť hotelierstvu na Slovensku a vo svete, trendy ich vývoja,
- zvládnuť zásobu odborných termínov
- získať schopnosť aplikovať teoretické poznatky v praxi
- mať možnosť spolupracovať s cestovných kanceláriami a cestovnými agentúrami
- aplikovať pomocou cvičení teoretické poznatky,
- v tímovej práci rozvíjať tvorivé myslenie, zdôvodňovanie riešenia problémov,
- využívať možnosti internetu v prístupe informácií,
- prehľbovať poznatky o vybraných službách cestovného ruchu,
- využívať odborné exkurzie, trasovanie zájazdov,
- oboznámiť sa so zákonmi v oblasti cestovného ruchu,
- poznať stravovacie zvyklosti domácich a zahraničných účastníkov cestovného ruchu,
- vedieť propagovať cestovný ruch, využívať k tomu oficiálny portál www.slovakiatravel.sk
- vedieť uzatvoriť poisťovnú zmluvu
- vybaviť reklamáciu v rámci cestovného ruchu,
- vedieť rozlíšiť potrebné platné doklady, víza, pre cestovanie,
- charakterizovať spôsoby platenia v cestovnom ruchu
- vyznať sa v mapách
- orientovať sa v cestovných poriadkoch
- vedieť vybaviť objednávky,
- poznať rezervačné systémy, vedieť sa v nich orientovať.

Učivo predmetu je zamerané tak, aby študenti pochopili vzájomnú návaznosť poskytovaných služieb. Oboznámili sa do základnou terminológiou. Súčasťou výučby sú aj kritériá kvality poskytovaných služieb. Táto časť dáva študentom priestor na vyjadrenie samostatného názoru. Cestovný ruch je jeden z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odborov ľudskej činnosti a je sprevádzaný neustálymi technologickými, organizačnými a právnymi zmenami, a preto je nutné, aby učiteľ sledoval aktuálny vývoj a bol v priebežnom kontakte s praxou. S ohľadom na to je tiež vhodné, aby učiteľ pre svoju potrebu, ale ja pre potreby edukácie na hodinách služieb cestovného ruchu využíval aktuálne informačné zdroje vrátane zahraničných. Poradie tematických celkov, ako ja počty hodín nie sú pre vyučujúceho záväzné, sú len orientačné. Môžu sa presúvať v rámci ročníkov, ale tak, aby sa nenaručila nadväznosť obsahu. Po absolvovaní je možnosť urobiť si kurz sprievodcov v cestovnom ruchu.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy:**

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri

vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Služby poskytované cestovnými kancelárkami, Zájazdy, Dopravné služby, Cestovný ruch a životné prostredie

Osobnostný a sociálny rozvoj v základoch vzdelávania kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Zájazdy, Pracovníci cestovných kancelárií, Cestovné doklady

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Cestovné kancelárie, Špecifické služby cestovných kancelárií, Stravovacie služby.

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku – Služby poskytujúce cestovnými kancelárkami, Zájazdy, Podnikanie v cestovnom ruchu.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetickému mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa

v tematickom celku Dopravné služby, Stravovacie služby, Podnikanie v cestovnom ruchu, Zájazdy.

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyť a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku – Cestovný ruch a životné prostredie, Stravovacie služby, Poistenie v cestovnom ruchu

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Podnikanie v cestovnom ruchu, Poistenie v cestovnom ruchu.

Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť.

Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zvážiť darcovstvo a filantropiu.

Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika.

Vyučuje sa v tematickom celku – Cestovné kancelárie, Pracovníci cestovných kancelárií, Služby poskytované cestovnými kancelárkami, Zájazdy, Platobný styk.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia

Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chváľitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - nevedel prezentovať danú tému
 - nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Technika cestovného ruchu

3. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Služby cestovných kancelárií a agentúr 32 h Funkcie cest. kancelárií a agentúr	Predmet činnosti CK a CA Funkcie CK a CA	Pochopiť význam a funkcie cestovných kancelárií a agentúr
Klasifikácia CK a CA	Klasifikácia CK a CA Predmet činnosti Podnikateľské subjekty Pôsobnosť Doba prevádzky Veľkosť subjektu Forma vlastníctva Systém predaja zájazdov	Osvojiť si klasifikáciu CK a CA podľa všeobecných používaných kritérií
Vznik CK a CA	Legislatívne podmienky vzniku Poistenie pre prípad úpadku CK Materiálne zabezpečenie činnosti Personálna zabezpečenie činnosti Ekonomické zabezpečenie činnosti Spolupráca CK a CA	Vedieť podmienky vzniku CK a CA Vedieť vybaviť osvedčenie Uviesť podmienky pre vznik CK,CA
Organizačná štruktúra	Organizačná štruktúra CK Organizačná štruktúra CA Zahraničné zastúpenia Expozitúry Delegatúry	Vedieť určiť vzťahy v CK a CA Oboznámiť sa s činnosťou
Produkt cestovnej kancelárie	Produkt cestovnej kancelárie Poskytovanie informácií Organizovanie balíkov služieb Sprostredkovanie služieb Platené služby Neplatené služby	Vedieť vytvoriť a charakterizovať produkt cestovnej kancelárie
Klasifikácia zájazdov CK	Zájazdy a ich označovanie Hľadiská klasifikácie	Získať základné poznatky o zájazdoch a ich klasifikácii
Ponuka produktu CK a CA	Katalóg zájazdov Elektronický katalóg Prospekt Plagát Masmédiá Výkladná skriňa Akvizičný list	Vedieť sa orientovať v príprave ponuky produktu Charakterizovať jednotlivé formy ponuky Určiť najvýhodnejšiu formu ponuky Vedieť ju ekonomicky vyhodnotiť

	Osobná akvizícia	
2. Sprievodcovské služby 20 h		
Sprievodcovské služby	Terminológia Sprievodcovské služby	Osvojiť si klasifikáciu sprievodcovských služieb
Sprievodca cestovného ruchu	Sprievodca cestovného ruchu Viazaná živnosť Druhy sprievodcov cestov.ruchu Miestny sprievodca Poľovnícky sprievodca Sprievodca garantovanej trasy Ekosprievodca Geosprievodca	Určiť požiadavky na profesionálnu činnosť Poznať činnosť jednotlivých sprievodcov
Horský sprievodca	Horský sprievodca, horský vodca Združenia horských vodcov	Získať vedomosti o možnostiach sprevádzať ľudí
Sprievodca po kultúrnej pamiatke	Sprievodca po kultúrnej pamiatke Historické pamiatky	Sprostredkovať informácie o kultúrno-historických pamiatkach
Sprievodca po sprístupnenej jaskyni	Sprievodca v jaskyni Sprístupnené jaskyne Výber sprievodcov	Špecifikovať prácu sprievodcu po jaskyni
Profil osobnosti sprievodcu	Profil osobnosti sprievodcu Základné vlastnosti a schopnosti Správanie sa sprievodcu Odborný profil	Získať základné informácie o profile a schopnostiach sprievodcov
Spolupráca sprievodcu	Štýl práce sprievodcu Skupiny návštevníkov Hodnotenie návštevníkov Typológia návštevníkov Spolupráca CK a CA	Vedieť posúdiť správanie návštevníkov Vedieť vytvárať správnu tímovú prácu
Príprava sprievodcu	Informačné minimum Typografická príprava Psychologická príprava Chronologická príprava Sprievodcovský výklad	Oboznámiť sa s činnosťou sprievodcu pri príprave na zájazd
Pracovná agenda	Pracovná agenda pred zájazdom Pracovná agenda počas zájazdu Pracovná agenda po zájazde	Vedieť činnosti súvisiace so sprievodcovskou prácou

3. Vidiecky cestovný ruch 8 h		
Vidiecky cestovný ruch	Charakteristika služieb	Charakterizovať služby vidieckeho cestovného ruchu
Služby vo vidieckom cest.ruchu	Ubytovacie služby Stravovacie služby Doplňkové služby Formy podnikania	Oboznámiť sa s možnosťami a službami vo vidieckom cestovnom ruchu
SÚVISLÁ ODBORNÁ PRAX 3 týž.		

Učebné osnovy **Technika cestovného ruchu**

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Animačné služby 11 h		
Animačné služby	Animácia Ciele a účinky Genéza animácie	Osvojiť si obsah pojmu animácia Zistiť možnosti a účinky animácie
Animačný klubový cestovný ruch	História klubového cest.ruchu Klubová dedina Animačný tím	Oboznámiť sa s doterajšími skúsenosťami s animáciou s dôrazom na klubový cest.ruch
Animácia ako služba	Organizačné podmienky Personálne podmienky Materiálne podmienky Ekonomické podmienky	Špecifikovať podmienky organizovania animácií
Animačné aktivity	Pohyb a šport Zábava a družnosť Tvoriivosť Vzdelávanie, poznávanie Dobrodružstvo Meditácia, odpočinok Animácia detí Animácie ubytovacích zariadení	Vedieť pripraviť animačné aktivity Podieľať sa na animačných aktivitách
2. Poistenie v cest.ruchu 12 h		
Poistenie v cestovnom ruchu	Základné pojmy Zmluvy pre poistenie v cest. ruchu Druhy poistenia v cest.ruchu Poistné riziko	Oboznámiť sa so základnými pojmami v poisťovníctve Identifikovať a definovať poistné Charakterizovať jednotlivé druhy poistenia

Druhy poistenia	Rozsah poistenia Poistenie liečebných nákladov Úrazové poistenie Poistenie batožiny Poistenie zodpovednosti za škodu Poistenie storna zájazdu	Charakterizovať jednotlivé druhy poistenia Určiť krytie poistenia
Asistenčné služby	Asistenčné služby Postup služieb	Určiť rozsah asistenčných služieb
Poistné udalosti	Poistné udalosti Nároky z poistného plnenia	Riešiť vzniknuté poistné udalosti
3. Ostatné služby 12 h Zmenárenské služby	Zmenárenské služby Devízové hodnoty Cestovný šek Valuty, devízy Kurzové lístky	Osvojiť si základné poznatky o zmenárenskej činnosti
Bankové služby	Bankový šek Platobná karta Druhy platobných kariet	Oboznámiť sa s formou platenia v zahraničnom cestovnom ruchu
Pasové a colné služby	Cestovné doklady Hraničné priechody Colný dohľad Bezcolná zóna Dovoz a vývoz	Rozšíriť informačný obzor o pasových a colných službách
Vízová agenda	Vízová agenda Zastupiteľské úrady Prihlasovacia povinnosť	Získať informácie o vízovej agende
4. Kúpeľné služby 6 h Kúpeľné služby	Kúpeľné služby Indikačné zameranie	Získať prehľad o indikačnom zameraní prírodných liečebných kúpeľoch
Kúpeľná starostlivosť	Podmienky poskytovania kúpeľných služieb Klasifikácia kúpeľných služieb Zdravotnícke služby Ubytovacie služby Stravovacie služby Kultúrno-spoločenské služby Doplňkové služby	Ovládať podmienky poskytovania kúpeľných služieb Charakterizovať jednotlivé druhy služieb v kúpeľnej starostlivosti
Zdravotný cestovný ruch	Wellness	Oboznámiť sa s wellness službami
5. Kongresové služby 13 h		

Kongresové služby	Podstata a funkcie kongres.služieb Klasifikácia kongres.podujatí	Osvojiť si funkcie kongresového cestovného ruchu
Kongresové podujatia	Kongres Konferencia Sympózium	Určiť význam kongresových podujatí
Výstavné a veľtrhové podujatia	Výstava Veľtrh	Pochopiť dôležitosť organizovania podujatí
SÚVISLÁ PRAX 3 týž		

Názov predmetu	Geografia
Časový rozsah výučby	prvý – 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín druhý – 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Geografia je jednou zo základných vedných disciplín, ktorou sa má žiak daného odboru podrobne zaoberať a poznatky z nej aplikovať vo viacerých predmetoch (Sprievodcovská činnosť, Ekonomika cestovného ruchu,..) Oboznámenie sa s politickými, prírodnými a kultúrnymi danosťami najdôležitejších oblastí sveta, rozvoja a rozmiestnenia obchodu sveta, je ťažiskom vyučovania. Orientácia a prehľad o významných strediskách domáceho i zahraničného obchodu, základné i prehĺbené znalosti o jednotlivých svetadieloch, ich špecifikách a atraktivitách sú dôležitou a požadovanou súčasťou štúdia. Predmet vedie k vytváraniu schopností využívať osvojené vedomosti pri poskytovaní kvalitných služieb v oblasti obchodu a podnikania.

CIELE PREDMETU

- schopnosť chápať zákonitosti stavu a vývoja priestorovej organizácie a priestorovej diferenciacie socio-ekonomickej sféry v celosvetovom aj regionálnom priestore,
- ovládať základné geografické pojmy a podstatu hospodárskych vzťahov a vedieť ich aplikovať v praxi osvojené všeobecné a špeciálne geografické poznatky, skúsenosti, zručnosti a schopnosti komplexne chápať a hodnotiť hospodárske procesy vo svete,
- vedieť analyzovať kultúrno-spoločenské oblasti a z toho vyvodzovať ich význam pre človeka a hospodárstvo,
- dokázať vyvodiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou,
- vedieť samostatne analyzovať a posudzovať otázky hospodárskej geografie, záujmy regionálnych a globálnych konfliktov,
- vedieť analyzovať zásahy do priestoru na zabezpečovanie životných podmienok a funkčného hospodárstva,
- dokázať samostatne interpretovať hospodársko - geografický informačný materiál, vedieť analyzovať problémy ohrozenia životného prostredia človekom.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto prierezové témy:

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie.

Vyučuje sa v tematickom celku: Fyziogeografická sféra, Regionálna geografia

Osobnostný a sociálny rozvoj v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku: Humánna a geografická sféra, Regionálna geografia,

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Regionálna geografia, Európa, Ázia, Afrika, Amerika, Polárne oblasti

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku – Regionálna geografia, Európa

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku - Regionálna geografia, Európa, Ázia, Amerika

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku Humánna a geografická sféra, Regionálna geografia

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií

Vyučuje sa v tematickom celku – Regionálna geografia, Európa

Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna

činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Humánna a geografická sféra, Regionálna geografia sveta, Európa, Ázia, Amerika, Austrália, Oceánia.

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chváľitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému

- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Geografia		OaP
1. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín		
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Geografia ako veda 3 h Mapa	Objekt a význam geografie Mierka a obsah mapy Určovanie geografickej polohy	Popísať dôležité medzníky vo vývoji geografie Definovať krajinnú sféru. Vysvetliť mierku mapy Používať tematické mapy Vysvetliť určovanie polohy bodu na Zemi Určiť polohu bodu na mape pomocou súradníc
2. Planéta Zem 3 h Pohyby Zeme	Zem ako planéta Slnčnej sústavy Obeh Zeme okolo Slnka Rotácia Zeme	Popísať Slnčnú sústavu Popísať tvar a rozmery Zeme Vysvetliť obeh Zeme okolo Slnka Zhodnotiť dôsledky pohybu na ľubovoľné miesto na Zemi Demonštrovať pohyby Zeme na nákresoch a uviesť dôsledky jej pohybov. Orientovať sa v časových pásmach.
3. Fyzickogeografická sféra 16 h Atmosféra	Zloženie atmosféry, počasie, podnebie Všeobecná cirkulácia atmosféry Klimatické pásma Vplyv činnosti človeka na atmosféru	Popísať zloženie atmosféry Zdôvodniť rozdiely v počasí a klíme Popísať všeobecnú cirkuláciu atmosféry a jej príčiny Porovnať klimatické pásma Interpretovať tematické mapy a klimatické diagramy Diskutovať o možnostiach eliminovania dopadov globálneho otepľovania na prírodu a človeka
Hydrosféra	Svetový oceán Vodstvo na súši	Popísať vlastnosti, dynamiku pohybov oceánskej a morskej vody a význam oceánu pre človeka Definovať povrchovú a podpovrchovú vodu

Litosféra	<p>Stavba a zloženie Zeme</p> <p>Vnútorne geologické rocesy</p> <p>Vonkajšie geologické procesy</p>	<p>Pomenovať časti Zeme</p> <p>Popísať prejavy pohybu litosferických dosiek - horotvornú činnosť, sopečnú činnosť a zemetrasenia</p> <p>Načrtnúť pôsobenie vonkajších geologických procesov na zemský povrch</p>
Pedosféra	<p>Vznik, zloženie a vlastnosti pôdy</p> <p>Zákonitosti rozšírenia pôd</p>	<p>Vysvetliť zloženie pôdy, jej vlastnosti, pôdne typy a druhy</p> <p>Popísať zákonitosti rozšírenia pôd.</p> <p>Zhodnotiť vplyv ľudskej činnosti na pedosféru</p>
Biosféra	<p>Bioklimatické pásma</p> <p>Vertikálne členenie biosféry</p> <p>Vplyv človeka na biosféru</p>	<p>Charakterizovať bioklimatické pásma</p> <p>Vysvetliť príčiny vertikálnej zonálnosti biosféry</p> <p>Popísať dôsledky ľudských aktivít na rastlinstvo a živočíšstvo</p>
<p>4. Humánnogeografická sféra</p> <p>10 h</p> <p>Obyvateľstvo a sídla</p>	<p>Počet a rozmiestnenie obyvateľstva</p> <p>Pohyb obyvateľstva</p> <p>Štruktúra obyvateľstva</p> <p>Sídla</p>	<p>Určiť oblasti s vysokou koncentráciou obyvateľstva, vysvetliť dôvody jeho nerovnomerného rozmiestnenia</p> <p>Popísať prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva</p> <p>Porovnať vekovú, pohlavnú, jazykovú, religióznu štruktúru obyvateľstva jednotlivých regiónov sveta</p> <p>Definovať základné pojmy geografie sídiel</p> <p>Diskutovať o problémoch urbanizácie</p>
Hospodárstvo sveta	<p>Štruktúra hospodárstva</p> <p>Sektory hospodárstva</p>	<p>Popísať veľkostnú o odvetvovú štruktúru hospodárstva</p> <p>Porovnať postavenie vybraných štátov v hospodárstve sveta</p> <p>Vymedziť a popísať jednotlivé sektory hospodárstva</p>
5. Regionálna geografia Slovenska		

<p>33 h Vývoj a poloha štátneho územia</p>	<p>Geografický vývoj územia Slovenska</p> <p>Poloha, rozloha, hranice</p>	<p>Vymedziť významné etapy vývoja územia dnešnej SR</p> <p>Určiť polohu Slovenska podľa geografických kritérií</p>
<p>Prírodné podmienky Slovenska</p>	<p>Geologická stavba a nerastné suroviny</p> <p>Reliéf</p> <p>Geomorfologické členenie</p> <p>Podnebie a počasie</p> <p>Vodstvo</p> <p>Pôdy</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo</p>	<p>Získať poznatky o vplyve endogénnych a exogénnych procesov na georeliéf Slovenska</p> <p>Aplikovať poznatky o jednotlivých zložkách fyzickogeografickej sféry a ich priestorovej diferenciácii na územie Slovenska</p> <p>Vysvetliť zákonitosti procesov prebiehajúcich v prírodnom prostredí</p>
<p>Obyvateľstvo a sídla</p>	<p>Počet a rozmiestnenie obyvateľstva</p> <p>Pohyb obyvateľstva</p> <p>Štruktúra obyvateľstva</p> <p>Sídla</p>	<p>Vysvetliť vplyv lokalizačných činiteľov na rozmiestnenie obyvateľstva</p> <p>Zhodnotiť dynamiku a štruktúru obyvateľstva Slovenska</p> <p>Popísať mestské a vidiecke sídla</p>
<p>Hospodárstvo</p>	<p>Vývoj a štruktúra hospodárstva</p> <p>Odvetvia priemyselnej výroby</p> <p>Poľnohospodárstvo</p> <p>Lesné a vodné hospodárstvo</p> <p>Doprava</p> <p>Cestovný ruch</p>	<p>Vysvetliť vývoj hospodárstva</p> <p>Popísať priemyselné odvetvia</p> <p>Zhodnotiť príčiny nerovnomerného rozmiestnenia priemyselnej výroby</p> <p>Načrtnúť súčasný stav rastlinnej a živočíšnej výroby na Slovensku</p> <p>Vysvetliť význam lesného a vodného hospodárstva</p> <p>Popísať hlavné druhy dopravy</p> <p>Určiť turisticky významné oblasti, pamiatky zapísané v zozname UNESCO</p>

	Zahraničný obchod	Poznať najväčších obchodných partnerov a skladbu zahraničného obchodu
Miestna krajina		Popísať komplexnú geografickú charakteristiku miestnej krajiny

Učebné osnovy Geografia

2. ročník – 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Európa h 17	<p>Prírodné pomery</p> <p>Spoločnosť</p> <p>Česko</p> <p>Poľsko Rakúsko, Maďarsko, Slovinsko Nemecko, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko</p> <p>Štáty Beneluxu Francúzsko</p> <p>Britské ostrovy Škandinávia, Dánsko, Island, Pobaltie</p> <p>Pyrenejský polostrov Apeninský polostrov Grécko, Malta, Cyprus Rumunsko, Bulharsko Západný Balkán Východná Európa Rusko</p>	<p>Popísať prírodné pomery - poloha, členitosť, podnebie, vodstvo, pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo</p> <p>Popísať obyvateľstvo - jeho štruktúru, pohyb, stupeň urbanizácie</p> <p>Charakterizovať hospodárstvo štátov, prípadne skupín štátov</p> <p>v rámci regiónu Porovnať politicko-ekonomické postavenie vybraných krajín v rámci svetového hospodárskeho systému Zhodnotiť negatívne zásahy ľudskej spoločnosti na životné prostredie jednotlivých krajín</p>
2. Ázia h 6	<p>Príroda a spoločnosť</p> <p>Turecko, Zakaukazsko Blízky východ a Stredná Ázia</p> <p>Južná a juhovýchodná Ázia Čína, Taiwan, Mongolsko</p>	<p>Charakterizovať regióny Ázie Poukázať na globálne problémy</p> <p>Ľudstva Vymedziť oblasti atraktívne z hľadiska cestovného</p>

	Japonsko, Kórejský polostrov	ruchu
3. Afrika 3 h	Príroda a spoločnosť Severná Afrika Rovníková a južná Afrika	Charakterizovať regióny Afriky Poukázať na problémy Afriky Vymedziť oblasti atraktívne z hľadiska cestovného ruchu
4. Amerika 4 h	Príroda a spoločnosť Severná Amerika Stredná Amerika Južná Amerika	Charakterizovať regióny Ameriky Poukázať na rozdielnosť regiónov Severnej a Latinskej Ameriky Lokalizovať na mape prírodné a kultúrne zvláštnosti
5. Austrália, Oceánia 2 h	Príroda, spoločnosť Regióny a štáty	Vymedziť osobitosti podnebia, rastlinstva a živičíštva Lokalizovať na mape najpriemyselnejšie oblasti, kultúrne a prírodné zaujímavosti
6. Polárne oblasti a svetový oceán 1 h	Antarktída, Arktída, Svetový oceán	Lokalizovať oceány na mape Charakterizovať ich vlastnosti Zhodnotiť hospodársky význam oceánov Uviesť príklad využitia polárnych oblastí

Názov predmetu	Geografia cestovného ruchu
Časový rozsah výučby	Štvrtý -2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín
Ročník	Štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk i

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cestovný ruch predstavuje najväčší pohyb populácie a u moderného človeka stelesňuje hľadanie zmyslu, stáva sa symbolom sveta, v ktorom žijeme. Preto treba venovať primeranú pozornosť jeho významu v živote každého národa a spoločnosti. Patrí medzi prosperujúce odvetvia s vysokou dynamickou rozvoja a prínosmi v hospodárskej a sociálnej sfére. Cestovný ruch má interdisciplinárny charakter a vystupuje ako sociálny, hospodársky, geografický, zdravotnícky a pedagogický jav. K jeho štúdiu pristupuje veľa disciplín vrátane ekonómie, podnikovej ekonomiky, histórie, geografie, sociológie, sociálnej psychológie, medicíny, andragogiky a iných. Každá z disciplín používa pri jeho skúmaní svoj metodologický aparát. Predmetom skúmania je činnosť človeka ako účastníka cestovného ruchu. Poznatky jednej vednej disciplíny využívajú iné disciplíny a obohacujú tým svoje poznanie. Učebný predmet služby cestovného ruchu poskytuje žiakom v ucelenej podobe výklad zameraný na vývoj cestovného ruchu, jeho súčasné postavenie v našom národnom hospodárstve a tiež na jeho právnu, organizačnú a riadiacu štruktúru. Súčasťou výkladu je tiež stručná charakteristika jednotlivých druhov a foriem cestovného ruchu. Jeho integrujúcou súčasťou môže byť predmet technika cestovného ruchu. Úlohou predmetu je viesť žiakov k samostatnosti, zodpovednosti, tvorivosti a logickému mysleniu, osvojeniu si kultivovaného a príjemného vystupovania, aby si dôkladne osvojili jednotlivé techniky cestovného ruchu a vytvorili potrebné zručnosti. Preto by mal učiteľ na hodinách pri voľbe postupov výučby využívať najmä formu cvičení a riešenia praktických príkladov. Súčasťou výučby je práca s konkrétnymi dokladmi, práca s www stránkami, návštevy výstav, veľtrhov, prednášok s odborným zameraním, práca s tlačou a odbornou literatúrou. Základom výučby je oboznámenie žiakov s jednotlivými službami cestovného ruchu. Cieľom je, aby si žiaci dôkladne osvojili teóriu služieb v cestovnom ruchu, ako základ pre ich praktické precvičovanie na výučbe v predmete technika cestovného ruchu, ktorý je jeho integrujúcou súčasťou.

CIELE PREDMETU

- Cieľ predmetu je možné všeobecne charakterizovať ako snahu o to, aby žiaci:
- osvojili si znalosť vývoja a členenie cestovného ruchu, jeho základných druhov a foriem,
 - vedeli aplikovať marketingové zručnosti na problematiku služieb cestovného ruchu,
 - poznali jednotlivé služby cestovného ruchu a spôsoby ich zabezpečovania,
 - poznali zásady ubytovacích a stravovacích činností, podmienky ich realizácie,
 - ovládali zásady zabezpečovania služieb poskytovaných cestovnou kanceláriou,
 - vedeli využívať informačné technológie v cestovnom ruchu,
 - charakterizovať podniky cestovného ruchu a inštitúcie,
 - posúdiť ich výkony – služby z hľadiska druhovej štruktúry, kvality a tvorby produktu,
 - určiť vplyvy globalizácie na rozvoj cestovného ruchu

- venovať pozornosť hotelierstvu na Slovensku a vo svete, trendy ich vývoja,
- zvládnuť zásobu odborných termínov
- získať schopnosť aplikovať teoretické poznatky v praxi
- mať možnosť spolupracovať s cestovných kanceláriami a cestovnými agentúrami
- aplikovať pomocou cvičení teoretické poznatky,
- v tímovej práci rozvíjať tvorivé myslenie, zdôvodňovanie riešenia problémov,
- využívať možnosti internetu v prístupe informácií,
- prehlbovať poznatky o vybraných službách cestovného ruchu,
- využívať odborné exkurzie, trasovanie zájazdov,
- oboznámiť sa so zákonmi v oblasti cestovného ruchu,
- poznať stravovacie zvyklosti domácich a zahraničných účastníkov cestovného ruchu,
- vedieť propagovať cestovný ruch, využívať k tomu oficiálny portál www.slovakiatravel.sk
- vedieť uzatvoriť poisťnú zmluvu
- vybaviť reklamáciu v rámci cestovného ruchu,
- vedieť rozlíšiť potrebné platné doklady, víza, pre cestovanie,
- charakterizovať spôsoby platenia v cestovnom ruchu
- vyznať sa v mapách
- orientovať sa v cestovných poriadkoch
- vedieť vybaviť objednávky,
- poznať rezervačné systémy, vedieť sa v nich orientovať.

Učivo predmetu je zamerané tak, aby študenti pochopili vzájomnú návaznosť poskytovaných služieb. Oboznámili sa do základnou terminológiou. Súčasťou výučby sú aj kritériá kvality poskytovaných služieb. Táto časť dáva študentom priestor na vyjadrenie samostatného názoru. Cestovný ruch je jeden z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odborov ľudskej činnosti a je sprevádzaný neustálymi technologickými, organizačnými a právnymi zmenami, a preto je nutné, aby učiteľ sledoval aktuálny vývoj a bol v priebežnom kontakte s praxou. S ohľadom na to je tiež vhodné, aby učiteľ pre svoju potrebu, ale ja pre potreby edukácie na hodinách služieb cestovného ruchu využíval aktuálne informačné zdroje vrátane zahraničných. Poradie tematických celkov, ako ja počty hodín nie sú pre vyučujúceho záväzné, sú len orientačné. Môžu sa presúvať v rámci ročníkov, ale tak, aby sa nenaručila nadväznosť obsahu. Po absolvovaní je možnosť urobiť si kurz sprievodcov v cestovnom ruchu.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto prierezové témy:

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové

situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Predpoklady rozvoja cestovného ruchu.

Osobnostný a sociálny rozvoj v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Cestovný ruch Slovenskej republiky

Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku: Cestovný ruch Slovenskej republiky

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku – Predpoklady rozvoja cestovného ruchu, Cestovný ruch Slovenskej republiky, Cestovný ruch vo svete

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku – Cestovný ruch Slovenskej republiky, Cestovný ruch vo svete.

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku Predpoklady rozvoja cestovného ruchu, Cestovný ruch Slovenskej republiky.

Ľudské práva a ich dodržiavanie – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikáť, právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Predpoklady rozvoja cestovného ruchu, Cestovný ruch Slovenskej republiky

Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zvážiť darcovstvo a filantropiu.

Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Predpoklady rozvoja cestovného ruchu, Cestovný ruch Slovenskej republiky, Cestovný ruch vo svete

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia **Kritériá hodnotenia**

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozpráva k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chválitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nereagoval ani na pomocné otázky

Učebné osnovy Geografia cestovného ruchu

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Úvod do geografie 1 h	Úvod do geografie cestovného ruchu (CR)	Určiť postavenie geografie cestovného ruchu v systéme geografických vied Definovať predmet, objekt a metódy výskumu geografie CR

<p>2. Predpoklady rozvoja cestovného ruchu 6 h Predpoklady CR</p> <p>Vplyv CR na životné prostredie</p>	<p>Členenie predpokladov CR</p> <p>Lokalizačné predpoklady CR</p> <p>Selektívne predpoklady CR</p> <p>Realizačné predpoklady CR</p> <p>Vplyv CR na životné prostredie</p>	<p>Popísať členenie predpokladov CR</p> <p>Určiť prírodné a kultúrosprávne predpoklady lokalizácie CR</p> <p>Vysvetliť selektívne predpoklady CR</p> <p>Vysvetliť realizačné predpoklady CR</p> <p>Uviesť príklady vplyvu CR na životné prostredie</p>
<p>3. Cestovný ruch Slovenskej republiky 23 h Kategorizácia regiónov a stredísk cestovného ruchu</p>	<p>Regióny medzinárodného a národného významu</p> <p>Regióny nadregionálneho a regionálneho významu</p>	<p>Popísať kritériá vymedzenia regiónov CR Slovenskej republiky</p> <p>Charakterizovať typy regiónov podľa významu</p>
<p>Regióny cestovného ruchu</p>	<p>Bratislavský región</p> <p>Podunajský región</p> <p>Záhorský región</p> <p>Dolnopovažský región</p> <p>Strednopovažský región</p> <p>Nitriansky región</p> <p>Hornonitriansky región</p> <p>Severopovažský región</p> <p>Turčiansky región</p> <p>Oravský región</p> <p>Liptovský región</p> <p>Ipeľský región</p> <p>Gemerský región</p> <p>Horehronský</p> <p>Pohronský región</p> <p>Tatranský región</p> <p>Spišský región</p> <p>Košický región</p> <p>Šarišský región</p> <p>Hornozemplínsky región</p> <p>Dolnozemplínsky región</p>	<p>Uviesť príklady rozvoja CR vo všetkých 21 regiónoch SR</p> <p>Porovnať odlišnosti prírodných a kultúrosprávnych predpokladov</p> <p>Popísať významné lokality a útvary CR</p> <p>Načrtnúť perspektívy rozvoja CR</p> <p>Vytvoriť prezentácie regiónov CR</p> <p>Poznať gastronomické zvláštnosti jednotlivých regiónov</p>
<p>4. Cestovný ruch vo sve</p>		

<p>24 h</p> <p>Európa</p>	<p>Európa - stredná</p> <p>Európa - západná</p> <p>Európa - južná</p> <p>Európa - juhovýchodná</p> <p>Európa - východná</p> <p>Európa - severná</p>	<p>Popísať predpoklady CR jednotlivých štátov</p> <p>Orientovať sa na mape a ukázať konkrétne strediská CR na mape</p> <p>Uviesť zvláštností daného regiónu</p> <p>Porovnať jednotlivé regióny</p> <p>z hľadiska CR</p> <p>Vypracovať prezentáciu na propagáciu CR v danom regióne</p>
<p>Ázia</p>	<p>Ázia - juhozápadná</p> <p>Ázia - južná</p> <p>Ázia - juhovýchodná</p> <p>Ázia - východná</p>	<p>Posúdiť predpoklady CR jednotlivých oblastí Ázie</p> <p>Porovnať jednotlivé regióny z hľadiska CR</p> <p>Vypracovať itinerár zájazdu</p> <p>Vypracovať prezentáciu na propagáciu CR</p>
<p>Afrika</p>	<p>Afrika - severná</p> <p>Afrika - západná, východná</p> <p>Afrika - južná</p>	<p>Posúdiť predpoklady CR</p> <p>Porovnať jednotlivé regióny</p> <p>z hľadiska CR</p>
<p>Amerika</p>	<p>Amerika - severná</p> <p>Amerika - stredná</p> <p>Amerika - južná</p>	<p>Posúdiť predpoklady CR</p> <p>Porovnať jednotlivé regióny</p> <p>z hľadiska CR</p>
<p>Austrália, Oceánia</p> <p>+PRAX – 3 týždne</p>	<p>Austrália, Oceánia</p>	<p>Posúdiť predpoklady CR</p>

Názov predmetu	Prax
Časový rozsah výučby	Tretí – 10 dní, spolu 60 hodín Štvrtý – 10 dní, spolu 60 hodín
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk i

Charakteristika predmetu

Charakteristickou črtou predmetu je cieľavedomé usmerňovanie žiakov k uplatňovaniu teoretických vedomostí v praxi, k používaniu správnych technologických postupov, hygienických, bezpečnostných a ekonomických zásad, k premyslenej a plánovitej organizácii svojej práce i práce svojich spolupracovníkov. Cestovný ruch predstavuje najväčší pohyb populácie a u moderného človeka stelesňuje hľadanie zmyslu, stáva sa symbolom sveta, v ktorom žijeme. Preto treba venovať primeranú pozornosť jeho významu v živote každého národa a spoločnosti. Patrí medzi prosperujúce odvetvia s vysokou dynamickou rozvoja a prínosmi v hospodárskej a sociálnej sfére. Prax v študijnom odbore sa realizuje podľa Zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a podľa Zákona č. 184/2009 Z.z. o odbornom vzdelávaní. Prax je povinným vyučovacím predmetom s integrujúcou funkciou. Jeho úlohou je pripraviť žiakov tak, aby po ukončení štúdia vedeli prakticky využiť osvojené poznatky na svojich pracoviskách. Žiaci by mali vedieť samostatne pristupovať a riešiť primerané úlohy v cestovnom ruchu.

Zameraním je rozšírenie teoretických vedomostí z predmetov:

Ekonomika, Technológia služieb cestovného ruchu, Geografia cestovného ruchu, Administratíva a korešpondencia, vo vyšších ročníkoch Dediny kultúry, Marketing, Manažment, Právna náuka, Účtovníctvo, Ekonomika podniku cestovného

Prax sa uskutočňuje 6 hodín denne, hodina je 60 minút. Cestovný ruch má interdisciplinárny charakter a vystupuje ako sociálny, hospodársky, geografický, zdravotnícky a pedagogický jav. K jeho štúdiu pristupuje veľa disciplín vrátane ekonómie, podnikovej ekonomiky, histórie, geografie, sociológie, sociálnej psychológie, medicíny, andragogiky a iných. Každá z disciplín používa pri jeho skúmaní svoj metodologický aparát. Predmetom skúmania je činnosť človeka ako účastníka cestovného ruchu. Poznatky jednej vednej disciplíny využívajú iné disciplíny a obohacujú tým svoje poznanie. Učebný predmet služby cestovného ruchu poskytuje žiakom v ucelenej podobe výklad zameraný na vývoj cestovného ruchu, jeho súčasné postavenie v našom národnom hospodárstve a tiež na jeho právnu, organizačnú a riadiacu štruktúru. Súčasťou výkladu je tiež stručná charakteristika jednotlivých druhov a foriem cestovného ruchu. Predmet prax využíva, dopĺňa, prehľbuje a upevňuje vedomosti žiakov získané v odborných predmetoch a vytvára u žiakov potrebné zručnosti a pracovné návyky. Predmet je určený na spájanie čiastkových teoretických vedomostí, na poznanie širších súvislostí medzi odbornými predmetmi a dotvára široký základ odborného vzdelania.

Predmet prax vedie žiakov k samostatnej tvorivej práci. Rozvíja iniciatívu, organizačné schopnosti, vytvárajú sa sociálne kontakty a rozvíja sa schopnosť jednan s ľuďmi. Pri plnení zverených úloh sa žiaci učia rozhodovať a niesť zodpovednosť za svoje

rozhodnutia a za výsledky vlastnej práce. Žiaci sa zaradia do skupín tak, aby splnili všetky výstupné štandardy zručností z oblasti manažmentu regionálneho cestovného ruchu. Učivo je rozvrhnuté s prihliadnutím na požiadavku primeranosti a vzťahov medzi všeobecným a teoretickým i praktickým odborným vzdelaním. Predmet sa významne podieľa na príprave žiakov na aktívny život v multikultúrnej spoločnosti, vedie žiakov k osvojovaniu si vedomostí a zručností ako nástroja dorozumievania sa v osobnom i pracovnom živote. Prispieva k formovaniu osobnosti žiaka, učí ho byť vnímavým ku spoločnosti. Učivo predmetu je zamerané tak, aby študenti pochopili vzájomnú návaznosť poskytovaných služieb. Oboznámili sa do základnou terminológiou. Súčasťou výučby sú aj kritériá kvality poskytovaných služieb. Táto časť dáva študentom priestor na vyjadrenie samostatného názoru. Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu Prax majú stimulovať rozvoj zručností žiakov, podporovať ich samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých má žiak možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi ekonomikou, technológiou cestovného ruchu, geografiou, vidieckym turizmom, účtovníctvom. Výchové a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti* t. j. vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory, navrhovať návrhy k činnostiam, *intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti* ako rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebadôveru a reprodukívne myslenie a *schopnosť tvorivo riešiť problémy*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Základným cieľom predmetu je doplniť a upevniť odborné teoretické vedomosti o praktické zručnosti v prostredí a podmienkach, v ktorých budú absolventi študijného odboru pracovať a vytvoriť u žiakov potrebné zručnosti a pracovné návyky. Zabezpečuje prepojenie odbornej výchovy a teoretického vzdelávania so spoločenskou a podnikateľskou praxou, prehĺbenie vedomostí z odborných predmetov, získaných v predchádzajúcich ročníkoch, osvojenie si praktických zručností a návykov v hotelových a gastronomických zariadeniach. Prax vedie žiakov k samostatnej tvorivej práci. Rozvíja iniciatívu, organizačné schopnosti, vytvárajú sa sociálne kontakty a rozvíja sa schopnosť jednať s ľuďmi. Pri plnení zverených úloh sa žiaci učia rozhodovať a niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia a za výsledky vlastnej práce. Cieľ predmetu je možné všeobecne charakterizovať ako snahu o to, aby žiaci:

- vedeli rozvinúť organizačné schopnosti manažéra, hlavne schopnosť operatívneho riešenia nepredvídaných situácií,
- získať poznatky o širokej palete služieb, ktoré sú súčasťou produktu cestovného ruchu,

- osvojiť si terminológiu z oblasti cestovného ruchu,
- naučiť sa rozlišovať základné druhy a formy cestovného ruchu,
- osvojiť si základné poznatky o jednotlivých druhoch služieb cestovného ruchu vo vzťahu k uspokojovaniu potrieb návštevníkov cestovného ruchu,
- osvojiť si technológiu poskytovania, obstarávania, resp. sprostredkovania a organizovania služieb cestovného ruchu s možnosťou ich využitia v praxi podnikov cestovného ruchu,
- získať zručnosti pri tvorbe komplexného produktu cestovného ruchu,
- dokázať vytvoriť projekt pobytu v regióne,
- získať schopnosť aplikovať teoretické poznatky v praxi
- mať možnosť spolupracovať s cestovných kancelárkami a cestovnými agentúrami
- aplikovať pomocou cvičení teoretické poznatky,
- v tímovej práci rozvíjať tvorivé myslenie, zdôvodňovanie riešenia problémov,
- využívať možnosti internetu v prístupe informácií,
- prehľbovať poznatky o vybraných službách cestovného ruchu,
- využívať odborné exkurzie, trasovanie zájazdov,
- oboznámiť sa so zákonmi v oblasti cestovného ruchu,
- poznať stravovacie zvyklosti domácich a zahraničných účastníkov cestovného ruchu,
- vedieť propagovať cestovný ruch, využívať k tomu oficiálny portál www.slovakiatravel.sk
- vedieť uzatvoriť poisťovnú zmluvu
- vybaviť reklamáciu v rámci cestovného ruchu,
- vedieť rozlíšiť potrebné platné doklady, víza, pre cestovanie,
- charakterizovať spôsoby platenia v cestovnom ruchu
- vyznať sa v mapách
- orientovať sa v cestovných poriadkoch

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory, aktívne komunikovať najmenej v dvoch cudzích jazykoch
- vedieť samostatne rozhodovať
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,

Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reprodukčné myslenie,

- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- ovládať základy modernej pracovnej technológie a nieť zodpovednosť za prácu v životnom prostredí, jeho ochranu, bezpečnosť a stratégiu jeho rozvoja,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,

Schopnosť tvorivo riešiť problémy:

- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,

Podnikateľské spôsobilosti:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania, ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy:**

Environmentálna výchova umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia.

Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie.

Vyučuje sa v temach: Organizácia exkurzie

Osobnostný a sociálny rozvoj v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v temach: Marketing cestovného ruchu, Služby cestovného ruchu, exkurzie
Multikultúrna výchova sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v temach: Služby cestovného ruchu, Ubytovacie služby, Stravovacie služby, Kvalita služieb cestovného ruchu, exkurzie

Mediálna výchova ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v temach: Informačné služby, Animačné služby, Sprievodcovské služby.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v temach: Animačné služby, Sprievodcovské služby, Kvalita služieb cestovného ruchu, exkurzie.

Ochrana života a zdravia sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v temach: Kvalita služieb cestovného ruchu, exkurzie

Učebné osnovy praxe

3. ročník – 10 dní, individuálne na základe zmluvy (termíny február-máj)

- cestovné kancelárie, cestovné agentúry, turistické informačné centrá
- centrá voľného času, agroturistické strediská, kultúrne, rekreačné, športové centrá
- administratívne práce, agenda a korešpondencia, aktivity v oblasti účtovníctva, práce s kancelárskou a výpočtovou technikou, obchodné aktivity, marketing v cestovnom ruchu, animačné činnosti
- prezentácia, správa z praxe

Hodnotenie praxe je súčasťou predmetu Ekonomické cvičenia a Technika cestovného ruchu

4. ročník – 10 dní, individuálne na základe zmluvy (termíny september-október)

- cestovné kancelárie, cestovné agentúry, turistické informačné centrá
- centrá voľného času, agroturistické strediská, kultúrne, rekreačné, športové centrá, príspevkové a rozpočtové organizácie, hotely, ubytovacie zariadenia,
- administratívne práce, agenda a korešpondencia, aktivity v oblasti účtovníctva, práce s kancelárskou a výpočtovou technikou, obchodné aktivity, marketing v cestovnom ruchu
- práce na úseku daní, poplatkov, tvorba cien, animačné činnosti
- podnikateľský plán cestovnej agentúry alebo kancelárie
- prezentácia, správa z praxe

Hodnotenie praxe je súčasťou predmetu Ekonomické cvičenia a Technika cestovného ruchu

Profil vedomostí

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

Stupeň

hodnotenia Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozpráva k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- zúčastňoval sa praxe
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chválitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, s chybami, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- zúčastňoval sa praxe
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
- zúčastňoval sa praxe

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne
- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
- nezúčastňoval sa praxe pravidelne

nedostatočný

- odklonil sa od témy, nepochopil tému
- nevedel rozprávať k danej téme
- nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
- nevedel prezentovať danú tému
- nezúčastňoval sa praxe

Názov predmetu	Propagácia a reklama
Časový rozsah výučby	druhý – 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín tretí - 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín štvrtý – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín
Ročník	Druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovacia predmet poskytuje žiakom základné poznatky o správaní sa podnikateľskej firmy v trhovom hospodárstve. Úspešná činnosť firiem sa dnes zakladá na princípoch marketingu. Marketing je podnikateľská filozofia, ktorá predvída reakcie trhu a pramení z vývoja potrieb a požiadaviek trhu. Marketing je odpoveď na to, aké výrobky by firma mala vyrábať v závislosti od potrieb trhu, ako výrobky propagovať, pomáha určiť distribučné kanály od výrobcu k spotrebiteľovi, sformovať predajnú sieť, stanoviť cenu výrobkov tak, aby firma dosiahla zisk, a tým zabezpečiť úspech firmy.

Súčasná moderná epocha bez ohľadu na postavenie človeka, či už v pracovnej hierarchii alebo hierarchii človeka - spotrebiteľa vyžaduje základné požiadavky o tom, ako funguje trh, ako myslí spotrebiteľ, ako fungujú ceny, akú úlohu zohráva reklama ... Jednoducho každý účastník trhu potrebuje mať široké poznatky a vedomosti, pretože všade sa nájde niekto, kto by nám chcel niečo predat' alebo môžeme využiť príležitosť predat' seba samého, pretože mnohí zo žiakov sa dostanú do rôznych profesií, kde poznatky z marketingu určite využijú. Učivo predmetu je zamerané tak, aby študentom poskytlo dostatočnú teoretickú základňu z oblasti problematiky reklamy a propagácie, vysvetlilo etiku reklamy, spôsob tvorby reklamy, zostavovania reklamného plánu a rozpočtu. Zoznamuje študentov aj s postojom spoločnosti k marketingu ako celku a umožňuje tak vnímať marketing nielen ako predmet, ale aj ako problém, ktorý môže reálne v spoločnosti nastať, ak by sa nedodrжали určité pravidlá etiky, ochrany životného prostredia alebo kvality výroby. Súčasťou výučby je aj návšteva výstav a veľtrhov zameraných na problematiku reklamy, práca s www stránkami, práca s tlačou a odbornými publikáciami.

CIEĽ PREDMETU

Cieľom predmetu je podať študentom ucelený obraz o problematike propagácie a reklamy ako súčasť marketingového mixu. Vysvetliť, aký má vplyv reklama a propagácia na nákupné správanie spotrebiteľa, ako ovplyvňuje jeho rozhodovanie o nákupe produktu a zároveň študentom poskytne základnú orientáciu o cenách za reklamu. Súčasťou predmetu je získanie praktických skúseností pri tvorbe základných propagačných materiálov. Cieľom vyučovacieho predmetu v študijnom odbore je objasniť žiakom dôležitosť marketingu v podmienkach trhovej ekonomiky. Správne pochopenie filozofie marketingu predpokladá úspešnosť v konkurenčných podmienkach, ktoré sú stále tvrdšie. Predmet je zameraný na získanie vedomostí o trhu ako mieste podnikania, na poznanie špecifik trhu a možností vstupu doň. Žiaci získajú

vedomosti o marketingovom prostredí, o nákupnom správaní spotrebiteľa a možnostiach vhodnej stimulácie správania sa spotrebiteľa na trhu tak, aby bolo v súlade so záujmami podnikania. Predmet rozvíja podnikateľské myslenie žiakov.

Obsah učiva sleduje rozvoj myslenia žiakov v celom priereze trhu a ďalších subjektov, ktoré na ňom pôsobia. Tento predmet má byť výzvou pre žiakov na podnikateľskú orientáciu a tvorbu filozofie v podnikaní. Žiaci sa naučia vyhľadávať príležitosti na trhu vzhľadom na možnosti podniku, orientovať sa v základných marketingových kategóriách, dokážu využívať získané poznatky v rozhodovacích procesoch a vedia zostaviť jednoduchý marketingový plán. Pri vyučovaní tohto predmetu sa žiaci vedú k využívaniu teoretických poznatkov z ostatných odborných predmetov pri rešpektovaní zásady primeranosti a spojenia teórie s praxou. Vhodné je tiež využívanie prostriedkov informačno-komunikačných technológií.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

Stupeň hodnotenia Kritériá hodnotenia

výborný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- správne používal odbornú terminológiu
- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
- odborne diskutoval k danej téme
- využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
- prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
- bol schopný predniesť vlastné riešenie
- výborne aplikoval poznatky na prax

chváľitebný

- porozumel téme
- vedel samostatne rozprávať k danej téme
- používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
- pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
- vedel analyzovať danú tému
- aplikoval poznatky na prax

dobrý

- porozumel téme
- vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
- používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
- danú tému prezentoval s pomocou
- vedel odpovedať na pomocné otázky
- s pomocou vedel analyzovať danú tému
- s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax

dostatočný

- odklonil sa od témy
- vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
- nepoužíval odbornú terminológiu
- nevedel využiť ponúkané pomôcky
- odpovedal nesamostatne, nekomplexne

- nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
- nedostatočný**
- odklonil sa od témy, nepochopil tému
 - nevedel rozprávať k danej téme
 - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - nevedel prezentovať danú tému
 - nereagoval ani na pomocné otázky

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto prierezové témy:

Environmentálna výchova (ENV) umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie. Vyučuje sa v tematickom celku: Marketing, Reklama, Propagácia a reklama.

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR) v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Marketing, Reklama, Propagácia a reklama.

Multikultúrna výchova (MKV) sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku: Marketing, Reklama, Osobný predaj, Podujatie v obchod.

Mediálna výchova (MEV) ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku- Marketing, Reklama, Podujatie v obchode

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti (TPZ) rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysliu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Marketing, Reklama, Podpora predaja, Produkt organizovaného podujatia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií. Vyučuje sa v tematickom celku Marketing, Reklama, Podujatie v obchode.

Ľudské práva a ich dodržiavanie (ĽUP)– Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia. Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií. Vyučuje sa v tematickom celku – Marketing, Reklama, Osobný predaj, Podujatie v obchode

Národný program finančnej gramotnosti FIG

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti

a otvorenú finančnú gramotnosť. Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu. Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika. Vyučuje sa v tematickom celku – Marketing, Reklama, Podpora predaja, Osobný predaj, Propagácia a reklama, Podujatie v obchode, Produkt organizovaného podujatia

Učebné osnovy Propagácia a reklama

2. ročník – 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Marketing 15 h Podstata marketingu	História, vývoj marketingu Typy marketingu Marketingové myslenie	Definovať marketing, trh Vedieť pochopiť význam marketingu
Marketingový plán	Marketingový plán Štruktúra marketingového plánu	Uplatniť marketingové ciele Vedieť urobiť rozpočet
2. Reklama 18 h Reklama	Komunikačný mix Reklama Druhy reklamy Reklamné agentúry	Určiť prostriedky reklamy Správne načasovať reklamu Určiť výhody a nevýhody reklamy

Učebné osnovy Propagácia a reklama

3. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Podpora predaja 41 h Podpora predaja	Ciele podpory predaja Nástroje podpory predaja Zásady organizovania akcií	Pochopiť význam podpory predaja Popísať marketing. Prostredie
Public relations	Public relations Hlavné prostriedky	Určiť hlavné prostriedky podpory predaja
2. Osobný predaj, priamy marketing 19 h Osobný predaj	Osobný predaj Cieľové skupiny Výber obchodného personálu	Analyzovať trh Definovať cieľové skupiny Rozbor silných stránok
SÚVISLÁ ODBORNÁ PRAX 3 týž.		

Učebné osnovy Propagácia a reklama

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Reklama a spoločnosť 23 h Podpora predaja	Marketingové riadenie Marketingová filozofia Produkt Miesto Propagácia Cena	Charakterizovať marketingovú filozofiu Popísať zložky marketingového mixu Určiť výpočet cien
Analýza trhu	Podstata, pojem druhy trhu Segmentácia trhu Silné a slabé stránky Analýza	Popísať analýzu trhu Vysvetliť dôležitosť segmentácie Vysvetliť dôležitosť prieskumu trhu
Reklamná kampaň Reklamná kampaň	Príprava reklamnej kampane Distribučné kanály	Definovať rekl. kampaň Popísať distribučné kanály
2. Podujatia v obchode 24 h Podujatia	Zážitkový marketing Atraktivita Segmentácia účastníkov	Definovať zážitkový marketing Určiť vhodnú atraktivitu
Ciele podujatia	Ciele podujatia Plán podujatia Organizačné zabezpečenie Spätná väzba podujatia	Vedieť napláňovať podujatie, Stanoviť plán podujatia Pripraviť dotazník na vyhodnotenie podujatia
3. Produkt organizovaného podujatia 6 h Produkt podujatia	Štruktúra produktu Účastníci produktu Financovanie produktu	Sústrediť sa na propagáciu Vedieť napláňovať podujatie,
SÚVISLÁ ODBORNÁ PRAX 3 týž.		

Názov predmetu	Aplikovaná informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Ročník	štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M - Obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti ŠVP, ktorú sme uplatnili pri tvorbe vyučovacieho predmetu.

Výber poznatkov v predmete aplikovaná informatika je vymedzený tak, aby žiaci získali základné vedomosti a praktické zručnosti v oblasti aplikácie softvéru na počítači. Žiaci sa naučia ovládať prostredie tých počítačových programov na základnej používateľskej úrovni, ktoré využijú pri svojom učení, resp. v praxi.

Dôraz sa kladie na činnostný spôsob nadobúdania poznatkov, cez praktickú činnosť objavovať zovšeobecnenia a zákonitosti. Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a praktické zručnosti

Poslaním vyučovania predmetu aplikovaná informatika v stredných odborných školách je budovať informatickú kultúru, t.j. vychovávať k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie by sa malo dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu aplikovaná informatika a využitím informačných technológií (IT) vo vyučovaní iných predmetov a v organizovaní a riadení školy.

Pri výbere učiva sme pristupovali už aj vzhľadom k jeho aplikácii v ďalších odborných predmetoch a s prihliadnutím na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu. Prihliadali sme aj na proporionalitu a primeranosť učiva podľa schopností žiakov.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania aplikovanej informatiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci odboru. Pri výučbe používame formu výkladu, riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s internetom a riešenie problémových úloh na počítači. Odporúčajú sa aj rôzne odborné časopisy s tematikou informačno-komunikačných technológií (IKT).

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu aplikovaná informatika proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti využívať informačné technológie. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu aplikovaná informatika patrí aj demonštrácia typových úloh učiteľom pomocou projektora, práca s internetom, elektronická komunikácia a vlastné praktické projekty.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Vyučovanie predmetu aplikovaná informatika sa uskutočňuje v učebniach informatiky, trieda sa delí na skupiny podľa príslušných predpisov o bezpečnosti práce.

Optimalizácia procesu vyučovania si vyžaduje vzhľadom na rýchly vývoj informačných technológií, aby učiteľ neustále študoval nové trendy v predmete, navštevoval semináre, konferencie, prednášky, zúčastňoval sa školení, sledoval odborné a pedagogické publikácie. Učiteľ by mal absolvovať školenia odborného a pedagogického charakteru minimálne 5 dní za 12 mesiacov.

Učiteľ aplikovanej informatiky by mal úzko spolupracovať s ostatnými vyučujúcimi odborných predmetov. Výučba bude prebiehať v učebni výpočtovej techniky.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania odborného predmetu aplikovaná informatika je sprístupniť žiakom základné vedomosti a praktické zručnosti v oblasti aplikácie softvéru na počítači. Obsahom tohto predmetu je praktická práca na počítači s kancelárskym softvérom. Základom je získanie vedomostí a zručností so spracovaním textu, tvorbou tabuliek, s tvorbou a prácou s databázami údajov, s elektronickou prezentáciou a so získavaním informácií a komunikácie pomocou Internetu a webových stránok. Vedomosti žiaka budú tvoriť celok v oblasti výpočtovej techniky. Budú základom jeho rastu v tejto oblasti. Vedomosti žiakov budú zárukou pre ľahšie uplatnenie sa v pracovnom procese. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu aplikovanej informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete aplikovaná informatika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie včítane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávanie, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov pomocou aplikačných programov na počítači,
- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolání,
- rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých
- naučiť sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, , špecifikovať podproblémy, distribuovať ich v skupine,
- vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť podproblémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať, ovládať základy modernej pracovnej technológie,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,
- nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- oboznámiť sa s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním, t.j. s manipuláciami s údajmi,
- oboznámiť sa so systémami na spracovanie,
- pochopiť, že aplikácie sú programy, ktoré umožňujú riešiť určité triedy úloh a problémov;
- pochopiť aplikáciu ako súbor úzko súvisiacich algoritmov na spracovanie údajov (realizovaných v niektorom konkrétnom systéme),
- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri
- riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný,
- oboznámiť sa s hlavnými triedami úloh a problémov, ktoré sa riešia prostriedkami informačných technológií,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky,
- získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- rozvíjať svoju osobnosť a tvorivosť - vedieť si zvoliť médium na vyjadrenie svojich myšlienok, názorov a pocitov,
- naučiť sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií,
- chápať, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu,
- pochopiť sociálne, etické a právne aspekty aplikovanej informatiky.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú k dispozícii (výpočtovú techniku, grafické prostriedky a pod.),

- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní v oblasti informatiky,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenia daného informatického problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia úloh v informatike a príbuzných predmetoch aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Prierezové témy:

Environmentálna výchova

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Človek a príroda

- zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí pre získanie obnoviteľných zdrojov surovín a energie a pre mimoprodukčné hodnoty
- kladie základy systémového prístupu zvyrazňujúceho väzby medzi prvkami systémov, ich hierarchické usporiadanie a vzťahy k okoliu

Osobnostný a sociálny rozvoj

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Človek a príroda

- evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp

Multikultúrna výchova

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Človek a príroda

- evolúcia ľudského správania, komunikácia človeka s prírodou, sebaregulácia konania ako základný ekologický princíp

Mediálna výchova

Vzťah prierezovej témy k vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami

- zaoberá sa využívaním tlačených digitálnych dokumentov ako zdrojov informácií
- pozornosť obracia k vecnej správnosti a presnosti správy, a to ako kritickou analýzou existujúcich textov, tak vlastnou produkciou a utváraním návyku overovať si čo naj dôkladnejšie všetky údaje

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

- 1) Pri klasifikácii výsledkov v predmete sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:
 - a) schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov a v prípade potreby aj nástrojov informačných a komunikačných technológií pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov,
 - b) schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním z menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov, analógiou, modifikáciou, kontrolou správnosti riešenia, nachádzaním a opravou chýb,

- c) schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód, demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh, na vyhľadávanie a usporiadanie informácií, prezentovať informácie a poznatky,
 - d) porozumenie požadovaných pojmov, princípov a zručností, schopnosť ich vysvetliť, ilustrovať, zdôvodniť, uviesť príklad, interpretovať, prezentovať najmä pomocou zodpovedajúcich nástrojov informačných a komunikačných technológií,
 - e) schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne ale aj v skupine žiakov.
- 2) Výsledná klasifikácia v predmete zahŕňa nasledovné formy a metódy overovania požiadaviek na vedomosti a zručnosti žiakov:
- a) **písomné** – didaktické testy (vstupné, výstupné),
 - b) **praktické** – projekty (podľa zadanej témy), praktické cvičenia,
 - c) **ústne** – ústne prezentovanie osvojených poznatkov, pri ktorom sa kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciou v praktických súvislostiach.
- 3) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete klasifikujú podľa nasledovných kritérií:
- a) **súhrnné hodnotenie**, ktoré sa odvíja od základného učiva definovaného v obsahovom a výkonovom štandarde; výsledná klasifikácia závisí od miery jeho zvládnutia a hodnotí sa podľa kritérií školského vzdelávacieho programu,
 - b) **hodnotenie projektov a praktických cvičení**, ktoré preverujú schopnosť žiaka uplatňovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení konkrétnych úloh.
- Pri projektoch sa hodnotí:**
- odborná úroveň;
 - kvalita výstupu, grafická úroveň;
 - úroveň obhajoby;
 - využitie dostupných zdrojov – internet, použitá literatúra;
 - vypracovanie protokolu na požadovanej úrovni.
- c) **účasť v súťažiach** v rámci predmetu - tieto aktivity žiaka môžu výslednú klasifikáciu v predmete zlepšiť.

Členovia predmetovej komisie uplatňujú:

1. rovnaký prístup ku všetkým žiakom,
2. dbajú na dostupnosť k prostriedkom IKT pre všetkých žiakov,
3. dbajú na dodržiavanie základných ľudských práv a ľudskej dôstojnosti,
4. uplatňujú princípy boja proti šikanovaniu,
5. dbajú na dodržiavanie bezpečnosti pri práci na PC v učebniach výpočtovej techniky.

Dodržiavaním základných ľudských práv a ľudskej dôstojnosti, uplatňovaním princípov boja proti šikanovaniu a bezpečnosťou pri práci sa členovia predmetovej komisie zaoberajú v témach :

- poučenie o BOZP a zásadách správania sa v učebni VT
- hygienické aspekty práca s PC
- technicko-ekonomický a spoločenský význam informatiky a VT
- software
- Word
- PowerPoint
- informačná spoločnosť

- internet

Obsah

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do štyroch tematických okruhov:

- Bezpečnosť a hygiena pri práci
- Informačná spoločnosť
- Oblasti využitia informácií
- Komunikácia prostredníctvom IKT

Vzdelávací obsah je vytvorený s prihliadnutím na profil absolventa a vychádza zo školského vzdelávacieho programu.

Učivo v tematickom okruhu **Bezpečnosť a hygiena pri práci** na strednej škole rozširuje učivo informatiky ako vednej disciplíny. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s BOZP a zásadami správania sa v učebni, ergonómiou práce s počítačom.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi práce počítača, s číselnými sústavami, prevodmi medzi nimi, logickými funkciami a riešením príkladov s logickými funkciami. Poznajú časti počítača von Neumannovského typu, vstupné, výstupné zariadenia a ich parametre. Majú zvládnuť základné vlastnosti a funkcie operačného systému a poznať rôzne druhy softvéru podľa oblastí jeho použitia.

Tematický okruh **Oblasti využitia informácií** sa zaoberá OS Windows, praktickou prácou v systéme Windows. Oboznamujú sa s tabuľkovým procesorom, jeho využitím, prácou s ním. Rozširujú si vedomosti z oblasti spracovania dokumentov v textovom procesore MS Word pre uplatnenie v praktickom živote. Zoznamujú sa s programom PowerPoint, ako ďalším programom s kancelárskeho balíka MS Office. Začínajú s vytváraním a formátovaním jednoduchších prezentácií. Vedia využiť získané vedomosti v praktickom živote. Žiaci sú vedení k aktívnemu a efektívnemu využívaniu kancelárskych aplikácií v praxi, rozvíjajú si schopnosti kriticky využívať dostupný kancelársky softvér a techniku informačnej spoločnosti vo vyučovaní.

Ďalší tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci sa oboznamujú so základnými pojmami internetu (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, server-klient, protokol, štandard), s počítačovou sieťou, so službami internetu, neinteraktívnou a interaktívnou komunikáciou, bezpečnosťou na internete.

Učebné osnovy pre predmet Aplikovaná informatika

IV. ročník, 6352 M obchod a podnikanie , 1 hodina týždenne, spolu 30 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod Bezpečnosť a hygiena pri práci 1 h	Poučenie o BOZP a zásadách správania sa v odbornej učebni, ergonómia práce	- Ovládať základné predpisy BOZP pri práci v odbornej učebni
Informačná spoločnosť 9h Hardvér Softvér	Hardvér Softvér Číselné sústavy (10, 8, 2) – ková Prevody medzi číselnými sústavami Logické funkcie – úvod, funkcia OR/súčet/ , AND/súčin/, NOT /negácia/ Riešenie príkladov s logickými funkciami OS Windows –pracovná plocha, objekty, súbor, priečinok, práca s nimi	- vedieť definovať hardvér, prídavné zariadenia, delenie - vedieť definovať softvér, poznať členenie softvéru - oboznámiť sa druhmi číselných sústav, počítanie v sústavách - vedieť prepočítať čísla do rôznych číselných sústav - poznať význam logických funkcií , logické funkcie - vedieť riešiť príklady s logickými funkciami - poznať pracovné prostredie OS Windows , vedieť pracovať so súbormi, priečinkami
Oblasti využitia informácií 18h Textový editor	MS Word – vytvorenie dokumentu, nastavenie stránky Formátovanie písma, odseku Tabulátory, odrážky, číslovanie Práca s obrázkom, automatické tvary, Word Art	- poznať základné zásady pri vytváraní dokumentu - vedieť naformátovať písmo, odsek - vedieť pracovať s tabulátormi, s odrážkami, číslovať text - vedieť pracovať s obrázkom, formátovanie, - zvládnuť základné

<p>Prezentačný program</p>	<p>Úprava textu do stĺpcov, hlavička a päta, číslovanie dokumentov, hypertextový odkaz</p> <p>MS Power Point –popis prostredia, možnosti zobrazenia</p> <p>Vkladanie a odstraňovanie snímok, zmena poradia snímok, prechod snímok</p> <p>Pozadie snímok, zmena pozadia</p> <p>Animácie objektov, efekty animácie</p> <p>Odkazy a prepojenie na webovú stránku</p> <p>Návrh a vytvorenie cvičnej prezentácie</p>	<p>techniky tvorby dokumentu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedieť popísať pracovné prostredie, poznať význam prezentačného programu - vedieť vložiť a odstrániť snímku, zmena poradia, prechod snímok - vedieť uplatniť pozadie na snímkach, zmenu pozadia - použiť rôzne druhy animácií, ich efektívne využitie - zvládnuť vytvoriť odkazy a prepojenia na webovú stránku - vybrať si vhodnú tému a vytvoriť prezentáciu
<p>Komunikácia prostredníctvom IKT 2h</p>	<p>Informácie a globalizácia, vyhľadávanie informácií na webových stránkach</p> <p>Počítačová bezpečnosť informačných systémov</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osvojiť si význam informácií a globalizácie, vyhľadávanie informácií na webových stránkach - vnímať vplyv počítačovej bezpečnosti informačných systémov

Zdroje:

- Prevádzkový poriadok pre učebňu VT
- Základy PC, Windows XP, Office 2003
- Windows Vista, Internet, Office 2007, M. Britvík
- Hardwér, Windows XP, Internet, Word2003, Excel 2003 , M. Britvík
- Práca s grafikou, Informatika pre stredné školy
- MS Office 2007, Podrobná užívateľská príručka
- Internet pre stredné školy, Baranovič, Jašková, Šnajder
- Word pre stredné školy, Šimek, Vacek
- PowerPoint, Navrátil
- Internet

Názov predmetu	Cvičenia z matematiky
Časový rozsah výučby	
Ročník	Prvý – 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín Druhý – 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie 6324 M manažment regionálneho cestovného. ruchu
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet, ktorého úlohou je rozšíriť a prehĺbiť vedomosti a poznatky žiaka z matematiky. Učivo vybraných tematických celkov sa prehĺbuje a rozširuje. Podľa potreby sa zaraďujú nové tematické celky.

Cieľ predmetu: získať kompetencie, schopnosti, spôsobilosti, využívať informačno-komunikačných technológií, rozšíriť matematickú gramotnosť v oblasti prírodných vied, a viesť žiakov k celoživotnému učeniu sa .

Predmet cvičenia z matematiky majú umožniť žiakom zodpovednejšie sa pripraviť na možné prijímacie skúšky aj z tohto predmetu. V nadväznosti na témy preberané v predmete matematika budeme riešiť väčší počet príkladov k jednotlivým témam, budeme analyzovať spôsoby riešenia úloh.

Učebné osnovy pre predmet –cvičenia z matematiky

1.ročník - 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod do štúdia matematiky /8 hodín/	práca s množinovými pojmami, mocnina, mnohočleny Úpravy výrazov, použitie vzorcov pri úpravách výrazov	Pojem množina, jej prvok, číselné množiny, pojem mocnina, úpravy výrazov čísla, znázorňovať reálne čísla na číselnej osi, riešiť početové operácie s výrazmi □ určovať druhú mocninu dvojčlenov, používať vzorce
Funkcie, rovnice a nerovnice /14/	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lineárna funkcia ,jej grafické vyjadrenie ➤ jednoduché rovnice a ich úpravy, využívanie úprav pri riešení úloh 	Vyjadriť lineárnu funkciu, jej grafické znázornenie vedieť ekvivalentné úpravy rovníc vedieť používať úpravy pri riešení jednoduchých úlohách -

. Goniometrické funkcie, planimetria /11	geometrické zobrazenia, pravouhlý trojuholník, mnohoúhelníky	Riešiť a znázorniť pravouhlý trojuholník, základné mnohoúhelníky
--	--	--

**Učebné osnovy pre predmet – matematika
2.ročník - 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Funkcie, rovnice a nerovnice /13/	lineárna funkcia ,jej grafické vyjadrenie jednoduché lineárne a kvadratické rovnice a ich úpravy, využívanie úprav pri riešení rovníc a nerovnic,	Vyjadriť lineárnu a kvadratickú funkciu, jej grafické znázornenie vedieť ekvivalentné úpravy rovníc vedieť používať úpravy pri riešení jednoduchých úlohách
Goniometria /12/	Hodnoty funkcií sin, cos, tangens, cotg, využitie tabuliek a kalkulačky, riešenie všeobecného trojuholníka	Použiť kalkulačku a tabuľky pri riešení všeobecného trojuholníka
Rôzne /8/	Rovinné útvary, povrch a objem telies, funkcie	Trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kocka, kváder, hranol- povrch a objem

HODNOTENIE VÝSTUPOV

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 90%. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických

a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Chápe vzťahy medzi jednotlivými javmi, zákonitosťami a teóriami. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Svoje vedomosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 75%. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Pri riešení teoretických úloh a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí postupuje samostatne, len s malými podnetmi od učiteľa. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Vie analyzovať predložené problémy a samostatne navrhnuť primeraný postup na ich riešenie. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 50%. Osvojené vedomosti a zručnosti interpretuje samostatne s občasnými usmerneniami vyučujúceho. Jeho myslenie je takmer vždy správne a tvorivosť sa prejavuje len s usmernením vyučujúceho. Ústny a písomný prejav je čiastočne správny. Jeho kvalita výsledkov je dobrej úrovni.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu žiak ovláda aspoň na 30%. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností je málo pohotový. Osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh zvládne iba za aktívnej pomoci vyučujúceho. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu žiak ovláda na menej ako 30%. Vedomosti a zručnosti požadované vzdelávacími štandardmi si neosvojil, má v nich závažné nedostatky, a chyby nevie opraviť ani s pomocou vyučujúceho. Neprejavuje samostatnosť v myslení.

Názov predmetu	Hospodárske výpočty
Časový rozsah výučby	2 hodiny/ týždenne
Ročník	prvý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika učebného predmetu

Matematické vzdelávanie v odbornom školstve popri funkcii všeobecného vzdelania plní aj v jednotlivých odboroch prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania i uplatnenie v praxi.

Všeobecným cieľom je rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament:

„Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

Cieľom vyučovacieho predmetu hospodárske výpočty je vypestovať základné schopnosti, vedomosti, zručnosti a návyky nevyhnutné pri riešení ekonomických úloh. Naučiť žiakov aplikovať matematiku v hospodárskej oblasti. Podmienkou získania týchto zručností je dobre si osvojiť správne výpočtové postupy a naučiť sa pracovať s grafom, tabuľkami i prostriedkami výpočtovej techniky. V tých študijných odboroch, ktoré majú vyššie nároky na matematické vzdelávanie vo vzťahu k danému odboru štúdia, môže škola vo svojom školskom vzdelávacom programe rozšíriť matematické vzdelávanie v súlade s náročnosťou odboru.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do štyroch tematických celkov:

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a Stereometria

Ciele učebného predmetu

Cieľom matematiky na stredných školách je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť. A to je aj cieľom vyučovacieho predmetu hospodárske výpočty. Ďalší rozvoj a prehĺbovanie základných schopnosti, vedomosti, zručnosti a návykov nevyhnutných pri riešení ekonomických úloh. Naučiť žiakov aplikovať matematiku v hospodárskej oblasti. Podmienkou získania týchto zručností je dobre si osvojiť správne výpočtové postupy a naučiť sa pracovať s grafom, tabuľkami i prostriedkami výpočtovej techniky.

Cieľom matematiky na stredných školách je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť. Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci:

získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote, rozvíjali funkčné a kognitívne kompetencie, metakognitívne kompetencie a vhodnou voľbou organizačných foriem a metód výučby aj ďalšie kompetencie potrebné v živote,

rozvíjali logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Získali a rozvíjali zručnosti súvisiace s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa, správne používali matematickú symboliku, znázorňovali vzťahy, čítali s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy, rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, priestorovú predstavivosť, boli schopní pracovať s návodmi.

V predmete Hospodárske výpočty je zahrnuté učivo rozvíjajúce matematické zručnosti potrebné pre praktické vyučovanie, posilňujúce vytváranie predstáv o geometrických útvaroch v rovine a priestore.

Vzdelávacie výsledky žiaka sa klasifikujú:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 90%. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti.

Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Chápe vzťahy medzi jednotlivými javmi, zákonitosťami a teóriami. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Svoje vedomosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 75%. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Pri riešení teoretických úloh a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí postupuje samostatne, len s malými podnetmi od učiteľa. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Vie analyzovať predložené problémy a samostatne navrhnúť primeraný postup na ich riešenie. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov. Svoje znalosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu ovláda aspoň na 50%. Osvojené vedomosti a zručnosti interpretuje samostatne s občasnými usmerneniami vyučujúceho. Jeho myslenie je takmer vždy správne a tvorivosť sa prejavuje len s usmernením vyučujúceho. Ústny a písomný prejav je čiastočne správny. Jeho kvalita výsledkov je dobrej úrovni.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu žiak ovláda aspoň na 30%. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a praktických činností je málo pohotový. Osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh zvládne iba za aktívnej pomoci vyučujúceho. Jeho logika myslenia je na nižšej úrovni a myslenie nie je tvorivé.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak obsahový a výkonový štandard predmetu žiak ovláda na menej ako 30%. Vedomosti a zručnosti požadované vzdelávacími štandardmi si neosvojil, má v nich závažné nedostatky, a chyby nevie opraviť ani s pomocou vyučujúceho. Neprejavuje samostatnosť v myslení.

Učebné osnovy pre predmet – hospodárske výpočty
1.ročník - 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. <u>Charakteristika a význam HVY/5/</u>	Návyky využívané v HVY Desiatková sústava číselné rády Výhodné postupy pri sčítaní a odčítaní Výhodné postupy pri násobení a delení Odhad výsledku, zaokrúhľovanie čísel	Správny tvar číslice. Správny zápis čísla v dekadickej sústave zaokrúhľovať desatinné čísla, znázorňovať reálne čísla na číselnej osi, riešiť počtové operácie
2. <u>Pomenované čísla, cudzie miery a peňažné jednotky /15/</u>	Miery a jednotky dekadickej sústavy, nedekadické sústavy, peňažné jednotky, sústava meracích jednotiek USA, hmotnosť drahokamov a rýdzosť zlata, prevod viacmenných čísel na jednomenné, Anglické dĺžkové jednotky	Jednotky sústavy SI, predpony v SI. Časové jednotky. Dĺžkové a hmotnostné jednotky. Objemové jednotky. Jednotky plochy. Anglické peňažné jednotky. Karát, unca.
3. <u>Tabuľky a grafické znázornenia/10/</u>	Štatistické tabuľky, používané značky v štatistických tabuľkách, grafické prostriedky a význam grafov Vyhodenie a výklad grafu, druhy grafov	Využitie grafov v hospodárskej praxi.
4. <u>Vybrané výpočtové postupy v HVY/20/</u>	Stredné hodnoty, aritmetický priemer, stredné hodnoty polohy, pomerné hodnoty, ich význam v štatistike, Postupný a percentový pomer, Priama a nepriama úmernosť, jednoduchá trojčlenka, zložená trojčlenka, rozdeľovací počet Zložený rozdeľovací počet	Využitie aritmetického priemeru v príkladoch, percentový pomer, priama a nepriama úmernosť, jednoduchá trojčlenka,

<u>5. Percentový, úrokový a promilový počet /11/</u>	Základné pojmy úrokového počtu, percentový počet zo 100, promilový počet z 1000, percentový počet zo zväčšeného základu, percentový počet zo zmenšeného základu	Základné pojmy a výpočty realizovať v jednoduchých príkladoch
<u>6. Základné výpočty v peňažných ústavoch /5/</u>	Vkladné knižky, spôsoby výpočtu úrokov, vkladové listy	Základné pojmy a jednoduché výpočty úrokov

Názov predmetu	administratíva a korešpondencia
Časový rozsah výučby	3/2/2/2 hodiny týždenne
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Úlohou predmetu administratíva a korešpondencia je osvojiť si desaťprstovú hmatovú metódu na klávesniciach počítačov. Dôsledné dodržiavanie hmatovej metódy umožňuje sústrediť sa na text, písať uvoľnene s minimálnou fyzickou a psychickou námahou. Rýchly a presný výkon zaručuje len dokonalé ovládanie klávesnice hmatom. Cieľom je vedieť prakticky uplatňovať vedomosti najmä pri vypracovávaní písomností s osobitným zreteľom na kultúru jazykového prejavu.

Žiaci si osvoja základnú odbornú terminológiu z oblasti administratívy a obchodnej a úradnej korešpondencie. Musia dodržiavať platné normy pri písaní a formálnej oprave textu.

Predmet administratíva korešpondencia úzko súvisí s obsahom učiva predmetov slovenský jazyk a literatúra, cudzie jazyky ako aj ďalšie odborné predmety.

Ciele predmetu:

- študenti by mali nadobudnúť klávesnicovú gramotnosť, t. j. zručnosť obsluhovať klávesnicu počítača desiatimi prstami hmatovou metódou. Písať desaťprstovou hmatovou metódou znamená písať racionálne, všetkými desiatimi prstami, hmatom, podľa prstokladu, t. j. naslepo, bez zrakovej kontroly. Dôsledné dodržiavanie hmatovej metódy umožňuje sústrediť sa na text, písať uvoľnene s minimálnou fyzickou a psychickou námahou. Naopak, striedavé sledovanie predlohy a prstov unavuje zrak, vyvoláva bolesti hlavy, vyčerpáva psychicky a spomaľuje písanie. Pri vracaní zraku na predlohu sa často stráca orientácia v texte a vznikajú typické chyby z prehliadnutia: vynechávanie, pridávanie alebo opakovanie slov či riadkov. Rýchly a presný výkon zaručuje len dokonalé ovládanie klávesnice hmatom (prvý ročník),
- študenti by mali ovládať normalizovanú úpravu písomností (STN 01 6910),
- študenti by mali získať prehľad o úradnej a podnikovej korešpondencii,
- študenti by mali vyhotovovať písomnosti z vecného, formálneho, štylistického hľadiska,
- študenti by mali vyhotovovať vnútropodnikové písomnosti, súkromné písomnosti, osobné listy, zamestnanecké písomnosti, jednoduché právne písomnosti,
- študenti by mali aplikovať získané poznatky z ostatných predmetov, predovšetkým zo slovenského jazyka, ekonomiky, informatiky,
- študenti by mali využívať poznatky z cudzích jazykov pri tvorbe písomnej dokumentácie pri styku so zahraničím,
- študenti by mali dodržiavať bezpečnosť práce pri práci s elektronickými strojmi a počítačmi,
- študenti by mali využívať vedomosti a zručnosti z predmetu informatika, by si mali zracionalizovať prácu pri vyhotovovaní písomností pomocou počítača,

- o študenti by mali chrániť a nezneužívať softvér, vytvorené hodnoty na nevhodné účely.

Súčasťou učiva v jednotlivých predmetoch je aj uplatnenie prierezových tém, ktoré sa využívajú v odborných predmetoch v nasledovných oblastiach:

1. Environmentálna výchova / ENV / - ktorá vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu.

Téma má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – odкрýva súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi javmi s dôrazom na význam preventívnej obozretnosti v konaní a ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja spoločnosti.

Vyučuje sa v 5. TC – Návčik textu Globalizácia.

2. Osobnostný a sociálny rozvoj / OSR / – má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na ľudské vzťahy a zásady ľudského spolunažívania.

Vyučuje sa v 5. TC – Návčik textu Zákonník práce.

3. Multikulturálna výchova / MKV / má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na uplatňovanie práv človeka s rešpektovaním práva druhých, na toleranciu odlišných záujmov, názorov i schopností druhých, na ľudské vzťahy, zásady ľudského spolunažívania, na rozpoznanie prejavov rasovej neznášanlivosti a na prevenciu vzniku xenofóbie.

Vyučuje sa v 5. TC – Návčik textu Spoločenská etiketa a diplomacia, Globalizácia.

4. Mediálna výchova / MEV / má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – podieľa sa na utváraní podôb a hodnôt modernej doby, umožňuje hľadať paralely medzi minulými a súčasnými udalosťami a porovnávať javy a procesy v európskom a v celosvetovom meradle. Je zameraná na systematické vytváranie kritického odstupu od medializovaných správ a na schopnosť interpretovať mediálne správy z hľadiska ich informačnej kvality/ spravodajstvo z hľadiska významu a vierohodnosti správ a udalostí, reklamu z hľadiska účelnosti ponúkanej informácie.

Vyučuje sa 5. TC – Návčik textu Konkurencia, Medzinárodný obchod, Trh kapitálu.

5. Tvorba projektu a prezentačné činnosti / TPZ / má rozvíjať a zdokonaľovať zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť relevantné argumenty a aj ich použiť. Žiak má spoznať svoje schopnosti pri aplikácii získaných informácií na konkrétne riešenia danej problematiky.

Táto prierezová téma sa uplatňuje vo všetkých tematických celkoch.

ENV, OSR, MKV, MEV, TPZ, OŽZ, ĽUP, FIG

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Komunikatívne a sociálne interakčné schopnosti:

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom – hovorené slovo, obrázkové katalógy, video
- využívať a kriticky hodnotiť informácie – text, internet
- vyjadriť a formulovať vlastný názor a záver
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti:

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére
- osvojiť si pocit zodpovednosti a spoluzodpovednosti
- hodnotiť a rešpektovať svoju prácu a prácu iných

Schopnosti riešiť problémy:

- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri vzdelávaní
- hľadať metódy, ktoré by pomohli prispieť k vyriešeniu problému – internet, odborná literatúra
- korigovať nesprávne riešenia problému

Spôsobilosti využívať informačné technológie:

- využívať informačné technológie – počítač, internet
- získať nové informácie, využívať ich pri riešení problémov

Schopnosť byť demokratickým občanom:

- formulovať a prezentovať svoje postoje
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Písacie stroje, počítače	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Nácvik písania na počítači, stredný, horný a dolný písmenový rad	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Nácvik písania na číselnom rade	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Nácvik písmen na číselnom rade, nácvik znamienok	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
Upevňovanie hmatovej metódy, odpis textu	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov

Hodnotenie vzdelávacích výstupov:

Hodnotenie presnosti písania na klávesnici

Percento chýb	Percento presnosti	Známka
0,00 - 0,20	100,00 - 99,80	výborný
0,21 - 0,40	99,79 - 99,60	chválitebný
0,41 - 0,60	99,59 - 99,40	dobrý
0,61 - 0,80	99,39 - 99,20	dostatočný

Výpočet hrubých úderov, čistých úderov a percenta chýb

- podľa predlohy zistíme počet úderov až po posledný ukončený riadok,
- pripočítame údery v nedokončenom riadku,
- pripočítame alebo odpočítame výsledok vzájomného započítavania chýbajúcich úderov a úderov navyše.

Spočítaním týchto položiek získame celkový počet hrubých úderov. Od súčtu hrubých úderov odpočítame **trestné body** za chyby (napr. 10 úderov za chybu) a dostaneme **celkový počet čistých úderov. Čisté údery za minútu**

vypočítame tak, že vydáme celkový počet čistých úderov počtom minút odpisu.

Percento chýb počítame podľa tohto vzorca: $(\text{počet chýb} \times 100) : \text{počet hrubých úderov}$.
Percento chýb počítame na dve desatinné miesta nezaokrúhlene.

Percento presnosti odpisu zistíme, ak od 100 % odpočítame percento chýb.

Príklad

- Žiak dosiahol za 10 minút 1987 úderov, v práci mal 7 chýb
- počet hrubých úderov za 10 minút 1 987
- 7 chýb x 10 trestných bodov - 70
- počet čistých úderov za 10 minút 1 917
- počet čistých úderov za 1 minútu 191,7
- percento chýb $(70 : 1987) = 0,35 \%$
- percento presnosti $100 \% - 0,35 \% = 99,65 \%$

Hodnotenie chýb v obchodných listoch

Chyby vyjadrujeme v bodoch 1 - 3 - 5 - 10 (malé - stredné - veľké - závažné chyby).

Malé chyby (1 bod):

- **malé štylistické chyby:** opakovanie slov, menej vhodný slovosled,
- **malá pravopisná alebo gramatická chyba** - chýbajúce diakritické znamienko,
- **malé formálne chyby:** menej presné umiestnenie odvolávacích údajov, nie celkom správna šírka okrajov,
- **strojopisné chyby:** nula písaná ako veľké O, chybná medzera (okrem PSČ a testných spojení),

Stredné chyby (3 body):

- **nie veľké štylistické chyby:** nie celkom presná štylizácia, nesprávna predložková väzba a pod.,
- **stredné pravopisné alebo gramatické chyby:** chyba v pravopise prevzatých slov, nesúlad medzi menom podpisujúceho a rodom, v ktorom je uvedená funkcia, zmena slovosledu mena a priezviska a pod., menšia chyba v interpunkcii,
- **formálna chyba:** nesprávne umiestnené oslovenie, nezachovaná ľavá zvislica textu podľa predtlaču, nesprávne umiestnený dopravný a doručovací údaj, nesprávne umiestnená adresa, chýbajúce číslo dodávacej pošty, príliš široká, resp. príliš úzka medzera nad odvolávacími údajmi alebo pod nimi, nadmerne široká, resp. úzka

medzera medzi riadkami odvolávacích údajov, chybný, resp. nesprávne napísaný odvolávací údaj, nesprávne rozčlenené telefónne číslo, priveľmi úzky textový stĺpec, veľmi nízko, resp. vysoko umiestnený odtlačok pečiatky, nesprávne napísaná značka alebo skratka, ak nespôsobuje zmenu obsahu, nesprávne upravený výpočet bodov, nerovnaká úprava odsekov, nesprávne vyznačené prílohy, bodka za pozdravom, chyba vo zvýrazňovaní, viditeľne opravená väčšia strojopisná chyba a pod.

Veľké chyby (5 bodov):

- **väčšia štylistická chyba:** nejasná, nevhodná štylizácia, nespisovné slovo, nepresná terminológia, nerozdelenie, resp. nesprávne rozdelenie textu do odsekov a pod., nesprávna, nezrozumiteľná stavba súvetia,
- **veľká gramatická chyba:** veľké písmeno, zámena i/y a pod.,
- **značná vecná alebo formálna chyba:** nerovnomerný ľavý okraj, písanie adresy mimo adresového pásma, chybné PSČ, nesprávne rozčlenené PSČ v adrese adresáta, chýbajúci odvolávací údaj, chyba v odvolávacom údaji, rozpor medzi odvolávacími údajmi a textom, chýbajúci podpis, podpis umiestnený cez meno a funkciu, zmena poradia odtlačku pečiatky, podpisu, mena a funkcie, chýbajúce vyznačenie príloh, nesprávna značka alebo skratka a pod.

Závažné chyby (10 bodov):

- **závažná vecná chyba:** zámena odosielateľa a adresáta, vynechaný dôležitý údaj,
- **závažná štylistická chyba:** zmena obsahu nepochopením dispozície alebo zámenou odborných termínov.

KLASIFIKÁCIA PÍSOMNOSTÍ

Známkou výborný sa klasifikujú písomnosti, ktoré sú napísané bez chyby a preklepov, sú vzorne upravené podľa STN 01 6910 a sú bezchybné zo stránky obsahovej, vecnej, gramatickej i štylistickej.

Známkou chváľitebný sa klasifikujú písomnosti, v ktorých sú len malé chyby alebo menšie odchýlky od normalizovanej úpravy. Štylizácia je síce vhodná, ale nie dost' presná, jazykové chyby sú malé a možno ich opraviť.

Známkou dobrý sa klasifikujú písomnosti, v ktorých sú neesteticky, na prvý pohľad viditeľne opravené väčšie strojopisné chyby, odchýlky od normalizovanej úpravy sú nápadné, štylizácia nejasná, jazykové chyby väčšie.

Známkou dostatočný sa klasifikujú písomnosti, ktorých chyby sa nedajú ľahko opraviť, alebo ktoré majú také veľké odchýlky od predpísanej úpravy, že sa dajú v praxi použiť len s výhradami.

Známkou nedostatočný sa hodnotia písomnosti, pri ktorých na prvý pohľad vidieť neznalosť úpravy, alebo obsahujú toľko chýb a takého charakteru, že sa nedajú vôbec opraviť, takže by sa v praxi nedali ani s výhradami použiť.

Klasifikačná tabuľka

Klasifikácia	Počet trestných bodov
Výborný	0
Chváľitebný	1 – 3
Dobrý	4 – 6
Dostatočný	7 – 9
Nedostatočný	10 a viac

Učebné osnovy

Predmet: **Administratíva a korešpondencia**

Odbor: obchod a podnikanie

Dotácia: 3 hod. týždenne/99 hodín

Tematický celok	Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
I. Písacie stroje, PC 5	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdelenie písacích strojov • Časti písacieho stroja a PC • Počítače • Správne držanie tela a rúk pri písaní • Starostlivosť o písacie stroje a PC 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať rozdelenie písacích strojov a druhu počítačov • správne držať telo a ruky pri písaní vedieť ako sa starať o písacie stroje a PC
II. Návzik písania na PC Stredný, horný a dolný písmenový rad 40	<ul style="list-style-type: none"> • L1- dfjk, hmaty • L2 - ôa, hmaty, slová • L3 – s, hmaty, slová, vety • L4 – e, hmaty, slová, vety • L5 – owx, hmaty, slová, vety • L5 – NEJ alebo ANJ • L6 – tn – hmaty, slová, vety • L6 – NEJ alebo ANJ • L7 – opakovacia, hmaty, vety • L7 – Nej alebo ANJ • L8 – ci, hmaty, slová, vety • L8 – NEJ alebo ANJ • L9 – qyp, hmaty, slová, vety 	<ul style="list-style-type: none"> • nadobudnúť klávesnicovú gramotnosť, t. j. obsluhovať klávesnicu písacieho stroja alebo PC všetkými desiatimi prstami

	<ul style="list-style-type: none"> • L9 – NEJ alebo ANJ • L10 – r,m, hmaty, slová, vety • L10 – NEJ alebo ANJ • L11 – opakovacia, hmaty, vety • L11 – NEJ alebo ANJ • L12 – u, hmaty, slová, vety • L12 – NEJ alebo ANJ • L13 – v, hmaty, slová, vety • L13 – NEJ alebo ANJ • L14 – z, hmaty, slová, vety • L14 – NEJ alebo ANJ • L15 – b, hmaty, slová, vety • L15 – NEJ alebo ANJ • L16 – opakovacia, hmaty, vety • L 16 – NEJ alebo ANJ • L17 – (-) pomlčka • L17 – NEJ alebo ANJ • L18 – h, hmaty, slová, vety • L18 – NEJ alebo ANJ • L19 – g, hmaty, slová, vety • L 19 – NEJ alebo ANJ • L20 – ú, hmaty, slová, vety • L20 – NEJ alebo ANJ • L21 – opakovacia, hmaty, vety • L21 – NEJ alebo ANJ • L22 – opakovacia, hmaty, vety • L22 – NEJ alebo ANJ 	
III. Návnik písmen na číselnom rade 23	<ul style="list-style-type: none"> • L23 – (.) bodka, hmaty, vety • L24 – opakovacia • L25 – opakovacia • L26 - opakovacia • L27 - opakovacia • L28 – ý 	<ul style="list-style-type: none"> • možnosť zvládnuť hmatovú metódu prístupným, premysleným a prehľadným spôsobom pomocou výučbového

	<ul style="list-style-type: none"> • L29 - opakovacia • L30 – ť, hmaty, slová, vety • L31 – opakovacia • L32 – á, hmaty, slová • L33 - opakovacia • L34 – č, hmaty, text • L35 – opakovacia • L 36 – í, hmaty, vety • L37 - opakovacia • L38 – š, hmaty, slová, vety • L39 – opakovacia, hmaty, vety • L40 – é, hmaty, slová, text • L41 – opakovacia • L42 – ĺ, hmaty, slová, vety • L43 - opakovacia • L44 – ž, hmaty, slová, text • L45 - opakovacia 	<p>programu ATF</p>
<p>IV. Nácvik písmen na číselnom rade, nácvik znamienok 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • L46 – äň, hmaty, slová, text • L47 - opakovacia • L48 – (ˇ)mäkčeň • L49 - opakovacia • L50 – (ˇ)dlžeň • L51 - ?!“ , hmaty, vety, text • L52 – () zátvorky, hmaty, text • L53 – opakovacia, slová, text • L54 - opakovacia • L55 – opakovacia, slová, text • L56 - opakovacia • L57- opakovacia, slová, text • L58 - opakovacia • L59 - opakovacia • L60 - §,5,8, slová, text • L61 - %, slová, vety, text 	<ul style="list-style-type: none"> • osvojiť si metódu písania všetkými desiatimi prstami, zvyšovať svoju zručnosť, písať presne a rýchlo

	<ul style="list-style-type: none"> • L62 – 3,0, slová, vety, text • L63 – 1+=, hmaty, vety, text • L64 – 6,7, hmaty, vety, text • L65 – 2/, hmaty, vety, text 	
V. Upevňovanie hmatovej metódy, odpis textu 11	<ul style="list-style-type: none"> • L66 – upevňovanie hmatovej metódy, ZO SR • L67 – upevňovanie hmatovej metódy, Pribina • L68 – upevňovanie hmatovej metódy, Rada EÚ • L69 – upevňovanie hmatovej metódy, Marketing • L70 – upevňovanie hmatovej metódy, Konkurencia • L71 – upevňovanie hmatovej metódy, Medzinárodný obchod • L72 – upevňovanie hmatovej metódy, Zákonník práce • L73 – upevňovanie hmatovej metódy, Spoločenská etiketa a diplomacia • L74 – upevňovanie hmatovej metódy, Globalizácia • L75 – upevňovanie hmatovej metódy, Trh kapitálu • L75 – odpis na 20 minút 	<ul style="list-style-type: none"> • písať všetkými desiatimi prstami, hmatom, podľa prstokladu, t.j. naslepo, bez zrakovej kontroly • dôsledne dodržiavať hmatovú metódu, sústrediť sa na text, písať uvoľnene s minimálnou fyzickou a psychickou námahou • upevňovať svoju rýchlosť a presnosť

Učebné osnovy

Predmet: **Administratíva a korešpondencia**

Odbor: **obchod a podnikanie**

Dotácia: 2 hod. týždenne/66 hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
I. Zvyšovanie presnosti a rýchlosti písania	10	<ul style="list-style-type: none">• Upevňovanie hmatovej istoty, 1. lekcia• Upevňovanie hmatovej istoty, 2. lekcia• Nácvik textu, 3. lekcia• Nácvik textu, 4. lekcia• Nácvik textu, 5. lekcia – Globalizácia, výpočet čistých úderov• Nácvik textu, 6. lekcia – Sociálna komunikácia, výpočet % presnosti• Nácvik textu, 7. lekcia – Archívnictvo, desaťminútovka• Nácvik textu, 8. lekcia – IQ a inteligencia• Nácvik textu, 9. lekcia – Elektronický podpis, desaťminútovka• Nácvik textu, 10. lekcia, Práva pacienta, desaťminútovka	<ul style="list-style-type: none">• Žiak si má osvojiť základnú odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy• Písať desaťprstovou hmatovou metódou
II. Nácvik členenia textu	10	<ul style="list-style-type: none">• Úprava odsekov, nadpisy a čiastkové nadpisy, 22. lekcia• Členenie textu, oddiely, pododdiely, označovanie oddielov a pododdielov, 23. lekcia• Obsahy, prehľady, 24. lekcia• Nácvik členenia textu, 25. lekcia• Nácvik písania podľa diktátu, 30. lekcia• Nácvik textu, 33.	<ul style="list-style-type: none">• Žiak má získať v editovaní textu a dodržiavať platnú STN na písanie na stroji a PC

	<p>lekcia - Faktoring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nácvik textu, 41. lekcia – Zmluva o výkone funkcie • Nácvik textu, 42. lekcia – Informačná bezpečnosť, desaťminútovka • Nácvik textu, 43. lekcia – Od telefónu k digitálnej televízii • Nácvik textu, 44. lekcia – Manažment času 	
<p>III. Nácvik úpravy písomností podľa normy 10</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Precvičovanie znamienok, značiek a číslíc, 16. lekcia • Členenie textu, 17. lekcia • Písanie skratiek, skratkových slov, titulov, hodností, 18. lekcia • Veľkosť papiera a obálok, písanie adries, 19. lekcia • Adresy na obálkach, písanie adries v liste, 20. lekcia • Písanie odvolacích údajov, zostavovanie spisovej značky, 21. lekcia • Úprava textu podnikového listu, 22. lekcia • Odpis praktického príkladu podnikového listu, 23. lekcia: Potvrdenie objednávky • Odpis praktického príkladu podnikového listu, 24. lekcia: Ponuka písacích strojov • Odpis praktického príkladu podnikového listu, 24. lekcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak si má vypestovať písomný prejav z odbornej, jazykovej i grafickej stránky • Má dodržiavať platnú STN • Má vedieť napísať formálne správne písomnosti z hospodárskej praxe

	Objednávka tlačív	
IV. Písomná komunikácia, písomnosti 10	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikácia, delenie komunikácie, písomný styk, pozvánka na prijímacie skúšky • Rozdelenie písomností, smernica • Odpis textu: Písomnosti a ich význam • Doklady používané pri hotovostnom platobnom styku, vyplňanie PPD, VPD • Doklady používané v bezhotovostnom platobnom styku, vyplňanie príkazu na úhradu, hromadného príkazu na úhradu • Vyplňanie trvalého príkazu na úhradu /inkaso/ • Šek, šeková knižka • Zásady správneho vyplňania poštových poukážok • Kombinovaný platobný styk, pokladničná zloženka • Odpis textu: Všeobecná úverová banka 	<ul style="list-style-type: none"> • Prehliť a upevniť svoje teoretické a praktické poznatky z oblasti písania na PC
V. Štylizácia, písomnosti 5	<ul style="list-style-type: none"> • Štruktúra listu, zásady správnej štylizácie listu, pokyny pre štylizáciu • Odpis listu . Potvrdenie objednávky • Zoštylizovanie a napísanie vlastnej žiadosti, úloha č. 508, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržiavať zásady štylizácie, ale aj prejavíť svoj osobitý štýl vyjadrovania

	<p>str. 55</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zoštylizovanie a napísanie vlastnej žiadosti, úloha č. 509, str. 55 • Odpis textu, Štylistika 	
<p>VI. Písomnosti z oblasti nákupu a predaja</p> <p style="text-align: right;">21</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dopyt, náležitosti dopytu, odpis obchodného listu: Opaľovacia kozmetika • Zoštylizovanie a napísanie obchodný list, úloha č. 607, str. 70 • Ponuka, náležitosti ponuky • Odpis obchodného listu: Ponuka opaľovacej techniky • Odpis obchodného listu: Ponuka maliarskych prác • Odpis listu: Vlasová kozmetika • Odpis listu: Svetelná reklama • Zoštylizovanie a napísanie ponuky, úloha č. 610, str. 78 • Kúpna zmluva, podmienky vzniku kúpnej zmluvy, kúpna zmluva – odpis • Zmluva o budúcej zmluve - odpis • Objednávka, náležitosti objednávky, Objednávka publikácií – odpis • Objednávka zákonníkov – odpis • Dodací list, náležitosti dodacieho listu, odpis: Dodací list – zákonníky • Faktúra, náležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť súvisle písať zadané texty, vedieť upraviť písomnosti, poznať druhy písomného styku, vedieť vypísať jednotlivé tlačivá platobného styku, vedieť zoštylizovať žiadosť, objednávku a iné písomnosti z oblasti nákupu a predaja

	<p>faktúry, Odpis: Faktúra - zákonníky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reklamácie, náležitosti reklamácii, Reklamácia – odpis • Protokol o chybách, reklamačný list, urgencia, náležitosti urgencie • Odpis – Poškodené publikácie • Odpis – Odmietnutie reklamácie • Odpis – Urgencia zásielky • Odpis – správa o zásielke • Upomienka, náležitosti upomienky, súdne vymáhanie pohľadávok 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť sa so správnym a reklamačným konaním , vedieť vyhotovovať písomnosti z tejto oblasti
--	--	--

Učebné osnovy

Predmet: **Administratíva a korešpondencia**

Odbor: **obchod a podnikanie**

Dotácia: 2 hod. týždenne/66 hodín – 6 hodín odborná prax

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
I. Zvyšovanie presnosti a rýchlosti písania	5	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvik textu, 57. lekcia – Rozvoj informačnej spoločnosti • Nácvik textu, 58. lekcia – Informatizácia služieb verejnosti • Nácvik textu, 59. lekcia – Očista tela i duše • Nácvik textu, 60. lekcia – Aquagymnastika • Nácvik textu, 62. lekcia – Mikroklima 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak si má osvojiť základnú odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy • Písať desaťprstovou hmatovou metódou

II. Vnútropodnikové písomnosti 7	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdelenie vnútropodnikových písomností • Príkaz riaditeľa • Smernica • Obežník • Pozvánka • Zápisnica • Prezenčná listina 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť napísať vnútropodnikové, osobné, jednoduché právne písomnosti ako aj zamestnanecké písomnosti – napr. životopis, motivačný list...
III. Súkromné a úradné písomnosti 6	<ul style="list-style-type: none"> • Žiadosti občanov • Písomnosti medzi podnikmi a orgánmi štátnej správy • Zostavenie a napísanie úlohy č. 301, str. 58 • Zostavenie a napísanie úlohu č. 302, str. 58 • Zostavenie a napísanie úlohy č. 302, str. 58 • Odpis – Žiadosť o povolenie stavby 	<ul style="list-style-type: none"> • Žiak si má vypestovať písomný prejav z odbornej, jazykovej i grafickej stránky • Má dodržiavať platnú STN • Má vedieť napísať formálne správne písomnosti z hospodárskej praxe
IV. Osobné listy 8	<ul style="list-style-type: none"> • Osobné listy, druhy osobných listov • Úprava osobných listov, odpis • Osobné listy blahoprajné, odpis • Osobné listy ďakovné, odpis • Osobné listy sústrastné, odpis • Osobné listy odporúčacie, odpis • Osobné listy pozývacie, odpis • Osobné listy ospravedlňujúce, odpis 	
V. Zamestnanecké písomnosti 21	<ul style="list-style-type: none"> • Písomnosti pri prijímaní do pracovného pomeru • Žiadosť o prijatie do pracovného pomeru, odpis – str. 73 • Odpis – Pracovná ponuka, str. 72, Odpis – Žiadosť o prijatie do zamestnania, str. 76 • Zostavenie a napísanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržiavať zásady štylizácie, ale aj prejaviť svoj osobitý štýl vyjadrovania • Žiak sa má naučiť vyhotovovať písomnosti z pracovnoprávnej oblasti

	<p>odpovedei na žiadosť, úloha č. 408, str. 83,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zostavenie a napísanie odpovede na žiadosť, úloha č. 409, str. 83 • Životopis, náležitosti životopis • Odpis – Životopis, str. 77 • Vznik pracovného pomeru • Odpis – Posudok pracovníka, str. 80 • Odpis – Prijatie do pracovného pomeru, str. 81 • Odpis – Odmietnutie žiadosti, str. 82 • Pracovná zmluva, náležitosti • Odpis – Pracovná zmluva, str. 84 • Písomnosti pri ukončení pracovného pomeru • Odpis – Rozviazanie pracovného pomeru dohodou • Odpis – Rozviazanie pracovného pomeru výpoveďou • Odpis – Okamžité zrušenie pracovného pomeru • Odpis – Zrušenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe • Odpis – Dohoda o rozviazaní pracovného pomeru • Práce vykonávané mimo prac. pomeru, Dohoda o vykonaní práce a pracovnej činnosti 	
--	--	--

VI. Jednoduché právne písomnosti 10	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché právne listiny • Potvrdenie, odpis • Predvolanie • Splnomocnenie, odpis • Uznanie dlhu • Zmluvy medzi občanmi • Zmluva o pôžičke – odpis • Nájomná zmluva – odpis • Ohlásenie živnosti – odpis • Správne konanie – odpis 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vyhotoviť jednoduché pracovnoprávne a právne písomnosti • Rozvíjať svoje vedomosti v návaznosti na medzipredmetové vzťahy a využiť ich v oblasti obchodnej a hospodárskej korešpondencie
VII. Písomnosti pri predaji tovaru a poskytovaní služieb 4	<ul style="list-style-type: none"> • Pôžičky, Leasingová zmluva - odpis • Pokladničná potvrdenka, doklad z ERP, záručný list • Odpis – Reklamácia nekvalitného kožucha • Odpis – Odstúpenie od kúpnej zmluvy 	<ul style="list-style-type: none"> • Oboznámiť so správnym a reklamačným konaním a má sa naučiť vyhotovovať písomnosti z tejto oblasti

Učebné osnovy

Predmet: **Administratíva a korešpondencia**

Odbor: **obchod a podnikanie**

Dotácia: 2 hod. týždenne/66 hodín

Tematický celok hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
I. Zvyšovanie rýchlosti a presnosti písania 6	<ul style="list-style-type: none"> • Opakovanie – nácvik textu vo výučbovom programe ATF • Upevňovanie zručností písania vo výučbovom programe ATF • Zvyšovanie rýchlosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojiť základnú odbornú terminológiu z oblasti techniky administratívy • Písať desaťprstovou hmatovou metódou

	<p>a presnosti vo výučbovom programe ATF</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nácvik textu, 41. lekcia – Zmluva o výkone funkcie • Nácvik textu, 42. lekcia – Informačná bezpečnosť • Nácvik textu, 43. lekcia – Od telefónu k digitálnej televízii 	
<p>II. Nácvik vyhotovovania a úpravy tabuliek 8</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy tabuliek, základné prvky tabuľky, 45. lekcia • Spôsoby spracovania tabuliek, 46. lekcia • Zhotovenie tabuliek v textovom editore WORD, 49. lekcia • Praktické vyhotovenie tabuľky • Praktické vyhotovenie tabuľky – písomná práca • Zhotovenie tabuliek pomocou tabuľkového kalkulátora EXCEL, 50. lekcia • Praktické vyhotovenie tabuľky • Praktické vyhotovenie tabuľky – písomná práca 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť vyhotoviť, vyplniť a upraviť tabuľky
<p>III. Power point 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Význam Power Pointu • Použitie Power Pointu • Tvorba jednoduchej prezentácie • Animácia snímkov • Vkladanie objektov, úpravy • Vytvorenie vlastnej prezentácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť pracovať v programe Power Point, vyhotoviť vlastnú prezentáciu

<p>IV. Závěrečná práce v Power pointe 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zadanie a obsah závěrečné práce • Úprava závěrečné práce • Úprava textu na počítači • Možnosti úpravy textu • Zmena písma, farby • Efekty • Vkládanie obrázkov • Zvukové efekty • Vypracovanie závěrečné práce • Využitie programu Power Point • Animácia snímkov • Vkládanie objektov, úpravy • Vlastná prezentácia I. • Vlastná prezentácia II. • Vlastná prezentácia III. • Vlastná prezentácia IV. • Vlastná prezentácia V. • Vlastná prezentácia práce • Predstavenie vlastnej práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhotovenie a odprezentovanie vlastnej prezentácie
<p>V. Súvislý príklad z obchodnej korešpondencie 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pokyny pre riešenie príkladu, Vysvetlenie úloh a pokyny k vypracovaniu súvislého príkladu • Úloha č. 701 – Dopyt • Úloha č. 702 – Odpoveď na dopyt • Úloha č. 703 – Objednávka • Úloha č. 704 – Ponuka • Úloha č. 705 – Sprievodný list • Úloha č. 706 – Dodací list • Úloha č. 707- Faktúra • Úloha č. 708 – 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedieť aplikovať získané teoretické vedomosti a praktické skúsenosti pri vypracovaní súvislého príkladu z ADK • Vedieť aplikovať získané vedomosti v praktickom živote

	<p>Obchodný list - - Reklamácia</p> <ul style="list-style-type: none">• Úloha č. 709 – Reklamácia• Úloha č. 710 – Uznanie reklamácie• Úloha č. 711 – Obchodný list• Úloha č. 712 – Urgencia• Úloha č. 714 – Obchodný list• Úloha č. 715 – 1. upomienka• Úloha č. 716 – Odpoveď na upomienku• Úloha č. 717 – 2. upomienka, Úloha č. 718 – 3. upomienka• Úloha č. 719 – Návrh na súdne konanie• Úloha č. 720 – Vyplnenie poštovej poukážky	
--	---	--

Názov predmetu	tovaroznalectvo
Časový rozsah výučby	prvý ročník - 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín druhý ročník - 3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu:

Predmet tovaroznalectvo, ktorý patrí do kategórie odborných predmetov, má za úlohu poskytnúť žiakom základné vedomosti o surovinách na výrobu výrobkov a o samotnom získavaní, resp. výrobe. Žiaci získajú odborné vedomosti o tovare, o jeho úžitkových vlastnostiach, o sortimentných druhoch tovarov, o odbornej manipulácii s tovarom, o jeho používaní, ošetrovaní, skladovaní a hodnotení. Žiaci sa oboznámia s typickými znakmi hlavných druhov tovarov, s platnými legislatívnymi normami, so systémom ochrany spotrebiteľa, s dizajnom, normami a novinkami na trhu. Predmet im poskytne informácie o ochrane výrobkov, o škodlivých vplyvoch pôsobiacich vo sfére obehu a spotreby a o význame manažmentu kvality. Pri výučbe predmetu tovaroznalectvo sa kladie dôraz na vzájomnú prepojenosť jednotlivých tematických celkov, čo umožní žiakom chápať problém v syntéze integrovaných poznatkov. Súčasťou obsahu predmetu sú otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pri manipulácii, skladovaní a preprave tovaru a hygienické požiadavky na prácu s výrobkami, najmä potravinami.

Neoddeliteľnou súčasťou predmetu tovaroznalectvo sú laboratórne cvičenia.

Na cvičeniach si žiaci overia platnosť teoretického učiva a získajú základné skúsenosti a zručnosti z oblasti hodnotenia a posudzovania niektorých druhov tovarov - výrobkov.

Cvičenia vyžadujú dôsledné dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygieny práce, dôležité je pochopiť potrebu overenia nadobudnutých teoretických odborných vedomostí prostredníctvom realizácie cvičení, predpokladom úspešného zvládnutia učiva je primerane vybavená odborná učebňa tovaroznalectva.

Ciele predmetu:

Cieľom vyučovacieho predmetu tovaroznalectvo je poskytnúť žiakom odborné vedomosti o jednotlivých výrobkoch – tovaroch, o ich úžitkových vlastnostiach, o ochrane úžitkových vlastností a o odbornej manipulácii s tovarom. Upevniť poznatky a prehĺbiť vedomosti o kvalite v rámci celku manažment kvality, o systéme ochrany spotrebiteľa, o normách a normalizácii. Naučiť žiakov poskytovať odborné rady zákazníkovi, vedieť rýchle reagovať na kvalitnú ponuku a orientovať sa v predaji nových druhov tovarov. Taktiež oboznámiť žiakov so zásadami skladovania, ošetrovania, hodnotenia tovarov a s vplyvmi pôsobiacimi na tovar vo sfére obehu a spotreby. Informatívne žiakov oboznámiť s výrobou, pestovaním a spracovaním surovín a výrobkov.

Laboratórne cvičenia pomôžu žiakovi otestovať si platnosť teoretického učiva a súčasne získať zručnosti v oblasti hodnotenia a posudzovania niektorých vybraných druhov tovarov. Súčasťou učiva v jednotlivých predmetoch je aj uplatnenie prierezových tém, ktoré sa využívajú v odborných predmetoch v nasledovných oblastiach:

- 2. Environmentálna výchova** - ktorá vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu.

Téma má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – odкрýva súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi javmi s dôrazom na význam preventívnej obozretnosti v konaní a ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja spoločnosti.

Vyučuje sa v *I. ročníku*, konkrétne v 1. TC – Tovar a vplyvy pôsobiace na tovar a v 2. TC – Požívatiny – konkrétne – mäso, ryby....

V *II. ročníku* sa vyučuje v 1. TC – Drogériový tovar – čistiace prostriedky, v 2. TC – Textil a odevy – textilné vlákna, v 3. TC – Obuv a kožená galantéria – spracovanie kože, vo 4. TC – Drobný tovar – papier, spracovanie papiera, v 5. TC – Elektrotechnický tovar – likvidácia odpadu, v 6. TC – Domáce potreby – suroviny – kovy, sklo, keramika, v 7. TC – Klenoty – ťažba drahých kovov a kameňov a v 7. TC – Nábytok – drevo, nové suroviny.

3. Osobnostný a sociálny rozvoj – má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na ľudské vzťahy a zásady ľudského spolunažívania.

Vyučuje sa v *II. ročníku* v 7. TC – Klenoty, v 9. TC – Technická normalizácia a v 10. TC – Manažment kvality výrobkov.

3. Multikulturálna výchova má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na uplatňovanie práv človeka s rešpektovaním práva druhých, na toleranciu odlišných záujmov, názorov i schopností druhých, na ľudské vzťahy, zásady ľudského spolunažívania, na rozpoznanie prejavov rasovej neznášanlivosti a na prevenciu vzniku xenofóbie.

Vyučuje sa v *I. ročníku* v 1. TC – Vplyvy pôsobiace na tovar, v 2. TC – Požívatiny – alkoholické nápoje, káva, pochutiny, pekárske výrobky....

V *II. ročníku* v 1. TC – Drogériový tovar – mydlá, v 2. TC – Textil a odevy – odevy.

4. Mediálna výchova má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – podieľa sa na utváraní podôb a hodnôt modernej doby, umožňuje hľadať paralely medzi minulými a súčasnými udalosťami a porovnávať javy a procesy v európskom a v celosvetovom meradle. Je zameraná na systematické vytváranie kritického odstupu od medializovaných správ a na schopnosť interpretovať mediálne správy z hľadiska ich informačnej kvality/ spravodajstvo z hľadiska významu a vierohodnosti správ a udalostí, reklamu z hľadiska účelnosti ponúkanej informácie/.

Vyučuje sa v *I. ročníku* v 2. TC – Požívatiny – káva, nealkoholické a alkoholické nápoje.

V *II. ročníku* v 1. TC – Drogériový tovar – obaly, v 2. TC. – Textil a odevy, v 3. TC – Obuv a kožená galantéria, v 5. TC – Elektrotechnický tovar.

5. Tvorba projektu a prezentačné činnosti má rozvíjať a zdokonaľovať zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť relevantné argumenty a aj ich použiť. Žiak má spoznať svoje schopnosti pri aplikácii získaných informácií na konkrétne riešenia danej problematiky.

Táto prierezová téma sa uplatňuje v *I. aj II. ročníku* vo všetkých tematických celkoch pri tvorbe katalógov, referátov, projektov.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Komunikatívne a sociálne interakčné schopnosti:

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom – hovorené slovo, obrázkové katalógy, video
- využívať a kriticky hodnotiť informácie – text, internet
- vyjadriť a formulovať vlastný názor a záver
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti:

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére

- osvojiť si pocit zodpovednosti a spoluzodpovednosti
- hodnotiť a rešpektovať svoju prácu a prácu iných

Schopnosti riešiť problémy:

- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri vzdelávaní
- hľadať metódy, ktoré by pomohli prispieť k vyriešeniu problému – internet, odborná literatúra
- korigovať nesprávne riešenia problému

Spôsobilosti využívať informačné technológie:

- využívať informačné technológie – počítač, internet
- získavať nové informácie, využívať ich pri riešení problémov

Schopnosť byť demokratickým občanom:

- formulovať a prezentovať svoje postoje
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverenú veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Tovar a vplyvy pôsobiace na tovar	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Poživatiny	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Drogériový tovar	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Textil a odevy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Obuv a kožená galantéria	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Drobný tovar	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Elektrotechnický tovar	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

		Práca s knihou
Domáce potreby	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Klenoty	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Nábytok	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Technická normalizácia	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Manažment kvality výrobkov	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Laboratórne cvičenia	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

Hodnotenie vzdelávacích výstupov:

výborný

- žiak zvládol učivo v plnom rozsahu
- používal odbornú terminológiu
- na hodinách sa zapájal do diskusií
- ústny prejav mal plynulý, bolo mu rozumieť
- spolupracoval pri riešení problémov
- vyjadroval sa celými vetami

chválitebný

- žiak zvládol učivo s drobnými nedostatkami
- používal odbornú terminológiu
- na hodinách sa zapájal do diskusií
- ústny prejav bol plynulý, bolo mu rozumieť
- vyjadroval sa celými vetami, niekedy ťažšie hľadal slová

dobrý

- žiak zvládol učivo s menšími nedostatkami
- málo používal odbornú terminológiu
- jeho ústny prejav bol málo presvedčivý
- vyskytli sa chyby v skladbe viet, prejav nebol plynulý

- nie vždy mu bolo dobre rozumieť
- málo sa zapájal do diskusií

dostatočný

- žiak zvládol učivo s veľkými nedostatkami
- nepoužíval odbornú terminológiu
- mal slabú slovnú zásobu
- nevyjadroval sa celými vetami
- nezapájal sa do diskusií
- ústny prejav nebol presvedčivý
- často si zabúdal učebné pomôcky

nedostatočný

- žiak nezvládol predpísané učivo
- na hodinách nepracoval
- nepoužíval odbornú terminológiu
- neodpovedal celými vetami
- zabúdal si sústavne učebné pomôcky

Učebné osnovy

Predmet: **Tovaroználectvo**

Odbor: obchod a podnikanie

Dotácia: 1 hod. týždenne/33 hodín

Tematický celok	Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
I. Tovar a vplyvy pôsobiace na tovar 7	Tovar, pojem, úžitkové vlastnosti Základné rozdelenie tovaru Mechanické vplyvy na tovar Fyzikálne vplyvy na tovar Chemické vplyvy na tovar Biologické vplyvy na tovar Ostatné vplyvy na tovar	- charakterizovať pojem tovar - charakterizovať pojmy: úžitkové vlastnosti, úžitková hodnota - vymenovať úžitkové vlastnosti tovarov, aplikovať na príkladoch - vedieť rozdeliť tovar na základné skupiny - charakterizovať jednotlivé vplyvy na tovar - vymenovať jednotlivé vplyvy na tovar - vedieť vysvetliť ako poškodzujú jednotlivé vplyvy tovar v obchode - vedieť ako chránime tovar pred škodlivými vplyvmi
II. Požívatiny 26	Rozdelenie požívatin Obilniny Mlynské výrobky Pekárske výrobky	- vedieť charakterizovať jednotlivé druhy požívatin, zatriediť ich do skupín - vedieť význam jednotlivých požívatin, ich získavanie, použitie, skladovanie, hodnotenie

a cestoviny	kvality, ošetrovanie
Strukoviny	- charakterizovať obilniny a strukoviny, vymenovať druhy obilnín, ich použitie, skladovanie, posudzovanie kvality
Cukor a med	- charakterizovať mlynské výrobky, pekárske výrobky a cestoviny, vymenovať druhy, vedieť výrobu, správny spôsob prepravy, skladovania, hodnotenie kvality
Škrobárske výrobky a vajcia	- charakterizovať cukor, med, škrobárske výrobky a vajcia, poznať trhové druhy, skladovanie
Mlieko	- charakterizovať mlieko, mliečne výrobky a syry, vymenovať trhové druhy, skladovanie, predaj
Mliečne výrobky	- vymenovať druhy mäsa, trhové druhy jednotlivých druhov mäsa, rýb a rybacích výrobkov, vymenovať
Syry	a charakterizovať druhy mäsových výrobkov, skladovanie a predaj
Mäso, druhy, charakteristika jatočných druhov a hydiny	- vymenovať druhy tukov
Mäsové výrobky	a charakterizovať druhy ovocia a zeleniny, význam vo výžive, skladovanie, vymenovať druhy výrobkov z ovocia a zeleniny, spôsob výroby
Ryby, rybacie výrobky	- charakterizovať druhy čokolád, čokoládových cukrovíniiek a nečokoládových cukrovíniiek, skladovanie, predaj, chyby, hodnotenie kvality
Tuky	- charakterizovať jednotlivé druhy pochutín – káva, čaj, kakao, káfoviny, koreniny
Ovocie	
Zelenina	
Výrobky z ovocia a zeleniny	
Čokoláda a čokoládové cukrovinky	
Nečokoládové cukrovinky	
Káva a káfoviny	
Čaj a kakao	
Koreniny a koreniace prípravky	
Nealkoholické nápoje	
Alkoholické nápoje – pivo, víno	
Alkoholické nápoje -- liehoviny	

	Laboratórna práca – posudzovanie kvality vybraných druhov potravín	a koreniace prípravky, vymenovať ich druhy, zvláštnosti, zloženie, použitie - charakterizovať jednotlivé nealkoholické a alkoholické nápoje, rozdiely, výrobu, skladovanie
--	--	---

Učebné osnovy

Predmet: **Tovarozalectvo**

Odbor: 6352 M obchod a podnikanie

Dotácia: 3 hod. týždenne/99 vyučovacích hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
1. Drogériový tovar 6		<p>Charakteristika mydiel, trhové druhy mydiel.</p> <p>Druhy pracích prostriedkov, zloženie pracích prostriedkov.</p> <p>Čistiace a umývacie prostriedky.</p> <p>Kozmetické prípravky na ošetrovanie tela a vlasov.</p> <p>Dekoratívna kozmetika, parfumy a toaletné vody.</p> <p>Drogériová galantéria a zdravotnícke výrobky.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať sortiment drogériového tovaru. 1. Charakterizovať druhy mydiel. 2. Popísať suroviny na výrobu pracích prostriedkov. 3. Objasniť základné zloženie čistiacich a umývacích prostriedkov, rozdeliť ich podľa konzistencie. 4. Klasifikovať kozmetické prostriedky podľa použitia. 5. Vymenovať najdôležitejšie základné suroviny na výrobu voňavkárkeho a kozmetického tovaru. 6. Vysvetliť základné rozdiely medzi parfumom a kolínskou vodou. 7. Rozdeliť a popísať prípravky na ošetrovanie pleti a kože. 8. Vymenovať rôzne druhy šampónov a ostatných prípravkov na ošetrovanie vlasov. 9. Stručne charakterizovať výrobky, ktoré sa zaraďujú k dekoratívnym kozmetickým prípravkom. 10. Uviesť rozdelenie a použitie drogériovej galantérie. - Klasifikovať zdravotnícky tovar.

<p>2. Textil a odevy 20</p>	<p>Charakteristika, vlastnosti textilného tovaru, členenie textilných vlákien.</p> <p>Prírodné textilné vlákna rastlinného pôvodu.</p> <p>Prírodné textilné vlákna živočíšneho pôvodu.</p> <p>Textilné vlákna anorganického pôvodu.</p> <p>Chemické textilné vlákna.</p> <p>Priadze – pojem, výroba, úprava, číslovanie.</p> <p>Druhy priadzí.</p> <p>Tkaniny – pojem, základné väzby.</p> <p>Odvođené väzby tkanín.</p> <p>Klasifikácia tkanín.</p> <p>Pleteniny – pojem, väzby.</p> <p>Druhy pleteného tovaru.</p> <p>Bytový textil – koberce, podlahové krytiny.</p> <p>Záclonoviny, nábytkové a dekoračné tkaniny.</p> <p>Ostatné bytové textílie.</p> <p>Textilná galantéria.</p> <p>Odevy – charakteristika, výroba.</p> <p>Veľkostný sortiment odevov.</p> <p>Označovanie odevných výrobkov.</p> <p>Odevné doplnky.</p>	<p>- Popísať úžitkové vlastnosti textilných vlákien .</p> <p>Roztriediť textilné vlákna podľa zdrojov, z ktorých sa získavajú.</p> <p>Popísať prírodné vlákna anorganického pôvodu používané na výrobu textílií.</p> <p>Vymenovať rozhodujúce úžitkové vlastnosti celulózoých vlákien, polyamidových, polyesterových vlákien a špecifické vlastnosti polypropylénových, polyvinylchloridových, polyuretánových vlákien.</p> <p>Klasifikovať priadze zo všeobecného hľadiska.</p> <p>Vysvetliť rozdiel medzi mykanou, česanou, hodvábnou, zosúkavanou a efektnou priadzou.</p> <p>Označiť jemnosť priadzí.</p> <p>Vysvetliť princíp tvorenia tkaniny.</p> <p>Popísať tri základné väzby tkanín, ich charakteristické znaky a vlastnosti.</p> <p>Vymenovať odvođeniny plátnovej, keprovej a atlasovej väzby.</p> <p>Popísať vybrané druhy tkanín – podľa použitej suroviny a väzby.</p> <p>Objasniť vznik záťažných a osnovných pletení.</p> <p>Vymenovať ich charakteristické vlastnosti a rozdielnosti.</p> <p>Popísať jednotlivé skupiny sortimentu pletených výrobkov.</p> <p>Vysvetliť číslovanie sortimentu pančuchového tovaru.</p> <p>Rozčleniť bytové textílie.</p> <p>Charakterizovať druhy kobercov na základe väzboých techník.</p> <p>Rozdeliť záclonoviny podľa výrobných technológií a najpoužívanejšie</p>

		<p>charakterizovať.</p> <p>Vymenovať a stručne charakterizovať sortiment nábytkových, dekoračných tkanín, stolovej a kuchynskej bielizne a ostatných bytových textílií.</p> <p>Popísať sortiment tvrdej a mäkkej textilnej galantérie.</p> <p>Uviesť všeobecné rozdelenie odevov podľa pohlavia, účelu, použitia, strihu, sezóny a spracovania.</p> <p>Vysvetliť princíp veľkostného sortimentu pánskych a dámskych odevov.</p> <p>Stručne charakterizovať základné odevné doplnky.</p> <p>Opísať označovanie odevných výrobkov.</p>	
3. Obuv a kožená galantéria	6	<p>Materiály na výrobu obuvi.</p> <p>Obuvnícke dielce.</p> <p>Delenie obuvi.</p> <p>Číslovanie a označovanie obuvi.</p> <p>Kožená galantéria.</p> <p>Ošetrovanie obuvi a koženej galantérie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať najčastejšie používané materiály na výrobu obuvi. • Zatriediť obuv podľa tvaru zvršku, výroby, účelu použitia. • Vymenovať, z akých častí sa skladá obuv. • Vysvetliť veľkostné číslovanie dámskej a pánskej obuvi. • Vymenovať údaje vyznačené na výrobku obuvi. • Charakterizovať materiály, ktoré sa uplatňujú pri výrobe koženej galantérie. • Vymenovať a popísať základné skupiny koženej galantérie.
4. Drobný tovar	13	<p>Suroviny na výrobu papiera, druhy papiera.</p> <p>Výrobky z papiera.</p> <p>Potreby na písanie.</p> <p>Potreby na kreslenie.</p> <p>Ostatné školské a kancelárske potreby.</p> <p>Košikársky tovar.</p> <p>Darčekový tovar.</p> <p>Bižutéria.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať suroviny na výrobu papiera. • Vymenovať druhy papiera. • Zatriediť výrobky z papiera do jednotlivých kategórií. • Rozdeliť, vymenovať potreby na písanie, kreslenie. • Vymenovať školské a kancelárske potreby. • Charakterizovať košíkársky, darčekový tovar • a bižutériu.

	<p>Športové potreby – zimné športy.</p> <p>Športové potreby – letné športy.</p> <p>Ostatné športové potreby.</p> <p>Hračky – charakteristika, vlastnosti, druhy podľa veku.</p> <p>Hračky podľa druhov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať a stručne charakterizovať športové potreby • pre zimné a letné športy. • Charakterizovať vlastnosti hračiek, rozdeliť hračky podľa veku dieťaťa a podľa druhov
<p>5. Elektrotechnický tovar 15</p>	<p>Charakteristika sortimentu, rozdelenie, vlastnosti, parametre, elektrická bezpečnosť.</p> <p>Elektroinštalačný materiál.</p> <p>Zdroje nízkeho napätia.</p> <p>Svetelné zdroje – rozdelenie, výhody, nevýhody.</p> <p>Svietidlá – materiály, druhy.</p> <p>Elektrotepelné spotrebiče – rozdelenie, parametre.</p> <p>Elektrotepelné spotrebiče na prípravu jedál.</p> <p>Ostatné elektrotepelné spotrebiče.</p> <p>Elektromechanické spotrebiče – rozdelenie, char. práčky.</p> <p>Chladničky, mrazničky.</p> <p>Ostatné elektromechanické spotrebiče.</p> <p>Energetické štítiky.</p> <p>Audiotechnika – rozhlasové prijímače, gramofóny, magnetofóny, CD-prehrávače.</p> <p>Videotechnika – televízne prijímače, videokamery, videorekordéry, DVD prehrávače.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať elektrotechnický tovar, jeho vlastnosti, parametre. • Popísať znaky, ktoré charakterizujú bezpečný výrobok. • Vymenovať druhy elektroinštalačného materiálu, zdroje nízkeho napätia, svetelné zdroje. • Pomenovať výhody a nevýhody jednotlivých svetelných zdrojov – žiaroviek a žiariviek. • Vymenovať druhy svietidiel, materiály na ich výrobu. • Rozdeliť elektrické spotrebiče podľa premeny energie, charakterizovať vybrané druhy. • Vysvetliť energetické štítiky, jednotlivé znaky na nich. • Vymenovať druhy čiernej techniky.

		Komunikačná technika.	
6. Domáce potreby	8	<p>Kovový riad.</p> <p>Náradie a náčinie pre domácnosť.</p> <p>Nožiarsky tovar.</p> <p>Sklo – suroviny, výroba, vlastnosti, zošľachtovanie.</p> <p>Sklárske výrobky.</p> <p>Keramika.</p> <p>Porcelán.</p> <p>Železiarsky tovar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať druhy kuchynského riadu, druhy náčinia a • náradia pre domácnosť podľa materiálu. • Vymenovať druhy nožov a ostatného nožiarskeho tovaru. • Vymenovať suroviny na výrobu skla, popísať vlastnosti • skla, výrobu sklených výrobkov a vymenovať spôsoby • úpravy hotových sklených výrobkov. • Vymenovať suroviny na výrobu keramiky, druhy výrobkov. • Rozdeliť keramiky na hrubú a jemnú a podľa črepu.
7. Klenoty	6	<p>Drahé kovy – charakteristika, úprava.</p> <p>Drahokamy, polodrahokamy, syntetické kamene.</p> <p>Ostatné suroviny na výrobu šperkov.</p> <p>Sortiment šperkárskych výrobkov.</p> <p>Hodinársky tovar – rozdelenie, materiály.</p> <p>Druhy hodinárskeho tovaru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať a charakterizovať drahé kovy, ich legovanie. • Vymenovať drahé kamene, vedieť porovnať drahé kamene a syntetické kamene, ako sa získavajú a vyrábajú. • Vymenovať ostatné suroviny na výrobu šperkov. • Vymenovať sortiment šperkárskych výrobkov. • Popísať hodiny, hodinky, charakterizovať materiály na • výrobu hodinárskeho tovaru.

<p>8. Nábytok 6</p>	<p>Drevo, štruktúra dreva, vlastnosti, druhy.</p> <p>Drevené materiály na výrobu nábytku.</p> <p>Nové materiály z dreveného odpadu.</p> <p>Ostatné materiály na výrobu nábytku.</p> <p>Rozdelenie nábytku.</p> <p>Typy vyrábaného nábytku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popísať štruktúru dreva, vlastnosti dreva, druhy dreva. • Charakterizovať dýhu, laťovku, rezivo, voštinovú dosku a aglomerované materiály. • Vymenovať ostatné materiály na výrobu nábytku. • Rozdeliť nábytok podľa druhov, použitia, úpravy, účelu, • povrchovej úpravy.
<p>9. Technická normalizácia 6</p>	<p>Technická normalizácia – pojem, metódy.</p> <p>Technické normy.</p> <p>Úrad pre normalizáciu – jeho úlohy, európska normalizácia.</p> <p>Zlepšovacie návrhy, priemyselné vzory, patenty, vynálezy, licencie.</p> <p>Ochranné známky- typy, práva majiteľa ochrannej známky.</p> <p>Funkcie ochranných známok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť pojmy – technická normalizácia, normy. • Vymenovať druhy noriem. • Popísať úlohy Úradu pre normalizáciu. • Charakterizovať zlepšovacie návrhy, patenty, vzory, vynálezy a licencie. • Popísať ochranné známky, ich funkcie, vlastníctvo.
<p>10. Manažment kvality výrobkov 10</p>	<p>Systém riadenia kvality výrobkov.</p> <p>Výstupná kontrola, označovanie kvality výrobkov.</p> <p>Značky kvality.</p> <p>Posudzovanie zhody výrobkov, skúšobníctvo.</p> <p>Certifikácia výrobkov, metrológia.</p> <p>Zákon o potravinách, potravinový kódex.</p> <p>Štátne orgány</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nakresliť a popísať pyramídu kvality. • Vymenovať úlohy systému riadenia kvality v podniku. • Vedieť niektoré značky označujúce kvality. • Vedieť značky zhody, spôsoby posudzovania zhody. • Charakterizovať pojmy certifikácia, metrológia.

	<p>potravinového dozoru. Systém HACCP. ISO – modely systému kvality. Hodnotenie kvality priemyselného tovaru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vymenovať obsah potravinového kódexu. • Vedieť kto vykonáva dozor nad potravinárskym tovarom. • Vedieť charakterizovať legislatívu v EÚ a na Slovensku • ohľadom HACCP a ISSO noriem. • Popísať čiarový kód, značky kvality. •
<p>11. Laboratórne cvičenia 3</p>	<p>Porovnávanie vlákien rôzneho pôvodu. Pozorovanie sklených a keramických črepov. Čiarový kód – jeho čítanie, analýza.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Na základe vzoriek vlákien povedať do akej skupiny vlákna zaradíme. • Na základe vzoriek sklených a keramických črepov porovnať materiály, rozlíšiť farby, kvalitu, spôsob výroby. • - Rozanalyzovať čiarový kód

Názov predmetu	Sociálna komunikácia
Časový rozsah výučby	2/2 týždenne
Ročník	Prvý, druhý
Kód a názov študijného odboru	6352 M OBCHOD A PODNIKANIE
Vyučovací jazyk	slovenský

Ciele predmetu

Predmet je zameraný na efektívnu komunikáciu, osvojením ktorej študenti nadobudnú výraznú výhodu z hľadiska budúceho pracovného uplatnenia a profesionálnej kariéry. V teoretickej a praktickej rovine je orientovaný na rozvíjanie a tréning komunikačných zručností ako sú verejné vystúpenia, zásady vedenia rozhovoru, verbálnej a nonverbálnej komunikácie v osobných a pracovných jednaniach. V praktickej rovine sa zaoberá problematikou sebazoznávania, sebaaprezentácie a rečníckych schopností aj priamo pred kamerou s následnou analýzou a odborným poradenstvom na zlepšenie vlastného prejavu.

Snahou predmetu je rozvinúť u jednotlivca schopnosť vyjadriť alebo formulovať vlastný názor a závery, vedieť kriticky hodnotiť informácie, správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky. V rámci interpersonálnej spôsobilosti zároveň rozvíjať prácu v kolektíve v družnej a priateľskej atmosfére, kde by si mal jednotlivец osvojiť pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve, vedieť hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých. Predovšetkým však:

- vedieť správne ohodnotiť seba a druhých,
- vedieť riešiť stresové a konfliktné situácie v osobnom i pracovnom živote a naučiť sa komunikačne zvládnuť tieto situácie,
- byť pripravený na pohovory do zamestnania,
- vedieť ako postupovať pri organizovaní pracovných ciest, konferencií a pod,
- ovládať základné zručnosti a návyky z oblasti prípravy malého pohostenia, podávania nápojov a jedál pri spoločenských stretnutiach s obchodnými partnermi a pod.,
- ovládať základné pravidlá pri budovaní profesionálnej kariéry,
- vidieť vystupovať v súlade so zásadami spoločenského styku,
- vedieť predvídať a odhadnúť konanie a správanie ľudí,
- naučiť sa adekvátne komunikovať s ľuďmi,
- vedieť adekvátne zareagovať na rôzne pracovné a spoločenské situácie

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Téma	Spôsobilosti
Úvodná hodina / 1 hodina/	Motivačná a informatívna hodina, kritériá hodnotenia	Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti
Základy všeobecnej psychológie / 28 hodín/	Psychológia v systéme vied	Osvojiť si normy spoločenského správania
	Psychické procesy	
	Osobnosť	Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov
Základy sociálnej psychológie / 12 hodín/	Model osobnosti	
	Typológia osobnosti	Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie
	Utváranie zmyslu osobnosti	
		Kultivovane vyjadrovať vlastné myšlienky, názory, postoje a obhajovať ich
Sociálna komunikácia / 6 hodín/	Jednotlivec a skupina	
	Socializácia	
	Sociálne normy	Rozvíjať podnikateľské zručnosti spracúvaním projektov
Spoločenský kontakt a konflikty /14 hodín/	Sociálne konflikty a stratégie ich riešenia	
Základné zásady a pravidlá spoločenského styku / 5 hodín/	Formy komunikácie Typy komunikácie Neverbálna komunikácia Asertivita	Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti Osvojiť si normy spoločenského správania

<p>Zásady optimálnej komunikácie pri pracovných a spoločenských stretnutiach /5 hodín/</p>	<p>Spoločenský kontakt Konflikt Stres Aktívne sociálne učenie</p>	<p>Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie</p>
<p>Public Relation /3 hodiny/</p>	<p>Empatia Asertivita</p>	
<p>Diplomacia a spoločenská etiketa /4 hodiny</p>	<p>Zásady spoločenského správania Spoločenský cit a takt Starostlivosť o zovňajšok</p>	<p>Kultivovane vyjadrovať vlastné myšlienky, názory, postoje a obhajovať ich</p>
<p>Stresové situácie a psychická odolnosť / 4 hodiny/</p>		<p>Rozvíjať podnikateľské zručnosti spracúvaním projektov Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti Osvojiť si normy spoločenského správania Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie</p>

2.ROČNÍK Sociálna komunikácia
Odbor: 6352 M obchod a podnikanie

66 hodín

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Téma	Spôsobilosti
Úvodná hodina / 1 hodina/	Motivačná a informatívna hodina, kritériá hodnotenia	Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti
Komunikácia / 6 hodín/	Spoločenská komunikácia Kritika na pracovisku Asertivita	Osvojiť si normy spoločenského správania Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie
Telefonická komunikácia / 4 hodiny/	Spoločenský kontakt Konflikty Riešenie konfliktov Etiketa iných národov	Kultivovane vyjadrovať vlastné myšlienky, názory, postoje a obhajovať ich Rozvíjať podnikateľské zručnosti spracúvaním projektov
Písomná komunikácia / 10 hodín/	Úroveň písomnej komunikácie Vecná, obsahová a formálna stránka Štylizácia písomností	
Osobný imidž pracovníka firmy /10 hodín/	Odbornosť Etika na pracovisku Profesionálny šatník Vlastný imidž	Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti Osvojiť si normy spoločenského správania
Internet a jeho význam / 4 hodiny/	Práca s internetom	Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov
Zásady optimálnej komunikácie pri pracovných a spoločenských stretnutiach /10 hodín/	Schopnosť rokovať Komunikačné zručnosti Obchodné rokovanie	Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie

<p>Public Relation /6 hodín/</p>	<p>Význam PR Praktický výcvik</p>	<p>Kultivovane vyjadrovať vlastné myšlienky, názory, postoje a obhajovať ich</p>
<p>Diplomacia a spoločenská etiketa /6 hodín/</p>	<p>Pojem a význam diplomacie Diplomatický protokol</p> <p>Spoločenské stretnutia</p>	<p>Rozvíjať podnikateľské zručnosti spracúvaním projektov</p> <p>Nachádzať vlastné miesto v spoločnosti</p>
<p>Stresové situácie a psychická odolnosť / 10 hodín/</p>	<p>Stresory Stratégia zvládania stresových situácií Duševné zdravie</p>	<p>Osvojiť si normy spoločenského správania</p> <p>Rešpektovať hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov</p> <p>Vnímať problémové situácie, rozpoznávať problémy a ich riešenie</p> <p>Kultivovane vyjadrovať vlastné myšlienky, názory, postoje a obhajovať ich</p> <p>Rozvíjať podnikateľské zručnosti spracúvaním projektov</p>

Názov predmetu	Dejiny kultúry
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín
Ročník	tretí
Kód a názov učebného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet dejiny kultúry patrí medzi odborné vyučovacie predmety. Dejiny kultúry umožňujú mladým ľuďom estetické osvojovanie umenia ako odrazu spoločenského života, ako prejavu hmotnej a duchovnej kultúry ľudstva prostredníctvom jeho aktívneho vnímania, prežívania, chápania a hodnotenia.

Predmet formuje individuálne vnímanie umenia ako špecifickú, ničím nenahraditeľnú formu odrazu skutočnosti vo vedomí človeka, formuje vlastné názory žiakov na umenie a hodnotové postoje.

Ciele predmetu

Cieľom predmetu je umožniť žiakom získať také vedomosti a zručnosti, ktoré zabezpečia aktívne používanie vedomostí z dejín kultúry v rôznych oblastiach praktického života.

Výstupné všeobecné ciele predmetu:

- získať schopnosť vnímať, chápať a analyzovať vedomosti z dejín kultúry v historickom kontexte svetových, národných a regionálnych dejín
- formovať vzťah k hodnotám vytvorených človekom v priebehu dejín

Výstupné špecifické ciele predmetu:

- získať základnú terminológiu z dejín kultúry
- dokázať súvislosti medzi spoločenskými podmienkami a rozvojom kultúry v jednotlivých historických obdobiach od najstarších čias až po súčasnosť
- poznávať znaky jednotlivých umeleckých slohov a dokázať rozlišovať rozdiely medzi nimi
- poznať najvýznamnejšie svetové a slovenské pamiatky, poznať regionálnu históriu a najvýznamnejšie pamiatky
- vedieť prakticky zaradiť najvýznamnejšie pamiatky podľa znakov do umeleckých slohov
- poznať etnológiu a súčasnú kultúru na Slovensku ako produkt cestovného ruchu
- poznávať pramene k dejinám kultúry a naučiť sa z nich čerpať informácie
- prakticky využívať svoje poznatky z dejín kultúry pri spracovávaní projektov a rôznych iných úloh

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

Stupeň

hodnotenia Kritériá hodnotenia

- výborný**
- porozumel téme
 - vedel samostatne rozprávať k danej téme
 - správne používal odbornú terminológiu

- s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami
 - odborne diskutoval k danej téme
 - využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach
 - prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne
 - bol schopný predniesť vlastné riešenie
 - výborne aplikoval poznatky na prax
- chváľitebný**
- porozumel téme
 - vedel samostatne rozprávať k danej téme
 - používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou
 - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne
 - vedel analyzovať danú tému
 - aplikoval poznatky na prax
- dobrý**
- porozumel téme
 - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami
 - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - danú tému prezentoval s pomocou
 - vedel odpovedať na pomocné otázky
 - s pomocou vedel analyzovať danú tému
 - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
- dostatočný**
- odklonil sa od témy
 - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok
 - nepoužíval odbornú terminológiu
 - nevedel využiť ponúkané pomôcky
 - odpovedal nesamostatne, nekomplexne
 - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
- nedostatočný**
- odklonil sa od témy, nepochopil tému
 - nevedel rozprávať k danej téme
 - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky
 - nevedel prezentovať danú tému
 - nereagoval ani na pomocné otázky

Uplatnenie prierezových tém v odborných predmetoch:

1. Environmentálna výchova - vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahov človeka k životnému prostrediu. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra. Poskytuje príležitosti na zamyslenie sa nad vzťahmi človeka a prostredia, vedie k uvedomovaniu si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt. Prispieva k vnímaniu estetickej kvality prostredia.

2. Osobnostný a sociálny rozvoj - kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická, reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra.
 . Umožňuje rozvoj zmyslového vnímania, kreativity, utvárania mimoumeleckého estetická: estetika správania v medziľudských vzťahoch a chápanie umenia ako prostriedku komunikácie.

3. Multikultúrna výchova - umožňuje žiakom zoznamovať sa s rozmanitosťou rôznych kultúr, ich tradíciami a hodnotami. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra:

Umožňuje chápať umenie ako prostriedok komunikácie: spoznávanie a tolerovanie odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských a sociálnych skupín, riešenie vzájomnej spolupráce a spolužitia, spoznávanie umenia vychádzajúceho z rôznych národov i náboženstiev.

4. Mediálna výchova - v základnom vzdelávaní ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami, ktoré predstavujú veľmi výrazný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre stále väčší okruh príjemcov. Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra. Poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvukmi.

Učebné osnovy pre predmet dejiny kultúry študijný odbor obchod a podnikanie
3. ročník - 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak má
Úvod do dejín kultúry – 2 h	Podstata kultúry Dejiny kultúry a ich členenie Základné druhy umenia Základné pojmy	vedieť chápať podstatu a význam kultúry v živote človeka Pozná dejiny kultúry a základné pojmy z oblasti umenia
Kultúra v období praveku a stredoveku – 6 h.	Praveká kultúra na Slovensku Kultúra Keltov Rímska a grécka kultúra Germánska kultúra Kultúra v období VM	Poznať kultúru a pamiatky Veľkej Moravy, kultúru vyspelých národov – Keltov, Rimanov, Slovanov ... Vie prezentovať svoj vzťah k hodnotám vytvorených človekom Chápe, za akých okolností sa vyvíjala kultúra na Veľkej Morave
Ranofeudálny vývin a románsky sloh – 5 h.	Vznik a znaky románskeho slohu, pamiatky vo svete a na Slovensku Besedy o umení Návštevy výstav	Vie opísať podmienky vzniku románskeho umenia a stručne charakterizovať dobu Poznať významné umelecké pamiatky vo svete i na Slovensku Vie pracovať s odbornou literatúrou, vyhľadávať dôležité informácie a vedieť prezentovať svoje poznatky a názory k téme Vie vhodne spracovať referát k aktuálnej tematike
Rozvoj feudalizmu a gotiky – 5 h.	Gotický sloh – vznik a znaky Významné pamiatky v oblasti architektúry, maliarstva, sochárstva a úžitkového umenia vo svete a u nás Návšteva výstavy	Poznať gotické pamiatky, významných umelcov tohto obdobia Pozná rôzne druhy úžitkového umenia v období gotiky Vie sa orientovať v odbornej literatúre a vie si vytvoriť svoj názor na gotické umelecké diela a prezentovať ho pred triedou

Humanizmus a renesancia – 6 h.	Vznik a znaky renesancie Renesancia v Taliansku, významní predstavitelia Renesancia na Slovensku Cirkevná a svetská hudba Renesančné divadlo	Poznať podmienky vzniku humanizmu a renesancie, hlavných predstaviteľov a ich vrcholné diela Vie samostatne pracovať s umeleckým dielom a potrebnou literatúrou Poznať cirkevnú a svetskú hudbu, najvýznamnejších autorov Vie vytvoriť referát k danej téme
Barok a rokoko – 7	Hospodársky a spoločenský vývoj v období baroka Znaky a najvýznamnejší predstavitelia baroka vo svete i na Slovensku Baroková hudba, predstavitelia Barokové divadlo Rokoko Referáty žiakov k témam	Ovládať hlavné znaky baroka a rokoka Vie uviesť svetových a slovenských predstaviteľov týchto období, ich diela Vie samostatne pracovať so získanými informáciami a zaujímavosťami k danej téme, svoje názory vie prezentovať pred spolužiakmi a obhajovať svoje presvedčenie
Prechod ku kapitalizmu – národné obrodenie, klasicizmus – 6 h.	Slovenské národné obrodenie Hlavné znaky, pamiatky na Slovensku Klasicizmus – vznik, znaky Predstavitelia klasicizmu Exkurzie, výstavy, referáty	Poznať spoločenské podmienky vzniku klasicizmu a priebeh slovenského národného obrodzenia a najvýznamnejších predstaviteľov Poznať špecifiká SNO a prínos predstaviteľov tohto obdobia pre ďalší rozvoj dejín slovenského národa Poznať najvýznamnejšie kultúrne pamiatky u nás i vo svete
Rozvoj kapitalizmu – novoslohy - 3 h.	Kultúrny život na Slovensku počas Bachovho absolutizmu	Poznať život na Slovensku a nové slohy
20. stor. na Slovensku – moderné umenie - 6	Povojnový vývin na Slovensku Moderné svetové umenie Slovenská kultúra po r. 1918 Návšteva výstavy	Poznať moderné umelecké smery a ich predstaviteľov Poznať slovenskú kultúru aj cez vystavované umelecké diela
Etnológia na Slovensku – 8 h.	Etnografia – hmotná a duchovná kultúra ľudu Spoločenský a rodinný život na Slovensku Folkloristika – tanečné a hudobné umenie Etnologické oblasti na Slovensku	Vie vymenovať pamiatky ľudovej architektúry na Slovensku Poznať kroje, obyčaje, tanečné a hudobné umenie Poznať etnologické pamiatky na Slovensku
Kultúrne festivaly na Slovensku – 4 h.	Divadelné, operné, hudobné festivaly Folklorne festivaly Prehliadka remesiel	Pochopiť význam festivalov na Slovensku a dôležitosť remeselnej výroby pre človeka

Regionálna kultúra – projekty - 8 h.	Archeologické náleziská Architektonické pamiatky Objekty ľudovej architektúry Kultúrno-osvetové zariadenia Návšteva galérie, knižnice, múzea, exkurzia	Poznať regionálnu kultúru, históriu a regionálne pamiatky a históriu Poznať regionálne pamiatky
---	--	---

Názov predmetu	tovaroznalectvo
Časový rozsah výučby	prvý – 2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín druhý - 2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín tretí – 3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín štvrtý – 3 hodiny týždenne, spolu 81 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu:

Predmet tovaroznalectvo, ktorý patrí do kategórie odborných predmetov, má za úlohu poskytnúť žiakom základné vedomosti o surovinách na výrobu výrobkov a o samotnom získavaní, resp. výrobe. Žiaci získajú odborné vedomosti o tovare, o jeho úžitkových vlastnostiach, o sortimentových druhoch tovarov, o odbornej manipulácii s tovarom, o jeho používaní, ošetrovaní, skladovaní a hodnotení. Žiaci sa oboznámia s typickými znakmi hlavných druhov tovarov, s platnými legislatívnymi normami, so systémom ochrany spotrebiteľa, s dizajnom, normami a novinkami na trhu. Predmet im poskytne informácie o ochrane výrobkov, o škodlivých vplyvoch pôsobiacich vo sfére obehu a spotreby a o význame manažmentu kvality. Pri výučbe predmetu tovaroznalectvo sa kladie dôraz na vzájomnú prepojenosť jednotlivých tematických celkov, čo umožní žiakom chápať problém v syntéze integrovaných poznatkov. Súčasťou obsahu predmetu sú otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pri manipulácii, skladovaní a preprave tovaru a hygienické požiadavky na prácu s výrobkami, najmä potravinami.

Neoddeliteľnou súčasťou predmetu tovaroznalectvo sú laboratórne cvičenia.

Na cvičeniach si žiaci overia platnosť teoretického učiva a získajú základné skúsenosti a zručnosti z oblasti hodnotenia a posudzovania niektorých druhov tovarov - výrobkov.

Cvičenia vyžadujú dôsledné dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygieny práce, dôležité je pochopiť potrebu overenia nadobudnutých teoretických odborných vedomostí prostredníctvom realizácie cvičení, predpokladom úspešného zvládnutia učiva je primerane vybavená odborná učebňa tovaroznalectva.

Ciele predmetu:

Cieľom vyučovacieho predmetu tovaroznalectvo je poskytnúť žiakom odborné vedomosti o jednotlivých výrobkoch – tovaroch, o ich úžitkových vlastnostiach, o ochrane úžitkových vlastností a o odbornej manipulácii s tovarom. Upevniť poznatky a prehĺbiť vedomosti o kvalite v rámci celku manažment kvality, o systéme ochrany spotrebiteľa, o normách a normalizácii. Naučiť žiakov poskytovať odborné rady zákazníkom, vedieť rýchle reagovať na kvalitnú ponuku a orientovať sa v predaji nových druhov tovarov. Taktiež oboznámiť žiakov zo zásadami skladovania, ošetrovania, hodnotenia tovarov a s vplyvmi pôsobiacimi na tovar vo sfére obehu a spotreby. Informatívne žiakov oboznámiť s výrobou, pestovaním a spracovaním surovín a výrobkov.

Laboratórne cvičenia pomôžu žiakom otestovať si platnosť teoretického učiva a súčasne získať zručnosti v oblasti hodnotenia a posudzovania niektorých vybraných druhov tovarov.

Súčasťou učiva v jednotlivých predmetoch je aj uplatnenie prierezových tém, ktoré sa využívajú v odborných predmetoch v nasledovných oblastiach:

- **Environmentálna výchova (ENV)** - ktorá vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu.

Téma má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – odкрýva súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi javmi s dôrazom na význam preventívnej obozretnosti v konaní a ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja spoločnosti.

Vyučuje sa v 1. ročníku, konkrétne v 3. TC – Vplyvy pôsobiace na tovar, v 5. TC – Ochrana vlastností tovaru – obaly, v 6. TC – Potraviny – mäso, ryby, pekárske výrobky, pochutiny, nápoje.

V 2. ročníku sa vyučuje v 1. TC – Drogeriový tovar – čistiace prostriedky, náterivá, farbivá, priemyselné hnojivá, v 2. TC – Textil a odevy – textilné vlákna, v 3. TC – Obuv a kožená galantéria – spracovanie kože, kožušiny.

V 3. ročníku v 1. TC – Drobný tovar – papier, spracovanie papiera, v 2. TC – Elektrotechnický tovar – likvidácia odpadu, v 3. TC – Domáce potreby – suroviny – kovy, sklo, keramika, vo 4. TC – Klenoty – ťažba drahých kovov a kameňov.

Vo 4. ročníku, v 1. TC – Nábytok – drevo, nové suroviny a v 2. TC – Motorové vozidlá.

- **Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)** – má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na ľudské vzťahy a zásady ľudského spolunažívania.

Vyučuje sa vo 3. ročníku vo 4. TC – Klenoty,

Vo 4. ročníku v 4. TC – Technická normalizácia a v 5. TC – Manažment kvality výrobkov.

3. Multikulturálna výchova (MKV) má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na uplatňovanie práv človeka s rešpektovaním práva druhých, na toleranciu odlišných záujmov, názorov i schopností druhých, na ľudské vzťahy, zásady ľudského spolunažívania, na rozpoznanie prejavov rasovej neznášanlivosti a na prevenciu vzniku xenofóbie.

Vyučuje sa v 1. ročníku v 3. TC – Vplyvy pôsobiace na tovar, v 6. TC – Potraviny – alkoholické nápoje, káva, pochutiny, pekárske výrobky....

V 2. ročníku v 1. TC – Drogeriový tovar – mydlá, v 2. TC – Textil a odevy – odevy, kožušiny.

4. Mediálna výchova (MEV) má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – podieľa sa na utváraní podôb a hodnôt modernej doby, umožňuje hľadať paralely medzi minulými a súčasnými udalosťami a porovnávať javy a procesy v európskom a v celosvetovom meradle. Je zameraná na systematické vytváranie kritického odstupu od medializovaných správ a na schopnosť interpretovať mediálne správy z hľadiska ich informačnej kvality/ spravodajstvo z hľadiska významu a vierohodnosti správ a udalostí, reklamu z hľadiska účelnosti ponúkanej informácie/.

Vyučuje sa v 1. ročníku v 6. TC – Potraviny – káva, nealkoholické a alkoholické nápoje.

V 2. ročníku v 1. TC – Drogeriový tovar – obaly, v 2. TC – Textil a odevy, v 3. TC – Koža a kožená galantéria.

V 3. ročníku v 2. TC – Elektrotechnický tovar.

Vo 4. ročníku v 2. TC – Motorové vozidlá

5. Tvorba projektu a prezentačné činnosti (TPZ) má rozvíjať a zdokonaľovať zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť relevantné argumenty a aj ich použiť. Žiak má spoznať svoje schopnosti pri aplikácii získaných informácií na konkrétne riešenia danej problematiky.

Táto prierezová téma sa uplatňuje v 1. Až 4. ročníku vo všetkých tematických celkoch pri tvorbe katalógov, referátov, projektov.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Úvod do tovaroznaectva, jeho súčasné smery rozvoja	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Členenie tovaru	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Vplyvy pôsobiace na tovar vo sfére obehu	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Hodnotenie kvality úžitkových vlastností tovaru	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Ochrana vlastností tovaru, jeho kvality. Obaly	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Potraviny	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Drogériový tovar a chemické výrobky	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Textil a odevy	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Koža, kožušiny, obuv a kožená galantéria	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Drobný tovar	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Elektrotechnický tovar	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Domáce potreby	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Klenoty a hodiny	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Drevo a nábytok	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Motorové vozidlá	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Súčasný smery rozvoja tovaroznalectva	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Systematizácia tovaru	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Technická normalizácia	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Manažment kvality výrobkov	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Kvalitológia	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Kvalita tovaru a spotrebiteľ	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Kvalitatívna prebierka tovaru	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Označovanie tovaru	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
Dizajn tovaru a ochrana tovaru obalom	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov

Laboratórne cvičenia	úloh Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Skupinová práca žiakov Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov
----------------------	---	--

Hodnotenie vzdelávacích výstupov:

výborný

- žiak zvládol učivo v plnom rozsahu
- používal odbornú terminológiu
- na hodinách sa zapájal do diskusií
- ústny prejav mal plynulý, bolo mu rozumieť
- spolupracoval pri riešení problémov
- vyjadroval sa celými vetami

chválitebný

- žiak zvládol učivo s drobnými nedostatkami
- používal odbornú terminológiu
- na hodinách sa zapájal do diskusií
- ústny prejav bol plynulý, bolo mu rozumieť
- vyjadroval sa celými vetami, niekedy ťažšie hľadal slová

dobrý

- žiak zvládol učivo s menšími nedostatkami
- málo používal odbornú terminológiu
- jeho ústny prejav bol málo presvedčivý
- vyskytli sa chyby v skladbe viet, prejav nebol plynulý
- nie vždy mu bolo dobre rozumieť
- málo sa zapájal do diskusií

dostatočný

- žiak zvládol učivo s veľkými nedostatkami
- nepoužíval odbornú terminológiu
- mal slabú slovnú zásobu
- nevyjadroval sa celými vetami
- nezapájal sa do diskusií
- ústny prejav nebol presvedčivý
- často si zabúdal učebné pomôcky

nedostatočný

- žiak nezvládol predpísané učivo
- na hodinách nepracoval
- nepoužíval odbornú terminológiu
- neodpovedal celými vetami
- zabúdal si sústavne učebné pomôcky

Učebné osnovy

od 1.9.2014

Tovarovnalectvo 1. ročník: 2 hod. týždenne, spolu vyučovacích 66 hodín

Tematický celok hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
1. Úvod do tovaroznalectva, jeho súčasné smery rozvoja 3 h	Tovar a tovaroznalectvo Vývoj tovaroznalectva Tovarovnalectvo v podmienkach trhového hospodárstva	Vysvetliť pojmy výrobok, tovar, úžitková hodnota tovaru Popísať vedný odbor tovaroznalectvo Uviesť obdobie vzniku tovaroznalectva Popísať vývoj tovaroznalectva Objasniť význam, postavenie a úlohy tovaroznalectva v podmienkach trhového hospodárstva
2. Členenie tovaru 3 h	Základné rozdelenie tovaru Potravínarský tovar, jeho charakteristika a delenie Priemyselný tovar, jeho sortiment, členenie	Vysvetliť pojem – sortiment tovaru Charakterizovať potravinársky tovar Rozdeliť potravinársky tovar Charakterizovať priemyselný tovar Rozdeliť priemyselný tovar Definovať pojmy – ergonómia, priemyselný design
3. Vplyvy pôsobiace na tovar vo sfére obehu 7 h	Mechanické vplyvy Fyzikálne vplyvy Chemické vplyvy Biologické vplyvy – rastlinné, škodcovia Biologické vplyvy – živočíšne, škodcovia Morálne opotrebovanie výrobkov Straty na tovare, možnosti ich znižovania	Vymenovať vplyvy pôsobiace na kvalitu tovaru v sortimente Uviesť a popísať mechanické vplyvy pôsobiace na tovar Zdôvodniť ich následky Zdôvodniť pôsobenie jednotlivých fyzikálnych vplyvov na tovar Charakterizovať a vymenovať všeobecne chemické vplyvy pôsobiace na tovar Uviesť aké zmeny tieto vplyvy vyvolávajú Vysvetliť prečo má agresívne prostredie väčšie škodlivé účinky na tovar Popísať jednotlivé druhy korózie Vymenovať biologické vplyvy pôsobiace na tovar Popísať pôsobenie enzýmov na potravinársky tovar Stručne charakterizovať

		<p>mikrobiologických škodcov pôsobiacich na tovar Vymenovať rastlinných škodcov a uviesť zmeny ktoré vyvolávajú na tovar Popísať najnebezpečnejších živočíšnych škodcov ohrozujúcich tovar Definovať pojmy – dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia Vysvetliť morálne opotrebovanie a demodernizácia výrobkov priemyselného tovaru Zdôvodniť vznik strát a úbytkov na tovare, aplikovať na príkladoch možnosti ich znižovania</p>
<p>4. Hodnotenie kvality úžitkových vlastností tovaru 7 h</p>	<p>Úžitková hodnota a kvalita tovaru Úžitkové vlastnosti potravinárskeho tovaru Úžitkové vlastnosti a špecifiká priemyselného tovaru Metódy hodnotenia kvality tovaru Štátne skúšobníctvo Technická normalizácia Certifikácia</p>	<p>Definovať pojmy – úžitková hodnota, kvalita tovaru a vysvetliť ich vzájomný vzťah Vymenovať charakterizovať úžitkové vlastnosti potravinárskeho tovaru Vymenovať charakterizovať úžitkové vlastnosti priemyselného tovaru Uviesť špecifiká priemyselného tovaru ovplyvňujúce jeho kvalitu Klasifikovať metódy hodnotenia kvality tovaru Uviesť orgány a úlohy štátneho skúšobníctva SR Vysvetliť pojmy – technická normalizácia, technická norma a autorizácia Vymenujte činnosti, ktoré zabezpečuje Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR v rámci štátneho dozoru nad kontrolou kvality výrobkov, zhody s TN EU Rozdeliť technické normy Zapísať označenie slovenskej technickej normy Vysvetliť proces certifikácie a posudzovania zhody Zapísať a objasniť značky zhody, certifikačné značky</p>

<p>5. Ochrana vlastností tovaru, jeho kvality, obaly 8 h</p>	<p>Dočasná ochrana výrobkov Trvalá ochrana výrobkov Konzervovanie potravín Obaly – význam, funkcie Obalové materiály Druhy obalov, pomocné obalové prostriedky Balenie, ekonomika balenia Obalová technika</p>	<p>Uviest' spôsoby ochrany výrobkov proti pôsobeniu škodlivých vplyvov Popísať spôsoby dočasnej ochrany výrobkov Charakterizovať jednotlivé spôsoby trvalej ochrany priemyselných výrobkov Aplikovať na konkrétne trhové druhy priemyselného tovaru použitie kovových a nekovových povlakov, porovnať ich výhody a nevýhody Opísať metódy konzervácie potravín usmrcovaním mikroorganizmov a metódy konzervácie potravín úpravou prostredia Vysvetliť pojem obalové prostriedky Vymenovať a charakterizovať jednotlivé funkcie obalov Klasifikovať obaly podľa podrobnejších hľadísk Uviest' rozdiel medzi spotrebiteľskými a prepravnými obalmi Vymenovať papierové obalové prostriedky a 3 popísať Vymenovať plastové obalové prostriedky a 3 popísať Vymenovať kovové obalové prostriedky a 3 popísať Zdôvodniť výhody a nevýhody sklenených spotrebiteľských obalov Vysvetliť pojem balenie tovaru Uviest' niektoré z ekonomických aspektov balenia príklady: flexibilné obalové materiály, vratné obaly, znižovanie hmot. obalov, unifikácia obalov Pomocou predložených schém vysvetliť spôsoby plnenia a balenia tovarov</p>
--	--	---

Tovarovnalectvo 2. ročník - 2 hod. týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
<p>1. Drogériový tovar a chemické výrobky</p>	<p>25 h</p>	<p>Mydlové výrobky Charakteristika a druhy mydiel Suroviny na výrobu pracích prostriedkov</p> <p>Druhy, balenie, skladovanie pracích prostriedkov Čistiace, umývacie a leštiace prostriedky Autokozmetika Parfумы a kolínske vody Kozmetické prípravky na ošetrovanie pleti a kože Kozmetické prípravky na ošetrovanie vlasov Kozmetické prípravky na čistenie, hygienu a ochranu kože Kozmetické prípravky na ošetrovanie rúk a nechtov Prípravky na ošetrovanie ústnej dutiny, proti poteniu a telesnému zápachu Prípravky dekoračnej kozmetiky Prípravky detskej kozmetiky Chemické výrobky v oblasti spotreby Drogériová galantéria, kefársky tovar Sviečky Zdravotnícke výrobky Farbivá – suroviny, technické hľadisko Náterivá – pojem, zložky, klasifikácia Označovanie, balenie, skladovanie náterív Fotografický materiál Fotochemikálie Fotografické prístroje Priemyselné hnojivá</p>	<p>Charakterizovať sortiment drogériového tovaru. Charakterizovať druhy mydiel. Popísať suroviny na výrobu pracích prostriedkov. Objasniť základné zloženie čistiacich a umývacích prostriedkov, rozdeliť ich podľa konzistencie. Klasifikovať kozmetické prostriedky podľa použitia. Vymenovať najdôležitejšie základné suroviny na výrobu voňavkárskoho a kozmetického tovaru. Vysvetliť základné rozdiely medzi parfumom a kolínskou vodou. Rozdeliť a popísať prípravky na ošetrovanie pleti a kože. Vymenovať rôzne druhy šampónov a ostatných prípravkov na ošetrovanie vlasov. Stručne charakterizovať výrobky, ktoré sa zaraďujú k dekoratívnym kozmetickým prípravkom. Uviesť rozdelenie a použitie drogériovej galantérie. Klasifikovať zdravotnícky tovar., sviečky Rozlíšiť farbivá z technického hľadiska Klasifikovať náterivá podľa bližších hľadísk Roztriediť fotografické materiály podľa viacerých hľadísk Vymenovať základné vlastnosti fotografických materiálov Vymenovať optimálne podmienky skladovania fotomateriálov, fotochemikálií, fotografických prístrojov Vysvetliť úlohu hnojív všeobecne Objasniť rozdiel medzi jednozložkovými a viaczložkovými hnojivami</p>

<p>2. Textil a odevy 27 h</p>	<p>Charakteristika, vlastnosti textilného tovaru, členenie textilných vlákien. Prírodné textilné vlákna rastlinného pôvodu. Prírodné textilné vlákna živočíšneho pôvodu. Textilné vlákna anorganického pôvodu. Chemické textilné vlákna. Priadze – pojem, výroba, úprava, číslovanie. Druhy priadzí. Tkaniny – pojem, základné väzby. Odvodené väzby tkanín. Klasifikácia tkanín. Charakteristika a použitie vybraných druhov tkanín. Pleteniny – pojem, väzby. Druhy pleteného tovaru. Úprava a zošľachtovanie textílií. Netkané textílie Bytový textil – koberce. Podlahové krytiny. Záclonoviny, nábytkové a dekoračné tkaniny. Stolová a kuchynská bielizeň. Ostatné bytové textílie. Textilná galantéria. Odevy – charakteristika, materiály. Výroba odevov. Veľkostný sortiment odevov. Označovanie odevných výrobkov. Odevné doplnky. Podmienky skladovania, ošetrovania textilného a odevného tovaru.</p>	<p>Popísať úžitkové vlastnosti textilných vlákien . Roztriediť textilné vlákna podľa zdrojov, z ktorých sa získavajú. Popísať prírodné vlákna anorganického pôvodu používané na výrobu textílií. Vymenovať rozhodujúce úžitkové vlastnosti celulózových vlákien, polyamidových, polyesterových vlákien a špecifické vlastnosti polypropylénových, polyvinylchloridových, polyuretánových vlákien. Klasifikovať priadze zo všeobecného hľadiska. Vysvetliť rozdiel medzi mykanou, česanou, hodvábnou, zosúkavanou a efektanou priadzou. Označiť jemnosť priadzí. Vysvetliť princíp tvorenia tkaniny. Popísať tri základné väzby tkanín, ich charakteristické znaky a vlastnosti. Vymenovať odvozeniny plátrovej, keprovej a atlasovej väzby. Popísať vybrané druhy tkanín – podľa použitej suroviny a väzby. Objasniť vznik záťažných a osnovných pletení. Vymenovať ich charakteristické vlastnosti a rozdielnosti. Popísať jednotlivé skupiny sortimentu pletených výrobkov. Vysvetliť číslovanie sortimentu pančuchového tovaru. Rozčleniť bytové textílie. Charakterizovať druhy kobercov na základe väzbových techník. Rozdeliť záclonoviny podľa výrobných technológií a najpoužívanejšie charakterizovať. Vymenovať a stručne charakterizovať sortiment nábytkových, dekoračných tkanín, stolovej a kuchynskej bielizne a ostatných bytových textílií. Popísať sortiment tvrdej a mäkkej textilnej galantérie. Uviesť všeobecné rozdelenie odevov podľa pohlavia, účelu, použitia, strihu, sezóny a spracovania. Vysvetliť princíp veľkostného sortimentu pánskych a dámskych odevov. Stručne charakterizovať základné odevné doplnky. Opísať označovanie odevných výrobkov.</p>
--	---	---

3. Koža, kožušiny, obuv a kožená galantéria 12 h	<p>Výroba, zloženie, vlastnosti, druhy kože.</p> <p>Druhy surových koží.</p> <p>Usne – pojem, výroba.</p> <p>Druhy usní.</p> <p>Materiály na výrobu obuvi.</p> <p>Obuvnícke dielce.</p> <p>Delenie obuvi.</p> <p>Číslovanie a označovanie obuvi.</p> <p>Kožená galantéria.</p> <p>Ošetrovanie obuvi a koženej galantérie.</p> <p>Kožušiny a kožušinové výrobky.</p> <p>Ošetrovanie a skladovanie kožušín.</p>	<p>Charakterizovať najčastejšie používané materiály na výrobu obuvi.</p> <p>Zatriediť obuv podľa tvaru zvršku, výroby, účelu použitia.</p> <p>Vymenovať, z akých častí sa skladá obuv.</p> <p>Vysvetliť veľkostné číslovanie dámskej a pánskej obuvi.</p> <p>Vymenovať údaje vyznačené na výrobku obuvi.</p> <p>Charakterizovať materiály, ktoré sa uplatňujú pri výrobe koženej galantérie.</p> <p>Vymenovať a popísať základné skupiny koženej galantérie.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Laboratórne cvičenia 2 h 	<p>Spaľovacia skúška</p> <p>Rozlišovanie tkanín a pletenín</p>	<p>Prakticky rozlišovať jednotlivé druhy vlákien</p> <p>Prakticky rozoznávať vybrané druhy pletenín a tkanín</p>

Tovarovnalectvo 3. ročník – 3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
1. Drobný tovar	13 h	<p>Charakteristika sortimentu Papier. Výrobky z papiera. Potreby na písanie a kreslenie. Ostatné školské a kancelárske potreby. Košíkársky a darčkový tovar. Bižutéria. Športové potreby – zimné športy. Športové potreby – letné športy. Hračky – charakteristika, vlastnosti, druhy.</p>	<p>Vymenovať suroviny na výrobu papiera. Vymenovať druhy papiera. Zatriediť výrobky z papiera do jednotlivých kategórií. Rozdeliť, vymenovať potreby na písanie, kreslenie. Vymenovať školské a kancelárske potreby. Charakterizovať košíkársky, darčkový tovar a bižutériu. Vymenovať a stručne charakterizovať športové potreby pre zimné a letné športy. Charakterizovať vlastnosti hračiek, rozdeliť hračky podľa veku dieťaťa a podľa druhov</p>
2. Elektrotechnický tovar	31	<p>Charakteristika sortimentu, rozdelenie, vlastnosti, parametre, elektrická bezpečnosť. Elektroinštalačný materiál. Zdroje nízkeho napätia. Svetelné zdroje . Svietidlá Elektrotepelné spotrebiče Elektromechanické spotrebiče Energetické štítky. Audiotechnika Videotechnika Komunikačná technika.</p>	<p>Charakterizovať elektrotechnický tovar, jeho vlastnosti, parametre. Popísať znaky, ktoré charakterizujú bezpečný výrobok. Vymenovať druhy elektroinštalačného materiálu, zdroje nízkeho napätia, svetelné zdroje. Pomenovať výhody a nevýhody jednotlivých svetelných zdrojov – žiaroviek a žiariviek. Vymenovať druhy svietidiel, materiály na ich výrobu. Rozdeliť elektrické spotrebiče podľa premeny energie, charakterizovať vybrané druhy. Vysvetliť energetické štítky, jednotlivé znaky na nich. Vymenovať druhy čiernej techniky.</p>
3. Domáce potreby	25 h	<p>Kovový riad. Náradie a náčinie pre domácnosť. Nožiarsky tovar. Kuchynské strojčeky</p> <p>Sklo – suroviny, výroba,</p>	<p>Vymenovať druhy kuchynského riadu, druhy náčinia a náradia pre domácnosť Vymenovať druhy nožov a ostatného nožiarskeho tovaru.</p> <p>Vymenovať suroviny na výrobu skla,</p>

<u>Sklo</u>	vlastnosti, zošľachtovanie.	popísať vlastnosti skla, výrobu
	Sklárske výrobky.	sklenených výrobkov a vymenovať
<u>Keramika</u>	Keramika.	spôsoby úpravy hotových sklenených
	Porcelán.	výrobkov.
<u>Kovové výrobky</u>	Železiarsky tovar.	Vymenovať suroviny na výrobu
	Náradie, náčinie	keramiky, druhy výrobkov.
	Bicykle	Rozdeliť keramiku na hrubú a jemnú
	Šijacie a pletacie stroje	a podľa črepu.
		Charakterizovať železiarsky tovar,
		druhy bicyklov, šijacie a pletacie
4. Klenoty	15 h	stroje.
	Klenotnícky tovar,	Rozlíšiť pojem šperky a klenoty
	materiály na výrobu	Vymenovať suroviny na výrobu
	šperkov a klenotov	šperkov a klenotov
	Drahé kovy a ich zliatiny	Popísať drahé kovy, zliatiny,
	Drahé a šperkové kamene	šperkové kamene, ich typické
		fyzikálne a mechanické vlastnosti
	Základné druhy výbrusov,	Vysvetliť rozdiel medzi imitáciou
	imitácie a syntetické	a syntetickými drahými kameňmi
	kamene	Zakresliť a popísať päť základných
	Ostatné suroviny na výrobu	druhov výbrusov drahých kameňov
	šperkov	Vysvetliť pojmy – imitácia,
	Sortiment výrobkov	napodobenina drahého kameňa,
	z drahých kovov	dublety, triplety
	Kategorizácia	Popísať ostatné prírodné suroviny na
	a označovanie šperkov	výrobu šperkov
	Posudzovanie výrobkov	Kategorizovať a označovať drahé
	z drahých kovov, skúšky	kovy
	rýdzosti drahých kovov	Vysvetliť skúšku rýdzosti kovov
	Starostlivosť o šperky,	Zapísať príklady označovania
	opravy	sortimentu šperkov - rýdzosť,
	Kategorizácia hodín a ich	puncová značka
	charakteristika	Vymenovať povinnosti predajcov
	Materiály na výrobu,	šperkov
	sortiment	Popísať sortiment náhrdelníkov,
	Predaj, servis, poradenská	príveskov, náramkov, náušnic,
	činnosť	prsteňov, brošní
		Popísať starostlivosť o šperky,
		opravy šperkov
		Popísať mechanické, elektrické,
		elektronické hodiny
		Rozdeliť a charakterizovať
		hodinárske výrobky z obchodného
		hľadiska
		Vymenovať materiály na výrobu
		hodinárskych výrobkov
		Popísať predaj, servis, opravárenskú
		činnosť a súčasné hodinárske trendy

<p>5. Laboratórne cvičenia 6 h</p>	<p>Rozlišovanie jednotlivých druhov papiera Porovnávanie svetelných zdrojov Rozlišovanie skla a keramických výrobkov Rozlišovanie drahých kameňov, aj jednotlivých výbrusov</p>	<p>Identifikovať vzorky papiera, určiť ich použitie, zistiť plošnú Hmotnosť papiera Rozlíšiť vzorky plastov podľa reakcie na meniacu sa teplotu Zisťovať farebné odtiene skla Rozlišovať keramické výrobky podľa pórovitosti črepu Porovnávať farby kameňov, typy výbrusov Porovnávať vlastnosti, životnosť, spotrebu elektrických zdrojov</p>
--	---	--

Tovaroznalectvo 4. ročník: 3 hodiny týždenne, spolu 81 vyučovacích hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
1. Drevo a nábytok 13 h		Drevo, štruktúra dreva Druhy dreva Vlastnosti dreva, chyby dreva Drevárske výrobky Nové materiály z dreva a odpadu Nábytok Členenie nábytku Drobné drevené výrobky pre domácnosť Skladovanie a ošetrovanie nábytku	Vysvetliť pojem drevo, jeho základnú štruktúru, zloženie, popísať mechanické vlastnosti a chyby dreva Rozdeliť drevo podľa tvrdosti a výskytu Vymenovať sortiment drevárskych výrobkov Vysvetliť pojmy: dyha, preglejka, latovka Charakterizovať nové materiály z dreveného odpadu Popísať drevotrieskové, drevovláknité a drevopilinové dosky Vymenovať sortiment materiálov na výrobu nábytku Klasifikovať nábytok podľa: - materiálu, účelu, použitia, povrchovej úpravy, stupňa lesku Vymenovať kritéria hodnotenia nábytku, hygienické požiadavky na nábytok, doplnky ri výroby nábytku Stručne charakterizovať DDV pre domácnosť
2. Motorové vozidlá	9 h	Rozdelenie vozidiel Náhradné diely a súčiastky Podmienky prevádzky motorových vozidiel Autorizovaní predajcovia osobných a úžitkových automobilov Služby čerpacích staníc	Popísať rozdelenie vybraných motorových vozidiel Vymenovať hlavné časti, technické parametre Vymenovať príklady na jednotlivé typy formou prezentácie Charakterizovať požiadavky na kvalitu automobilov Vymenovať na aké oblasti sa sústreďujú na najnovšie trendy Vysvetliť aké faktory ovplyvňujú predaj osobných automobilov
3. Súčasný smery rozvoja tovaroznalectva	3 h	Inovačné trendy vybraných trhových skupín Tovaroznalectvo a jeho vzťah k iným vedným odborom Súčasný smery rozvoja tovaroznalectva	Vysvetliť pojem inovácia a jej ekonomický efekt Vymenovať inovácie, pri ktorých dochádza k zmene v zložení výrobku Uviesť príklady inovácie výrobkov v potravinárskom priemysle Objasniť vzťah tovaroznalectva k psychológii, ekonomike,

		<p>sociológii, k prírodným a technickým disciplínam</p> <p>Vysvetliť pojmy EZVO, EHS, EUROATOM, ES, colná únia</p>
<p>4. Systematizácia tovaru 4 h</p>	<p>Kategorizácia tovaru</p> <p>Triedenie tovarov v zahraničnom obchode</p> <p>Sortiment tovaru a jeho rozdelenie</p> <p>Klasifikácia produkcie, iné členenie tovaru</p>	<p>Vysvetliť pojmy jednotnej klasifikácie priemyselných výrobkov a klasifikácie vo vertikálnej štruktúre (zastúpenie podľa znakov a príbuznosti)</p> <p>Uviesť názorný príklad klasifikácie</p> <p>Vysvetliť cieľ bruselskej nomenklatúry</p> <p>Zapísať medzinárodné triedenie tovarov v zahraničnom obchode (SITC)</p> <p>Definovať pojem sortiment tovaru</p> <p>Vysvetliť rozdiel medzi výrobným, obchodným, jednoduchým, zložitým, pridruženým sortimentom tovaru</p>
<p>5. Technická normalizácia 7 h</p>	<p>Technická normalizácia v SR</p> <p>Tvorba STN</p> <p>ÚNMSSR</p> <p>Harmonizácia STN a EN</p> <p>Európska normalizácia</p> <p>Zlepšovacie návrhy, priemyselné vzory, licencie, vynálezy, ochranné známky</p>	<p>Vymenovať nástroje technickej politiky štátu a ich význam</p> <p>Definovať pojem technická normalizácia</p> <p>Vymenovať a popísať metódy technickej normalizácie</p> <p>Popísať tvorbu, schvaľovanie a vydávanie Slovenských technických noriem</p> <p>Vymenovať základné charakteristiky technických noriem</p> <p>Vymenovať činnosti a úlohy Úradu pre Normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR</p> <p>Vysvetliť význam a výhody certifikácie výrobkov</p> <p>Vysvetliť označovanie certifikovaných výrobkov pridelením certifikačných značiek</p> <p>Vymenovať typy certifikačných značiek</p> <p>Vysvetliť potrebu harmonizácie STN pre SR ako člena EU</p> <p>Zakresliť a popísať pyramídu technickej normalizácie (stupeň kompromisnosti, stupeň konkretizácie, doba platnosti)</p> <p>Pojednať o súvislostiach (patentový zákon) spojených s vytvorením, právnou ochranou</p>

<p>6. Manažment kvality výrobkov 6 h</p>	<p>Kompletné manažerstvo kvality Štyri piliere TQM Systém riadenia kvality výrobkov Proces tvorby kvality vo výrobe Výstupná kontrola, označovanie kvality Posudzovanie zhody výrobkov</p>	<p>a uplatnením vynálezu Definovať pojmy – patent, priemyselný vzor, zlepšovaci návrh, licencia Vymenovať ich základné prínosy pre štát Vysvetliť pojem – ochranná známka Rozdeliť ochranné známky, vymenovať ich tri základné funkcie Objasniť práva majiteľa ochrannej známky</p> <p>Vysvetliť pojem TQM Vymenovať štyri piliere TQM Opísať úlohu a najdôležitejšie znaky TQM Stručne popísať etapy vývoja manažerstva kvality Definovať pojem systém riadenia kvality Vymenovať prvky systému kvality, jeho úlohy Stručne popísať základné etapy tvorby kvality vo výrobe Objasniť úlohy nadácie Slovak Gold Vymenovať tri podmienky povýrobného zabezpečenia kvality Uviesť praktické príklady označenia kvality niektorých druhov komodít Vysvetliť princíp posudzovania zhody podľa zákona č. 264 z roku 1999 o technických požiadavkách na výrobky a posudzovanie zhody Na praktickom príklade objasniť rozdiel medzi posudzovaním zhody a certifikáciou výrobkov Vymenovať úlohy štátnych skúšobní v SR v rámci certifikácie a posudzovania zhody</p>
<p>7. Kvalitológia 7 h</p>	<p>Poživatiny a ich hodnotenie Zákon o potravinách, Potravinový kódex SR HACCP</p>	<p>Definovať pojem požívatinu Rozdeliť ich podľa výživovej hodnoty Vymenovať osem základných spôsobov hodnotenia požívatín</p>

<p>8.Kvalita tovaru a spotrebiteľ 4 h</p>	<p>Modely systému kvality ISO 9000 Úroveň tovaru</p> <p>Odber tovaru</p> <p>Spôsoby(metódy) hodnotenia tovaru pri odbere</p> <p>Spôsoby preberania tovaru</p> <p>Evidencia chybných výrobkov</p>	<p>Opísať postupné činnosti SR v snahe približovania legislatívy v oblasti potravín s EU</p> <p>Vymenovať podmienky ustanovené zákonom o potravinách</p> <p>Rozdeliť Potravinový kódex na dve časti</p> <p>Popísať všeobecnú aj osobitnú časť</p> <p>Vymenovať hlavné zásady správnej výrobnnej praxe (8. hlava PK SR)</p> <p>Objasniť skratku HACCP</p> <p>Vymenovať princípy HACCP</p> <p>Charakterizovať legislatívu HACCP v EU a SR</p> <p>Definovať systém ISO</p> <p>Popísať základné požiadavky na technickú, estetickú a zdravotnú úroveň tovaru</p>
<p>9. Kvalitatívna prebierka tovaru 4 h</p>	<p>Kvalita výrobkov – výchova spotrebiteľského vedomia</p> <p>Zákon o ochrane spotrebiteľa a SOI</p>	<p>Vymenovať podmienky odberu tovaru</p> <p>Charakterizovať subjektívne metódy pri hodnotení preberaného tovaru (predávajúcim)</p> <p>Popísať administratívnu, kvantitatívnu a kvalitatívnu prebierku tovaru</p> <p>Charakterizovať stopercentnú prebierku tovaru a spôsob prebierky tovaru náhodným výberom</p> <p>Názorne na príklade vysvetliť evidenciu chybného výrobku na predajni</p>
<p>10. Označovanie tovaru 4</p>	<p>Systémy označovania tovaru</p> <p>Kódové označovanie tovaru</p> <p>Druhy, označovanie prepravných a spotrebiteľských obalov</p> <p>Environmentálne označovanie výrobkov</p>	<p>Vymenovať dva druhy označovania tovarov v praxi</p> <p>Uviesť príklady bezpečnostného, transpozičného označovania a označovania kvality</p> <p>Vymenovať druhy kódových označení tovaru vo svete</p> <p>Vysvetliť pojem EAN(13 a 8-miestny)</p>

<p>11. Dizajn tovaru a ochrana tovaru obalom 4 h</p>	<p>Dizajn tovaru Ochrana výrobkov obalom Úloha odpadového hospodárstva a zákon o odpadoch Životné prostredie a balenie výrobkov</p>	<p>Vymenovať výhody zavedenia jednotného EAN kódu, jeho umiestňovanie na tovare Rozdeliť prepravné s spotrebiteľské obaly podľa charakteru tovaru, materiálu, efektívnosti(návratnosť, flexibilita, unifikácia Na praktických ukážkach vysvetliť označovanie Objasniť pojem environmentálna značka Zakresliť základné typy environmentálnych značiek</p> <p>Vysvetliť funkciu obalov a význam dizajnu výrobkov Poznať zákon o odpadoch, spôsoby triedenia odpadu, nakladanie s odpadom Vedieť spôsoby rôzneho balenia tovarov</p>
<p>12. Laboratórne cvičenia 15 h</p>	<p>Práca s katalógom automobilov, porovnávanie parametrov Práca s internetom, predaj a kúpa automobilu Triedenie tovaru v zahraničnom obchode Práca s technickou normou Porovnávanie certifikačných značiek Vytvorenie vlastnej ochrannej známky Hodnotenie vybranej ochrannej známky Práca s pyramídou kvality Práca so špirálou kvality Práca s potravinovým kódexom Práca so Zákonom na ochranu</p>	

	<p>spotrebiteľa</p> <p>Projekt – nekalé praktiky obchodníkov</p> <p>Vyhotovenie reklamačného protokolu</p> <p>Práca s internetom – enviromentálne značky, triedenie odpadu</p> <p>Návrh vlastného obalu výrobku</p> <p>Prezentácia v Power pointe</p>	
--	---	--

Názov predmetu	obchodná prevádzka
Časový rozsah výučby	prvý- 1 hodina výždenne, spolu 33 hodín druhý – 1 hodina týždenne, spolu 33 hodín tretí – 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín štvrtý – 3 hodiny týždenne, spolu 81 hodín
Ročník	prvý, druhý, tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

Od 1.9.2014

Charakteristika predmetu

Obchod dlhé tisícročia sprostredkúva výmenu tovarov, spája krajiny, ale aj prenáša spoločenské poznatky, zvyky, návyky, je spolutvorcom spôsobu života.

Obchodovanie patrí medzi najstaršie ľudské činnosti.

Vyučovacia predmet obchodná prevádzka je bezprostredne spojený s budúcim povoláním pracovníkov v obchode. Jeho cieľom je rozšíriť si vedomosti o prevádzke obchodu a organizácii práce v obchodnom podniku. Žiaci sa naučia, kedy a ako sa prispôbovať novovzniknutým podmienkam.

Obchodná prevádzka zahŕňa rôznorodé činnosti, ktoré závisia od druhu tovaru, formy predaja, veľkosti predajne a lokality.

Zvládnutie vedomostí z predmetu obchodná prevádzka predstavuje časť ekonomického vzdelania v odbore, úzko súvisí s odbornou praxou. Obchodná prevádzka sa týka predaja. Obchodník musí urobiť všetko preto, aby bol kupujúci s tovarom a službami spokojný.

Poznatky z predmetu obchodná prevádzka sa využívajú aj v ostatných ekonomických predmetoch. Určitou časťou nadväzuje aj na poznatky všeobecných predmetov.

Predmet obchodná prevádzka čo najprístupnejšie podáva pre žiakov problematiku prevádzky v obchode v podmienkach súčasnej ekonomiky.

Predmet obchodná prevádzka obsahuje aj otázky, týkajúce sa riešenia problémových úloh, ku ktorým treba pristupovať tvorivo a ktoré nám navodzujú reálne podmienky v praxi.

Úlohou predmetu obchodná prevádzka je vytvoriť kladný vzťah k predmetu i k svojmu budúcemu povolaniu.

Cieľ predmetu

Cieľom predmetu obchodná prevádzka je poskytnúť žiakom základné teoretické informácie o podstate, činnosti a poslaní obchodu. Žiaci sa oboznámia s vonkajšou a vnútornou úpravou a zariadením predajne. Mimoriadna pozornosť sa venuje bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Cieľom predmetu obchodná prevádzka je uvedomenie si toho, že predaj tovaru a prevádzka obchodu sú obsahom budúcej práce žiakov s obchodným zameraním, pretože budú v stálom styku so zákazníkmi, ktorých spokojnosť bude priamo závisieť od ich konania.

Cieľom je odborne ovládať celý proces predaja, dokonale poznať vlastnosti tovaru, naučiť

sa praktickú psychológiu predaja a dodržiavať zásady vhodného styku so zákazníkom. Súčasťou učiva v jednotlivých predmetoch je aj uplatnenie prierezových tém, ktoré sa využívajú v odborných predmetoch v nasledovných oblastiach:

4. Environmentálna výchova - ktorá vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu.

Téma má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – odкрýva súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi javmi s dôrazom na význam preventívnej obozretnosti v konaní a ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja spoločnosti.

Vyučuje sa v *I. ročníku*, konkrétne v 2. TC – Predajňa – zariadenie, úprava.,

V *II. ročníku* v 2. TC – Obchodné operácie – odber, prebierka, predaj, skladovanie.

V *III. ročníku* v 2. TC – Služby v obchode, v 3. TC – Evidencia v predajni, v 4. TC – Inventarizácia, v 5. TC – Platobný styk.

Vo *IV. ročníku* v 3. TC - Obchodno-závazkové vzťahy, v 1. TC – Distribúcia

5. Osobnostný a sociálny rozvoj – má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na ľudské vzťahy a zásady ľudského spolunažívania.

Vyučuje sa v *I. ročníku* v 3. TC – Formy predaja – predaj s obsluhou, v 4. TC – Zamestnanci..

V *II. ročníku* v 2. TC – Obchodné operácie

V *III. ročníku* v 2. TC – Služby v maloobchode, 5. TC – Platobný styk, , v 6. TC – Malé a stredné podnikanie

Vo *IV. ročníku* v 3. TC Obchodno-závazkové vzťahy , v 5. TC – Organizácie poskytujúce služby obchodu.

3. Multikulturálna výchova má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť –

zameriava sa na jedinca, človeka v spoločnosti, na uplatňovanie práv človeka s rešpektovaním práva druhých, na toleranciu odlišných záujmov, názorov i schopností druhých, na ľudské vzťahy, zásady ľudského spolunažívania, na rozpoznanie prejavov rasovej neznášanlivosti a na prevenciu vzniku xenofóbie.

Vyučuje sa v *I. ročníku*, konkrétne v 3. TC – Formy predaja.

V *II. ročníku* v 1. TC – Pracovný pomer.

V *III. ročníku* v 1. TC – Spotrebiteľia.

V *IV. ročníku* v 4. TC – Bezpečnostný systém v predajni

4. Mediálna výchova má vzťah k vzdelávacím oblastiam Človek a spoločnosť – podieľa sa na utváraní podôb a hodnôt modernej doby, umožňuje hľadať paralely medzi minulými a súčasnými udalosťami a porovnávať javy a procesy v európskom a v celosvetovom meradle. Je zameraná na systematické vytváranie kritického odstupu od medializovaných správ a na schopnosť interpretovať mediálne správy z hľadiska ich informačnej kvality/ spravodajstvo z hľadiska významu a vierohodnosti správ a udalostí, reklamu z hľadiska účelnosti ponúkanej informácie.

Vyučuje sa *II. ročníku* v 2. TC – Obchodné operácie – ponuka.

V *III. ročníku* v 1. TC – Spotrebiteľia

V *IV. ročníku* v 1. TC – Distribúcia, v 7. TC – Logistika.

5. Tvorba projektu a prezentačné činnosti má rozvíjať a zdokonaľovať zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť relevantné argumenty a aj ich použiť. Žiak má spoznať svoje schopnosti pri aplikácii získaných informácií na konkrétne riešenia danej problematiky.

Táto prierezová téma sa uplatňuje hlavne vo *II. ročníku* v 2. TC – Spotrebiteľia – zákon na ochranu spotrebiteľa, ale samozrejme aj v ostatných ročníkoch a v ostatných tematických celkoch.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Vývoj obchodu na Slovensku	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Predajňa	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Formy predaja a druhy služieb	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Zamestnanci predajne	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Pracovný pomer zamestnancov v predajni	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Obchodné operácie v predajniach	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Spotrebitelia	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Služby v obchode	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Evidencia v predajni	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Inventarizácia	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Platobný styk	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Malé a stredné podnikanie	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov

Distribúcia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Veľkoobchod, dodávatelia	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Obchodné záväzkové vzťahy	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Bezpečnostný systém v predajni	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Organizácie, ktoré zabezpečujú služby pre predajňu	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Poradenská služba v obchode	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Logistika	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Podnikateľský zámer maloobchodnej predajne	Informačnoreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

Hodnotenie vzdelávacích výstupov:

výborný

- žiak zvládol učivo v plnom rozsahu
- používal odbornú terminológiu
- na hodinách sa zapájal do diskusií
- ústny prejav mal plynulý, bolo mu rozumieť
- spolupracoval pri riešení problémov
- vyjadroval sa celými vetami

chváľitebný

- žiak zvládol učivo s drobnými nedostatkami
- používal odbornú terminológiu
- na hodinách sa zapájal do diskusií
- ústny prejav bol plynulý, bolo mu rozumieť
- vyjadroval sa celými vetami, niekedy ťažšie hľadal slová

dobrý

- žiak zvládol učivo s menšími nedostatkami
- málo používal odbornú terminológiu
- jeho ústny prejav bol málo presvedčivý
- vyskytli sa chyby v skladbe viet, prejav nebol plynulý
- nie vždy mu bolo dobre rozumieť
- málo sa zapájal do diskusií

dostatočný

- žiak zvládol učivo s veľkými nedostatkami
- nepoužíval odbornú terminológiu
- mal slabú slovnú zásobu
- nevyjadroval sa celými vetami
- nezapájal sa do diskusií
- ústny prejav nebol presvedčivý
- často si zabúdal učebné pomôcky

nedostatočný

- žiak nezvládol predpísané učivo
- na hodinách nepracoval
- nepoužíval odbornú terminológiu
- neodpovedal celými vetami
- zabúdal si sústavne učebné pomôcky

Obchodná prevádzka - 1. ročník 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Tematický celok hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
1. Vývoj obchodu na Slovensku 3 h	Vývoj obchodu Maloobchod Typy maloobchodu	Pochopiť funkciu a význam obchodu v rôznych etapách Chápať postavenie a úlohu obchodníka v procese predaja Charakterizovať maloobchod a typy maloobchodu
2. Predajňa 13 h	Hlavné úlohy predajne Maloobchodná sieť predajní Vonkajšia úprava predajne Priestor. členenie predajne Vnútorná úprava predajne Zariadenie predajne na príjem tovaru, manipuláciu a skladovanie Základné zariadenie predajne Špeciálne zariadenie predajne Doplňkové zariadenie predajne Dispozičné a technické riešenie predajne s obsluhou Dispozičné a technické riešenie predajne so samoobsluhou Dispozičné a technické riešenie predajne s voľným výberom Čiarový kód	Charakterizovať predajňu a vymenovať úlohy jednotlivých druhov predajní Vysvetliť akým spôsobom sa dá dosiahnuť plnenie úloh predajne Pochopiť prečo je výkladná skriňa dôležitou súčasťou vonkajšej úpravy predajne Vysvetliť požiadavky na usporiadanie pracoviska Vedieť navrhnúť osvetlenie a farebnú zladenosť predajne a vysvetliť ako vplýva na zákazníka Vymenovať zariadenia podľa foriem predaja Navrhnuť dispozičné riešenie predajne v závislosti od formy predaja

3. Formy predaja a druhy služieb 9 h	<p>Uzavretý a otvorený systém predaja</p> <p>Definícia pojmov zákazník, kupujúci, spotrebiteľ</p> <p>Základné formy predaja</p> <p>Predaj s obsluhou</p> <p>Predaj so samoobsluhou</p> <p>Predaj s voľným výberom</p> <p>Doplňkové formy predaja</p> <p>Služby v obchode</p> <p>Nové služby v obchode</p>	<p>Pochopiť význam a systém predaja</p> <p>Vysvetliť rozdiel medzi pojmami zákazník, kupujúci a spotrebiteľ</p> <p>Charakterizovať základné formy predaja</p> <p>Charakterizovať predaj s voľným výberom</p> <p>Charakterizovať doplnkové formy predaja</p> <p>Vysvetliť pojem služba</p> <p>Vymenovať a opísať služby v maloobchode</p> <p>Navrhnuť službu, ktorá chýba v predajni v okolí</p>
4. Zamestnanci predajne 8 h	<p>Štruktúra pracovníkov v predajni</p> <p>Pracovné náplne pracovníkov v predajni</p> <p>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci</p> <p>Druhy ohrozenia pri práci v obchode</p> <p>Pracovné podmienky na pracovisku</p> <p>Zodpovednosť organizácie za škodu</p> <p>Hmotná zodpovednosť zamestnanca za škodu</p> <p>Príklad hmotnej zodpovednosti zamestnanca za škodu</p>	<p>Vedieť povinnosti zamestnanca aj zamestnávateľa</p> <p>Vedieť zostaviť pracovnú náplň pre predavača v konkrétnej predajni</p> <p>Vedieť diskutovať o druhoch ohrozenia pri práci v obchode</p> <p>Vedieť vysvetliť prečo sa uzatvára dohoda o individuálnej alebo spoločnej hmotnej zodpovednosti</p> <p>Vyplniť tlačivo hmotnej zodpovednosti zamestnanca za škodu</p>

Obchodná prevádzka 2. ročník – 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
1. Pracovný pomer zamestnancov v predajni	11 h	Získavanie zamestnancov Postup prijímania zamestnancov Pracovný pomer Pracovná zmluva Skončenie pracovného pomeru Životopis Žiadosť o prijatie do zamestnania, Motivačný list Pracovný čas Mzda Výplatná páska	Vedieť zdroje získavania zamestnancov Vymenovať spôsoby vzniku pracovného pomeru Poznať náležitosti pracovnej zmluvy Vedieť vymenovať možnosti skončenia pracovného pomeru Vedieť zostaviť výpoveď Vedieť zoštylizovať a napísať životopis, žiadosť o prijatie do zamestnania a motivačný list Vyplňanie tlačiva pracovnej zmluvy Vymenovať a charakterizovať mzdu, druhy miezd Vymenovať náležitosti výplatnej pásky
2. Obchodné operácie v predajniach	22 h	Nákup tovaru Princípy nákupu Prieskum trhu Dotazník, anketa Objednávanie tovaru Objednávka tovaru Príjem tovaru Odber a prebierka tovaru Reklamácia tovaru od dodávateľa Skladovanie tovaru Zásady skladovania tovaru Funkcia a úloha obalu Druhy obalov <u>Predaj tovaru:</u> Príprava tovaru na	Vysvetliť fázy nákupu tovaru Vymenovať kritériá výberu dodávateľov Vysvetliť pojem prieskum trhu a jeho druhy Opísať primárny a sekundárny výskum Vymenovať formy objednávania tovaru Poznať náležitosti objednávky Definovať príjem, odber a prebierku tovaru Vymenovať dôvody reklamovania tovaru u dodávateľa

	<p>predaj Ponuka tovaru Vlastný predaj a technika predaja Platenie a výdaj tovaru Reklamácie spotrebiteľov Reklamačný poriadok Reklamačný protokol Reklamačný poriadok a reklamačný protokol – práca s internetom</p>	<p>Vymenovať druhy skladov Charakterizovať zásady skladovania Vedieť definovať pojem obal a balenie Vymenovať spôsoby balenia a druhy obalov Poznať materiály na výrobu obalov Vysvetliť v čom spočíva príprava tovaru na predaj Vymenovať konečné úpravy na tovare podľa vlastného výberu Vysvetliť aké pracovné úkony zahŕňa ponuka tovaru Navrhnuť spôsoby optickej ponuky tovaru Vysvetliť pojem predajný rozhovor Vedieť aké úkony zahŕňa vlastný predaj Vysvetliť, aký je postup reklamácie pri odstrániteľných a neodstrániteľných chybách Vedieť ako plynie záručná doba počas opráv tovaru Nájsť na internete reklamačný poriadok Vyplniť reklamačný protokol</p>

Obchodná prevádzka 3. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 60 vyučovacích hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonové štandardy
1. Spotrebiteľia	11 h	Charakteristika spotrebiteľov Príčiny poškodzovania spotrebiteľov Formy poškodzovania spotrebiteľov Ochrana spotrebiteľov Legislatíva o ochrane spotrebiteľov Zákon o ochrane spotrebiteľa I. Zákon o ochrane spotrebiteľa II. Inštitucionálne zabezpečenie ochrany spotrebiteľa Inšpekčná kniha Sledovanie spotrebiteľského dopytu Propagácia tovaru	Vymenovať, ktoré typy zákazníkov najčastejšie navštevujú predajňu, kde vykonáva odborný výcvik Vedieť povedať v čom sa najčastejšie poškodzujú spotrebiteľia v obchode Poznať Zákon o ochrane spotrebiteľa Vedieť charakterizovať všeobecný pojem kontrola Poznať práva a povinnosti kontrolných orgánov Vedieť opísať Inšpekčnú knihu Popísať sledovanie spotrebiteľského dopytu Charakterizovať pojem Merchandising a Public relations
2. Služby v obchode	7 h	Pojem služba Vlastnosti služieb Klasifikácia služieb Služby v maloobchode Riadenie služieb v maloobchode Služby ponúkané v maloobchode Netradičné služby ponúkané v maloobchode	Charakterizovať službu Vymenovať vlastnosti služieb Vymenovať druhy služieb Vedieť, aké služby sa najčastejšie používajú v maloobchode
3. Evidencia v predajni	9 h	Evidencia majetku Evidencia zásob Elektronická registračná pokladnica Povinnosti podnikateľa na využívanie elektronickej	Vedieť ako sa eviduje majetok v predajni Vedieť ako sa evidujú zásoby v maloobchode Popísať elektronickú registračnú pokladnicu Vedieť ako sa pracuje s elektronickou registračnou

	<p>registračnej pokladnice</p> <p>Doklady súvisiace s registračnou pokladnicou</p> <p>Evidencia pracovníkov</p> <p>Personálna agenda</p> <p>Evidencia dochádzky</p> <p>Mzdová agenda</p>	<p>pokladnicou</p> <p>Vymenovať povinnosti podnikateľa na využívanie elektronickej registračnej pokladnice</p> <p>Vymenovať doklady súvisiace s ERP</p> <p>Vedieť ako sa evidujú pracovníci na pracovisku</p> <p>Vedieť aké doklady sa používajú na evidenciu pracovníkov</p> <p>Vedieť ako sa uskutočňuje a čo zahŕňa personálna agenda</p> <p>Vedieť ako sa uskutočňuje evidencia dochádzky</p> <p>Vedieť čo zahŕňa mzdová agenda</p>
4. Inventarizácia 8 h	<p>Inventarizácia – pojem a členenie</p> <p>Druhy inventarizácie</p> <p>Etapy inventarizácie</p> <p>Inventarizačná komisia</p> <p>Inventúrne súpisy</p> <p>Inventarizačné rozdiely</p> <p>Náhrada škody</p> <p>Vyradenie majetku</p>	<p>Charakterizovať pojem inventarizácia</p> <p>Vymenovať druhy inventarizácie, vedieť pri akej príležitosti sa ktorá uskutočňuje</p> <p>Vymenovať etapy inventarizácie</p> <p>Vedieť čo je inventarizačná komisia</p> <p>Charakterizovať inventúrny súpis</p> <p>Vedieť aké inventarizačné rozdiely môžu vzniknúť pri inventarizácii a za akých podmienok</p> <p>Vedieť povedať kto nahradí škodu vzniknutú pri inventarizácii</p> <p>Vedieť čo znamená vyradenie majetku a kedy k nemu môže dôjsť</p>
5. Platobný styk 14	<p>Platobný styk – pojem a členenie</p> <p>Hotovostný platobný styk</p> <p>Doklady používané pri hotovostnom platobnom styku</p> <p>Výhody a nevýhody</p> <p>Bezhotovostný platobný styk</p> <p>Doklady používané pri bezhotovostnom platobnom styku</p> <p>Výhody a nevýhody</p> <p>Kombinovaný platobný styk</p>	<p>Charakterizovať platobný styk</p> <p>Charakterizovať jednotlivé druhy platobného styku</p> <p>Vymenovať doklady používané pri jednotlivých druhoch platobného styku</p> <p>Charakterizovať Western Union, jej výhody a nevýhody</p> <p>Vymenovať druhy platobných kariet</p> <p>Charakterizovať elektronické bankovníctvo, uviesť príklady</p>

<p>6. Malé a stredné podnikanie 9 h</p>	<p>Doklady používané pri kombinovanom platobnom styku</p> <p>Western Union</p> <p>Platobné karty</p> <p>Elektronické bankovníctvo</p> <p>Charakteristika a význam malých a stredných podnikov</p> <p>Podnikanie na živnosť</p> <p>Obchodné spoločnosti</p> <p>Obchodný register</p> <p>Podnikateľský plán</p> <p>Financovanie malých a stredných podnikov</p> <p>Výhody a nevýhody vlastného podnikania</p>	<p>Charakterizovať význam malých a stredných podnikov</p> <p>Charakterizovať pojmy podnikanie a živnosť</p> <p>Vymenovať a charakterizovať obchodné spoločnosti</p> <p>Charakterizovať obchodný register</p> <p>Charakterizovať časti podnikateľského plánu, jeho význam</p> <p>Vedieť zdroje financovania</p> <p>Vedieť výhody a nevýhody vlastného podnikania</p> <p>Vypracovať úlohy podľa zadania</p>
--	---	---

Súvislá odborná prax 3 týždne

Obchodná prevádzka 4. ročník, 3 hodiny týždenne, spolu 81 vyučovacích hodín

Tematický celok	hod.	Obsahové štandardy	Výkonné štandardy
1. Distribúcia	10 h	Pojem distribúcia Distribučná politika Distribučný systém Distribučné kanály Fyzická distribúcia Logistika Distribučné stratégie Franchising Partnerstvo Elektronické obchodovanie	Charakterizovať pojem distribúcia Charakterizovať pojem distribučná politika Charakterizovať pojem distribučný systém Vymenovať druhy distribučných kanálov Navrhnuť distribučné kanály pre konkrétny druh predajne Navrhnuť distribučnú stratégiu ku konkrétnemu druhu tovaru Charakterizovať fyzickú distribúciu Vedieť vysvetliť pojem Logistika Vysvetliť pojem franchising Definovať rozdiel medzi franchisingom a partnerstvom Charakterizovať internetový obchod, výhody a nevýhody
2. Veľkoobchod, dodávateľa	8 h	Veľkoobchod,- pojem, funkcie Členenie veľkoobchodu Druhy veľkoobchodu Druhy skladov vo VO Faktory výkonu veľkoobchodu Rozhodovanie vo veľkoobchode Organizácia práce a zariadenie veľkoskladu Doklady vo veľkoobchode	Charakterizovať veľkoobchod Opísať jednotlivé funkcie veľkoobchodu Charakterizovať jednotlivé typy veľkoobchodu Diskutovať o výhodách a nevýhodách rôznych typov veľkoobchodu z pohľadu maloobchodu Opísať základné pracovné operácie vo veľkoobchode Vysvetliť načo slúži plán rozvozu Vymenovať zariadenia používané vo VO Vymenovať druhy dokladov používaných vo VO pri práci s tovarom
3. Obchodné záväzkové vzťahy	7 h	Vznik obchodných záväzkových vzťahov Kúpna zmluva Obsah kúpnej zmluvy Povinnosti predávajúceho a kupujúceho Objednávka Dodací list Faktúra	Vedieť aké záväzkové vzťahy upravuje Obchodný zákonník Vedieť aké vzťahy upravuje Občiansky zákonník Poznať náležitosti kúpnej zmluvy Poznať povinnosti predávajúceho pri riadnom plnení kúpnej zmluvy Poznať práva kupujúceho pri dodávke tovaru s chybami Vedieť zostaviť a vypísať

		objednávku, dodací list a faktúru
4. Bezpečnostný systém v predajni 6 h	Prostriedky na ochranu majetku Elektronické systémy na ochranu tovaru Vypuklé zrkadlá Kamerový sledovací systém Predmetová ochrana Ďalšie druhy ochrany	Vymenovať spôsoby ochrany majetku pred krádežou Vedieť navrhnúť bezpečnostný systém na ochranu konkrétneho tovaru
V. Organizácie, ktoré zabezpečujú služby pre predajňu 6 h	Banky Poist'ovne Dopravcovia Splátkové spoločnosti Ostatné služby poskytované predajňam Výhody a nevýhody splátkového predaja Priama poradenská služba Nepriama poradenská služba Tlačová forma poradenstva Odborné a predajné výstavy Iné formy poradenstva I. Iné formy poradenstva II. Praktické úlohy Vlastná práca – projekt	Vymenovať služby, ktoré poskytujú banky svojim klientom Vysvetliť pojem bezhotovostný platobný styk Vedieť aké bankové subjekty pôsobia vo vašom okolí Aké poistné produkty by ste ponúkli majiteľom maloobchodnej jednotky Vysvetliť akým spôsobom maloobchodníci zabezpečujú pre spotrebiteľa odvoz zakúpeného tovaru Vedieť diskutovať o výhodách splátkového predaja Poznať aké ďalšie služby podporujú hladký chod obchodu
6. Poradenská služba v obchode 8 h	Pojem logistika Vývoj logistiky Podniková stratégia logistiky Ciele logistiky	Pochopiť podstatu logistického controllingu Vedieť stručne charakterizovať metódy využívané v logistike Popísať nové predpokladané trendy v logistike

<p>7.. Logistika</p>	<p>22</p> <p>Členenie hospodárskej logistiky</p> <p>Riadenie toku materiálu pomocou logistiky</p> <p>Kvalita logistiky</p> <p>Logistické náklady I.</p> <p>Logistické náklady II.</p> <p>Logistický podnik</p> <p>Prvky logistických systémov</p> <p>Špedícia</p> <p>Just in time</p> <p>Logistický controlling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metódy využívané v logistike, delenie • Štatistické metódy • Metódy operačnej analýzy • Simulačné, prognostické metódy <p>Heuristické metódy</p> <p>Metódy teórie grafov</p> <p>Metódy tvorivého myslenia</p> <p>Predpokladané trendy v logistike</p>	
<p>8. Podnikateľský zámer maloobchodnej predajne</p> <p>14 h</p>	<p>Význam podnikateľského zámeru</p> <p>Štruktúra podnikateľského zámeru</p> <p>Charakteristika predajne</p> <p>Predmet podnikania</p> <p>Služby poskytované maloobchodnou predajňou</p> <p>Marketingový plán</p> <p>Prvky marketingového mixu</p> <p>Manažment predajne</p> <p>Organizačná štruktúra</p> <p>Zamestnanci predajne</p> <p>Finančný plán predajne.</p> <p>Predstavenie vlastného podnikateľského zámeru</p>	

Súvislá odborná prax 3 týždne		
--	--	--

Názov predmetu	Aplikovaná ekonómia
Časový rozsah výučby	štvrtý –2 hodina týždenne, spolu 54 hodín
Ročník	tretí, štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6352 M obchod a podnikanie
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk

Od. 1.9.2014

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Aplikovaná ekonómia patrí k ťažiskovým odborným vyučovacím predmetom. Spolu s ostatnými odbornými predmetmi, hlavne ekonomikou vytvára základ ekonomického vzdelania a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov.

Cieľom vyučovacieho predmetu je poskytnúť žiakom aplikovať základné poznatky z makroekonomiky, podnikovej ekonomiky ako aj odborné ekonomické vedomosti z oblasti terciárnej sféry národného hospodárstva.

V 3. ročníku žiaci už prehľad o základných ekonomických pojmoch, trhu a trhovom mechanizme, hospodárskom cykle, inflácii a nezamestnanosti. Majú osvojenú problematiku národného hospodárstva a medzinárodných ekonomických vzťahov. V ďalších tematických celkoch žiaci nadobudli vedomosti o podniku a právnych formách podnikania, vecnej a ekonomickej stránke činnosti podniku. V 4. ročníku si žiaci osvojili personálnu, odbytovú, riadiacu a kontrolnú činnosť a zároveň vzťahy podniku okoliu – k bankám, poisťovniam a rozpočtovej sústave. Do obsahu predmetu 4. ročníku je zahrnutá tvorba podnikateľského plánu. Podnikateľský plán vychádza zo zvláštností príslušného odboru – obchod, spoločné stravovanie, cestovný ruch a ostatné služby. Učivo zohľadňuje aj požiadavky podnikateľskej sféry, príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizáciu právnych predpisov.

Ťažiskom vyučovania nebude len opis ekonomických javov a procesov, ale aj uvádzanie žiakov do problémových situácií a hľadanie optimálnych riešení. Vyučovanie predmetu ekonomika kladie na vyučujúceho zvýšené požiadavky, dôraz je položený na jeho sústavný styk s praxou, osvojovanie si nových právnych predpisov a progresívnych foriem výučby ekonomiky v závislosti na jej vývoji. Hlavne je zamerané na aplikáciu poznatkov na prax a zhotovovanie protokolov k maturitnej skúške

Pri výklade učiva uvádza vyučujúci konkrétne príklady, využíva grafy, schémy, odbornú tlač a časopisy, ktoré znázorňujú a vysvetľujú určité hospodárske javy a procesy v podnikoch, nadväzuje na skúsenosti žiakov z odborného výcviku.

Vyučujúci dôsledne uplatňuje medzipredmetové vzťahy, čo je podmienkou na pochopenie nielen ekonomických javov a procesov, ale aj praktickej použiteľnosti ekonomických vedomostí ako základného motivačného faktoru učenia žiakov.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovacieho predmetu je sprostredkovať potrebné vedomosti, zručnosti a spôsobilosti, pomocou ktorých získajú základnú orientáciu vo fungovaní ekonomického systému spoločnosti. Zároveň budú schopní narábať so základnými ekonomickými kategóriami, pojmami procesmi a javmi, s ktorými sa budú stretávať v každodennom živote.

Ekonomika má významnú úlohu v procese prípravy žiaka nielen na získanie ekonomických poznatkov, ale aj určitých zručností a postojov, ktoré sa týkajú ekonomického života spoločnosti každodenného života občana v nej, aby získali praktické zručnosti spojené s využívaním ekonomických ukazovateľov a právnych noriem.

Predmet umožňuje žiakom:

- pochopiť fungovanie reálnej ekonomiky na mikroekonomickej úrovni, na makroekonomickej úrovni i na svetovej úrovni,
- osvojiť si rôzne typy ekonomiky a výrobné faktory,
- získať vedomosti o základných formách podnikania a základných princípoch fungovania trhovej ekonomiky,
- ovládať ekonomické funkcie štátu,
- oboznámiť sa s úlohami peňazí v zmiešanej ekonomike a so vzťahmi národného hospodárstva a svetovej ekonomiky,
- dáva možnosti aplikovať poznatky na prax,
- využívať ich v každodennom živote
- hľadať ekonomické súvislosti v predmetoch navzájom
- oboznámiť sa s možnosťami podnikania, s jednotlivými formami podnikania
- s možnosťami vzniku obchodných spoločností
- vedieť otvoriť účet v banke, vyplniť doklady, ktoré sa používajú
- ovládať poznatky z bankovej sústavy v SR, vedieť úlohy Národnej banky Slovenska,
- využívať aktívne a pasívne bankové operácie komerčných bánk
- vedieť charakterizovať majetok podniku a vedieť ho aplikovať v praxi
- rozlíšiť možnosti poistenia v spoločnostiach, druhy poistenia
- využívať oblasť zásobovania v podniku, druhy zásob, členenie zásob, doklady s tým súvisiace
- rozlíšiť výrobné faktory a ich použitie
- vedieť uplatnenie a použitie nákladov, výnosov, príjmov, výdavkov v praxi
- aplikovať všetky vedomosti získané z iných predmetov

PRIEREZOVÉ TÉMY

Súčasťou učiva v predmete sú tieto **prierezové témy**:

1. **Enviromentálna výchova** umožňuje chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznávania ekologických procesov, ktorými sa riadi život na Zemi, geomorfologických a klimatických podmienok, ovplyvňujúcich činnosť ľudí a ďalších živých organizmov. Cieľom je formovať a rozvíjať také osobnostné kvality, ktoré ich vedú k ochrane životného prostredia. Téma má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty. Poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie, učí pozorovať, citlivo vnímať

a hodnotiť dôsledky správania ľudí. Prispieva k osvojovaniu si základných schopností, zručností a návykov aktívneho zodpovedného prístupu k prostrediu v každodennom živote. Pri vyučovaní sa uprednostňujú metódy a formy práce akými sú problémová metóda, projektové vyučovanie, brainstorming, žiacky experiment, rozhovor, hra, modelové situácie, diskusie.

Vyučuje sa v tematickom celku: Zamestnanosť a nezamestnanosť

2. **Osobnostný a sociálny rozvoj** v základom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, na využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a svetu.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, kde zdokonaľovaním schopností týkajúcich sa spolupráce a komunikácie v tíme v rôznych situáciách. Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku: Zamestnanosť a nezamestnanosť, Spotrebiteľ v trhovej ekonomike

3. **Multikultúrna výchova** sprostredkúva poznávanie vlastného kultúrneho zakotvenia a porozumenia odlišným kultúram. Rozvíja zmysel pre spravodlivosť, solidaritu, toleranciu, vedie k chápaniu a rešpektovaniu neustále sa zvyšujúcich sociokultúrnych rozmanitostí. Úlohou je zabezpečiť takú klímu, kde sa budú cítiť všetci rovnoprávne, k odstraňovaniu nepriateľstva. Uvedené témy sa uskutočňujú prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť, zamerané na jednotlivca, človeka v spoločnosti, uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých, ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom hier, cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku: Zamestnanosť a nezamestnanosť

4. **Mediálna výchova** ponúka poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov. Má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Umenia a kultúra, poukazuje na vnímanie špecifickej reči znakových kódov, ktoré médiá používajú, ich kombinácie, nielen prostredníctvom jazyka, ale i obrazmi a zvykmi.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, modelových situácií a diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku- Zamestnanosť a nezamestnanosť, Spotrebiteľ v trhovej ekonomike

5. **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti** rozvíja a zdokonaľuje zručnosti žiakov tak, aby vedeli komunikovať, aby vedeli svoje tvrdenia zdôvodniť, vytvoriť argumenty a aj ich použiť. Žiak sa má naučiť kriticky myslieť, aby vedel informácie

v predmete vyselektovať a pracovať s nimi. Vedieť sa prezentovať prostredníctvom vlastnej práce, projektu, vedieť pracovať v skupine.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Človek a svet práce, k problémovému, hypotetického mysleniu, aby sa žiak snažil vyhľadávať problémy, ktoré treba riešiť, lebo len tak možno rásť a smerovať k pokroku. Rozvíjajú kompetencie žiaka pri písomnom i verbálnom prezentovaní svojej práce, pričom nútia používať informačné a komunikačné technológie.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku Zamestnanosť a nezamestnanosť,

- 6. Ochrana života a zdravia** sa realizuje pobytom a pohybom v prírode, pripravuje jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Rozvíja vzťah k problematike ochrany zdravia a života, rozvíja morálne vlastnosti žiakov.

Má vzťah k vzdelávacej oblasti Pobyt a pohyb v prírode hlavne pri odborných exkurziách, výstavách, návštevách prezentácií.

Uvedené témy sa uskutočňujú prakticky prostredníctvom cvičení, samostatných prác a prezentácií, diskusií.

Vyučuje sa v tematickom celku Spotrebiteľ v trhovej ekonomike

- 7. Ľudské práva a ich dodržiavanie** – Dodržiavanie práv sa zabezpečí najmä tým, že nebude jednotlivca v právach obmedzovať. Ide o dodržiavanie Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Najmä občianske práva (právo na život, na nedotknuteľnosť jej osoby a súkromia, právo na osobnú slobodu, na súkromie, na vlastníctvo, na listové tajomstvo, na ochranu osobných údajov, na slobodu pohybu a pobytu, na slobodu prejavu, právo na informácie, na volebné právo, na zhromažďovacie právo. V oblasti hospodárskeho práva – právo na slobodnú voľbu povolania, právo podnikat', právo na prácu, na spravodlivé a uspokojivé podmienky. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe, právo na ochranu zdravia. V oblasti sociálnych práv – právo na primerané hmotné zabezpečenie, právo na ochranu zdravia.

Uvedené témy využívajú možnosť uvádzania skúseností zo života, na základe článkov, televíznych relácií

Vyučuje sa v tematickom celku – Zamestnanosť a nezamestnanosť., Spotrebiteľ v trhovej ekonomike

8. Národný program finančnej gramotnosti

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Využívať banku finančnej gramotnosti a otvorenú finančnú gramotnosť.

Žiak má vedieť pochopenie otázky bohatstva a chudoby, osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, kontrolovať osobné prostriedky, určovanie ceny práce a jej hodnoty, vážiť si hodnotu ľudskej práce, zabezpečiť peniaze na uspokojovanie životných potrieb, opísať faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy.

Životné hodnoty a osvojenie s potrebami, riadenie rizika a poistenie, prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi, využívanie rôznych spôsobov platenia, zväžiť darcovstvo a filantropiu.

Personálna činnosť podniku – zabezpečovanie životných potrieb, príjem a práca, harmonizovať potreby osobné, rodinné, spoločenské, identifikovať zdroje osobných príjmov. Príprava a hodnotenie plánu, analýza silných a slabých stránok, návratnosť investícií. Posúdiť hodnotu ľudskej práce, plánovanie a hospodárenie s peniazmi, vplyv daní na podnikanie, riadenie rizika.

Vyučuje sa v tematickom celku – Spotrebiteľ v trhovej ekonomike, Zamestnanosť a nezamestnanosť

HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOV

Stupeň

hodnotenia	Kritériá hodnotenia
výborný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozpráva k danej téme - správne používal odbornú terminológiu - s istotou vysvetlil vzťahy medzi zadanými pojmami - odborne diskutoval k danej téme - využíval pomôcky a poskytnuté prostriedky pri odpovediach - prezentoval zadanú tému samostatne, komplexne, správne, vecne - bol schopný predniesť vlastné riešenie - výborne aplikoval poznatky na prax
chváliateľný	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel samostatne rozprávať k danej téme - používal vhodnú odbornú terminológiu s malou pomocou - pri odpovedi využíval poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval samostatne, komplexne a správne - vedel analyzovať danú tému - aplikoval poznatky na prax
dobrý	<ul style="list-style-type: none"> - porozumel téme - vedel rozprávať k danej téme s malými nedostatkami - používal s pomocou pri odpovedi poskytnuté pomôcky a prostriedky - danú tému prezentoval s pomocou - vedel odpovedať na pomocné otázky - s pomocou vedel analyzovať danú tému - s pomocou uviedol aplikáciu poznatkov na prax
dostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy - vedel rozprávať k danej téme len za pomoci doplňujúcich otázok - nepoužíval odbornú terminológiu - nevedel využiť ponúkané pomôcky - odpovedal nesamostatne, nekomplexne - nebol schopný prakticky aplikovať poznatky na prax
nedostatočný	<ul style="list-style-type: none"> - odklonil sa od témy, nepochopil tému - nevedel rozprávať k danej téme - nevedel používať poskytnuté pomôcky a prostriedky - nevedel prezentovať danú tému - nereagoval ani na pomocné otázky

Učebná osnova Aplikovaná ekonómia

4. ročník – 2 hodiny týždenne, spolu 54 hodín

OaP

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Zamestnanosť a nezamestnanosť 43 h		
Politika zamestnanosti	Strategické plánovanie Miera rizika Metódy odhadnutia rizika Následky nezamestnanosti	Vysvetliť základné pojmy politiky zamestnanosti a prípravy na povolanie Poznať spôsoby uchádzania sa o zamestnanie
Rekvalifikácia	Podnikateľské riziko Predpoklady pre výkon povolania Postup pri rekvalifikácii Spôsoby uchádzania sa o prácu Profesijná ponuka v EU	Poznať možnosti rekvalifikácie Získavanie zdrojov informácií Vedieť aplikovať na príklade Zostaviť vlastný profil
Pracovný pomer	Vznik pracovného pomeru Pracovná zmluva Skončenie pracovného pomeru	Poznať náležitosti pracovnej zmluvy Poznať svoje nároky
2. Spotrebiteľ v trhovej ekonomike 13 h		
Spotrebiteľ	Práva ochrany spotrebiteľa Rôzne oblasti spotreby Prieskum trhu Spotrebiteľské centrá	Poznať práva ochrany spotrebiteľa
Súvislá prax 3 týždne		

	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Druhy a formy miezd Základné formy mzdy Princípy odmeňovania	Poznať náplň pracovného času, času odpočinku, nároky na odmenu a mzdy Vedieť vypočítať mzdu spôsoby odmeňovania
	Zadanie príkladu Evidencia dochádzky Evidencia zamestnancov Spracovanie údajov Výplatné pásky Odvody a dane	Vedieť samostatne vypočítať mzdu zamestnanca

